

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

KOMISIJOS PERSONALO DARBINIS DOKUMENTAS

**EUROPOS S•JUNGOS APLINKOS APSAUGOS
TEIS•S AKT• APROKSIMACIJOS VADOVAS**

This translation into Lithuanian has been prepared by a translator proposed by the Lithuanian Environmental Protection Ministry and reviewed by the ministry for accuracy. Please note that the translation does not reflect any view of the European Commission on how legal or environmental terms should be officially translated into Lithuanian and is not intended to set precedents for such official translations.

Readers are invited to send their eventual comments or questions related to the Guide by e-mail: enlargement@dg11.cec.be or by fax: +32-2-299.41.23.

Translated by: Mrs Laima Juneviciene, of Vilnius, Lithuania.

Date: January 1998

•VADAS

Ritt Bjerregaard

Europos Komisijos narė

Dešimt asocijuotųjų šalių Centrinėje ir Rytų Europoje paskelbė savo ketinimą siekti narystės Europos Sąjungoje.

Sąjungos narystės sąlyga yra ta, kad šalys kandidatės turi suderinti savo nacionalines teisės sistemas su esamais ES teisės aktais visose srityse, taip vadinamais *acquis communautaire*. Šis ES statymų traukimo nacionalines teisės administracines sistemas procesas vadinamas aproksimacijos procesu.

Šis trumpas aplinkos apsaugos *acquis* aproksimacijos vadovas apibendrina visus esamus ES aplinkos apsaugos teisės aktus ir pateikia praktinius kelius emilapį jų gyvendinimui. Jis sudarytas turint aiškų tikslą padėti šiame darbe politikams, valstybės tarnautojams ir kitiems sprendimus priimančioms asmenims, susitraukusiems aproksimacijos procesui.

Aplinkos apsaugos aproksimacijos proceso tikslas yra užtikrinti nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų - ir atitinkamos administracines sistemas - visiškai suderinimą taip, kad jie 100% atitiktų ES teisės aktų reikalavimus. Ir ne vien tik popieriuje, bet, inoma, ir tikrovėje.

Pirmas aproksimacijos proceso įsngnis yra visiškai ir tiksliai vertinti statymines ir administracines "spragas", kurias reikia užpildyti, kad būtų užtikrintas atitikimas. Vadovas pataria kaip atlikti tokį statyminių "spragų vertinimą" panaudojant analitines atitikimo lenteles.

Bet Vadove ne vien tik sutelkiamas dėmesys tai, kaip pasiekti ES aplinkos apsaugos *acquis* formalų atitikimą. Jame taip pat yra keletas "gyvendinimo aspektų" kiekvienam teisės aktui, kuriuos asocijuotųjų šalių institucijoms galėtų būti naudinga atsižvelgti sprendiant tai, kaip praktiškai gyvendinti teisės aktus.

Vadovas, kuris dabar jau yra visomis Centrinės ir Rytų Europos asocijuotųjų šalių kalbomis, nėra išbaigta enciklopedija, apimanti visus galimus su aproksimacija susijusius klausimus, bet praktinis kelis emilapis, rodantis priekyje esančius pagrindinius kelius ir kryptis.

Mes stengiamės padaryti vadovą kiek galima trumpesnį, praktiškesnį ir paprastesnį. Tikiuosi, kad jis bus plačiai dalinamas, skaitomas ir naudojamas visose Centrinės ir Rytų Europos mės bsim naujų Valstybių narių nacionalinėse administracijose.

Daugumai šalių kandidačių kelias visiškų aplinkos apsaugos aproksimacijų gali atrodyti ilgas ir erškėtuotas. Tačiau esu tikra, kad nauda visuomenės sveikatai ir aplinkai - bei šalių kandidačių ekonomikoms - ymiai pranoks pastangas, kurias reikia norint pasiekti tikslų. Tikiuosi, kad šis mažas kelis emilapis gali padėti išlyginti kelius ir palengvinti jų ES narystę.

Ritt Bjerregaard

• ANGA

Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktai buvo kuriami per pastaruosius 30 metų ir šiandien jų yra apie 300, kuriuos sudaro direktyvos, reglamentai, sprendimai ir rekomendacijos. Prie to prisideda didelis skaičius pranešimų ir kitų politinių dokumentų, susijusių su ES aplinkos apsaugos politika.

Tačiau pagrindinis ES aplinkos apsaugos teisės aktas, su kuriais asocijuotosios šalys Centrinėje ir Rytų Europoje galiausiai turės suderinti savo nacionalinius teisės aktus ir administracinę politiką, dalis, kaip slyga narystei Europos Sąjungoje - taip vadinamas *aplinkos apsaugos acquis* - yra ymaiai ma esnė. Ji daugiausia susideda iš 70 direktyvų - tačiau kai kurios jų kelis kartus taisytos ir papildytos 'dukterinomis' direktyvomis - ir 21 reglamento. Apie pusę jų - 36 direktyvos ir 11 reglamentų - yra susiję su gaminiiais, ir jiems nuo 1995 m. taikoma Komisijos Baltoji Knyga¹.

Baltoji Knyga siekia palengvinti asocijuotųjų šalių aproksimacijos pastangas, suskirstydama pagrindinį dalį ES teisės aktų, susijusių su vidaus rinkos funkcionavimu, į dvi grupes: Pirmo etapo teisės aktus, kurie apima svarbesnius ES teisės aktus kiekvienoje srityje, ir Antro etapo, kurie apima teisės aktus, paremtus arba susijusius su pirmąja grupe.

Baltojoje Knygoje Komisija pripažino, kad yra būtina aplinkos apsaugos teisės aktų, tiesiogiai susijusių su vidaus rinka ir aprašomų Baltojoje Knygoje, išdėstymų papildyti išsamesniu išdėstymu, apimančiu visą *aplinkos apsaugos acquis*.

Būtent to siekiama šiuo Vadovu. Jis skirtas šalims, besiruošiančioms stoti Europos Sąjungoje, vyresniesiems politikos formuotojams ir pareigūnams padėti gilinti savo supratimą apie visus ES aplinkos apsaugos teisės aktus.

Vadove per žingsnį nueinama toliau už Baltosios Knygos pabrėžimą, siekiant pateikti savotišką "kelio etapą" aplinkos apsaugos teisės aktų aproksimacijai, nustatant pagrindinius klausimus ir žingsnius. Šis etapas vaizduoja kelią, kurį Centrinės ir Rytų Europos šalys turi nueiti, jeigu jos ruošiasi visiškai priimti Sąjungos aplinkos apsaugos normas ir taisykles. Kadangi mes esame kelio pradžioje, Vadove šiek tiek smulkiau nagrinėjami perkėlimo, o ne įgyvendinimo ir vykdymo klausimai, kas turės didesnę reikšmę toliau vystantis aproksimacijos procesui.

Bet kaip kiekvienas keleivis pradžioje, kelio etape yra tik pažymima vietovė, kuri reikia veikti, atstumai, problemos, su kuriomis gali tekti susidurti, ir svarbūs vykyiai kelyje. Daug dalykų, kuriuos galima tik spėti pradžioje, bus suinoti kelionėje. Tikimasi, kad ši trumpa apvalga ir 'patarimai keliautojams' supaprastins pasiruošimą kelionei ir jos pradiniam etapams taip, kad galutinai kelionė galėtų būti maksimaliai efektyvi.

1 Dalyje atsakoma, kai kuriuos da nesnius klausimus apie aplinkos apsaugos teisės aktų aproksimacijos proceso bendruosius reikalavimus. Joje pateikiami du priemonės, kuri reikia imtis, sarašai: direktyvų aproksimacijai ir reglamentų įgyvendinimui, jeigu Valstybės narės turi imtis veiksmų.

¹ Baltoji Knyga dėl asocijuotųjų Centrinės ir Rytų Europos dalių pasirengimo integruotis į Sąjungos vidaus rinką, COM (95) 163 galutinė, 3.5.1995

2 Dalyje pateikiama ES aplinkos apsaugos direktyv• ir reglament• reikalavim• trumpa ap valga. Ji išryškina jungtis tarp j• ir nagrin•ja svarbiausius politinius bei administracinius klausimus, kuriuos reikia svarstyti, norint garantuoti veiksming• aproksimacij•.

Prieduose pateikiama: ES teis•s akt• pagrindini• element• trumpas aprašymas ir tai, kaip juos aiškinti - daugybei neteisėtinink•, kurie bus atsakingi u nauj• nacionalini• •statym• ir tvarkos parengim•; *aplinkos apsaugos acquis* iki šios dienos; ir atitikimo lentel•s, kuri• vyriausyb•s gali naudoti arba pritaikyti steb•ti savo pa ang• perk•limo ir aproksimacijos srityje, pavyzdys.

Vadovas apima ES aplinkos apsaugos teis•s aktus, priimtus iki 1997 m. liepos 1 d. Išimtinai Vadove taip pat aprašomi kai kurie Komisijos pasi•lymai, kurie, jeigu bus pagaliau priimti Europos Parlamento ir Tarybos, greičiausiai tur•s svarb• poveik• kokios nors srities teis•s akt• sistemai.

• Vadov• ne•traukti aplinkos apsaug• lie•iantys ir jai svarb•s teis•s aktai, kuriuos aprašo kitos ES teis•s ir politikos sritys, tokios kaip em•s •kio politika. Tarptautin•s konvencijos, kuri• nar• yra S•junga, nagrin•jamos tik tiek, kiek S•junga yra pri•musi ES teis•s akt•, direktyv• arba reglament• joms •gyvendinti. •traukti pranešimai ir sprendimai d•l aplinkos apsaugos veiksm• program• bei kiti politikos dokumentai.

Reik•• tur•ti galvoje, kad Vadovo tikslas yra pateikti tik 'pirmuosius principus', o ne atskir• teis•s akt• aiškinimo vis• subtilesni• viet• smulk• nagrin•jim• ar bendruosius ES teis•s principus. Tam reik•s i•r•ti • pa•ius teis•s akt• tekstus ir Europos Teismo sprendimuose pateiktus aiškinimus.

Prašom atminti, kad šiame Vadove duoti patarimai n•ra teisiškai privalomi ir jokiū b•du nepa eid ia Europos Komisijos pozicijos.

D•l tolimesn•s informacijos apie aplinkos apsaugos aproksimacij•:

Komisijos biuletenyje "**Enlarging the Environment**", kur• leid ia DGXI, pateikiami reguliar•s atnaujinimai apie naujus aplinkos apsaugos teis•s aktus ir politik•. Biuletenis leid iamas kas du m•nesius ir yra Internetė: <http://europa.eu.int/en/comm/dg11/dg11home.html> - paskui pasirinkti: "Enlargement newsletter".

Vald ios institucijos Centrin•s ir Ryt• Europos asocijuotosiose šalyse gali gauti greitus atsakymus • klausimus d•l aplinkos apsaugos aproksimacijos, skambindamos **DGXI's Help Line**. Ši• Pagalbos Linij• galima pasiekti telefonu: +32-2 296 87 46, faksu +32-2 299 41 23 arba elektroniniu paštu: enlargement@dg.11.cec.be.

Pastaba antrajam leidimui, 1998 m. sausio m•n.:

Pirmą kartą šis Vadovas buvo išleistas anglų kalba kaip Komisijos personalo darbinis dokumentas (SEC(97)1608) 1997 m. rugpjūčio mėn. Šiame antrajame leidime, kuris išverstas • asocijuotųjų šalių nacionalines kalbas, buvo padaryti keli maži pakeitimai Atliekų Tvarkymo bei Branduolinio Saugumo ir Radiacinės Apsaugos dalyse. Tačiau jame esantys teisės aktai išlieka tie patys kaip ir pirmajame leidime, t.y. teisės aktai, galutinai priimti iki 1997 m. liepos 1 d.

TURINYS

1 DALIS •VADAS • APLINKOS APSAUGOS TEIS•S AKT• APROKSIMACIJ•	8
1. APROKSIMACIJOS KLAUSIMAI	8
2. VYRIAUSYBI• VAIDMUO APROKSIMACIJOJE	10
3. APROKSIMACIJA IR EUROPOS S•JUNGOS APLINKOS APSAUGOS •STATYM• FORMOS	16
4. PERK•LIMO PRINCIPAI	20
2 DALIS ES APLINKOS APSAUGOS TEIS•S AKT• AP VALGA	25
•VADAS	25
A. HORIZONTAL•S TEIS•S AKTAI	25
B. ORO KOKYB•	33
C. ATLIEK• TVARKYMAS	46
D. VANDENS KOKYB•	61
E. GAMTOS APSAUGA	72
F. PRAMONIN•S TARŠOS KONTROL• IR RIZIKOS VALDYMAS	79
G. CHEMIN•S MED IAGOS IR GENETIŠKAI PAKEISTI ORGANIZMAI	93
H. TRANSPORTO PRIEMONI• IR MECHANIZM• TRIUKŠMAS	110
1 PRIEDAS KAIP AIŠKINTI ES APLINKOS APSAUGOS TEIS•S AKTUS	123
THE ENVIRONMENTAL ACQUIS	127
A. HORIZONTAL	127
B. AIR QUALITY	128
C. WASTE MANAGEMENT	130
D. WATER QUALITY	131
E. NATURE PROTECTION	132
F. INDUSTRIAL POLLUTION CONTROL AND RISK MANAGEMENT	133
G. CHEMICALS AND GENETICALLY MODIFIED ORGANISMS	134
H. NOISE FROM VEHICLES AND MACHINERY	137
I. NUCLEAR SAFETY AND RADIATION PROTECTION	138
J. CLIMATE CHANGE	139
K. CIVIL PROTECTION	139
P. POLICY	140
X. INTERNATIONAL CO-OPERATION	142
3 PRIEDAS ATITIKIMO LENTEL•	147
4 PRIEDAS APIBR• IMAI	153

1 DALIS

•VADAS • APLINKOS APSAUGOS TEIS•S AKT• APROKSIMACIJ•

1. APROKSIMACIJOS KLAUSIMAI

1.1 Kas yra aproksimacija?

•statym• aproksimacija yra ypatingas naryst•s Europos S•jungoje •sipareigojimas. Tai reiškia, kad šalys, siekian•ios stoti • Europos S•jung•, turi suderinti savo nacionalinius •statymus, taisykles ir tvark•, kad gal•t• •gyvendinti visus ES •statymus, esan•ius *acquis communautaire*².

Kadangi aproksimacijos •sipareigojimas nenutr•ksta po •stojimo, procesas, vykstantis prieš stojim•, tampa galimybe šalims organizuoti savo institucijas ir tvark• bei mokyti savo personal• atlikti kasdienius Europos S•jungos •statym• k•rimo, •gyvendinimo ir vykdymo veiksmus bei pareigas.³

Yra trys pagrindiniai elementai:

- Pirma, priimti arba pakeisti nacionalinius •statymus, taisykles ir tvark• taip, kad visi atitinkam• ES •statym• reikalavimai b•t• •traukti • nacionalin• teis•. Šis procesas inomas **Perk•limo** vardu. Nors šalys turi nema ai laisv•s pasirenkant tinkamiausi• nacionalin• mechanizm• atspind•ti S•jungos aplinkos apsaugos •sipareigojimus, ši• laisv• kai kuriais at vilgiais riboja bendrieji S•jungos •statym• principai. Daugeliu atvej• reik•s priimti Parlamento išleistus nacionalin•s teis•s aktus arba kai kuriose šalyse Prezidento ar Vyriausyb•s Dekretus. 4 Skirsnyje “Perk•limo principai” pateikiamos tolimesn•s gair•s.
- Antra, par•pinti institucijas ir biud etus, reikalingus •statym• ir reglament• •gyvendinimui (inoma kaip direktyvos ‘•gyvendinimas’ arba ‘**Praktinis taikymas**’).⁴

² *Acquis communautaire* sudaro direktyvos, reglamentai ir sprendimai, priimti remiantis ávairiomis Sutartimis, kurios drauge sudaro Europos Sájungos ir Bendrijø pirminá ástatymá. Ði sávoka vartojama nusakyti visus principus, politiká, ástatymus ir tikslus, dėl kuriø susitarë Europos Sájunga. Ji apima Sutartis, visus Bendrijos teisës aktus, visus teisës principus ir Europos Teismo aiðkinimus, visus Europos Komisijos pasiraðytus tarptautinius susitarimus, kaip jie aiðkinami Ministrø Tarybos deklaracijose ir rezoliucijose. Ji reiðkia þymiai daugiau, nei tiesiog formalius teisës aktus - stojanëios ðalys turi atitikti ir ES teisës aktø dvasiá, ir raidæ.

³ 2000 Dienotvarkëje pabrëpiama, kad kadangi nesitikima, jog bent viena ðalis kandidatë gali visiðkai atitikti *acquis* artimiausioje ateityje, “*bendradarbiaujant su Sájunga visose stojanëiose ðalyse prieš stojimá turëtø bûti sudaromos ir pradedamos ágyvendinti realios nacionalinës ilgalaikës strategijos laipsniðkam veiksmingam suderinimui, ypaë tvarkant vandens ir oro tarðá. Ðiose strategijose turëtø bûti ávardintos pagrindinës prioritetinës sritys ir tikslai, kuriuos reikia ágyvendinti iki stojimo datø, ir nurodyti tvarkaraðëiai tolimesniam visiðkam suderinimui; ið to kylantys ásipareigojimai turëtø bûti átraukti á stojimo sutartis. Visi nauji ánaðai turëtø atitikti *acquis*”.*

(Dienotvarkë 2000, I tomas, Komunikatas: Dël stipresnës ir platesnës Sájungos, DOC/97/6, 15.07.1997, p.65).

⁴ Iðsamius apibrëpimus þr. 4 Priede.

- Trečia, parpinti reikiamas kontrolės priemonės ir nuobaudas, kad būtų užtikrintas visiškas ir deramas įstatymo laikymasis (**Vykdymas**).

1.2 Kokia yra aplinkos apsaugos aproksimacijos sfera?

Pagal 2000 Dienotvarkėje išdėstytus principus⁵, kiekviena šalis pareiškia galiausiai turės priimti visą *acquis communautaire* savo nacionalinėmis teisėmis ir atitinkamai priimti jo administracines sistemas.

Plačiau prasme ES aplinkos apsaugos teisės aktai apima:

- **Gaminiai**: pavyzdžiui, statybos reikinių triukšmo kontrolė, autotransporto priemonių emisijų ir pavojingų cheminių medžiagų kai kuriuose vartojimo produktuose kontrolė, atliekų judėjimas, pavojingų cheminių medžiagų ir apskritai preparatų kontrolė bei prekybų nykstančiomis rūšimis. Daugelis šių reikalavimų aprašomi Baltojoje Knygoje.⁶
- **Veikl arba gamybos procesus**, kurie gali turėti poveikį aplinkai ir sveikatai: statybų, pramonės įmonių eksploatavimą, atliekų deponavimą, gamtos apsaugą.
- **Aplinkos kokybės apsauga**: pavyzdžiui, pavojingų medžiagų ore, vandenyje ar dirvoje kontrolė, emisijų tvarkymas; gamtos ir išteklių konservavimas; ir biologinių išteklių.
- **Tvarka ir procedūrinės teisės**, tokias kaip poveikio vertinimas, priėjimas prie informacijos ir viešas konsultacijas.

1.3 Koks yra galutinis aproksimacijos terminas?

Esant kokiems nors ankstesniems aptartiems susitarimams, trauktiems Stojimo Akt⁷, nacionaliniai įstatymai, poįstatyminiai aktai ir administracinė tvarka, reikalingi pagrindinei ES įstatymų daliai vesti, turi būti priimami iki stojimo datos. Teisės aktuose taip pat gali būti kiti galutiniai terminai Valstybių narių veiksmams, tokiems kaip taršos kontrolės planų parengimas, apsaugos arba 'jautri' sričių nustatymas ir emisijų ribų arba aplinkos kokybės normų pasiekimas.

⁵ Pr. ankstesnė 3 išnaša.

⁶ Pr. Apangà.

⁷ 2000 Dienotvarkėje numatoma, kad šio stojimo sutartis su šalimis pareiškėjomis bus ataukta tokie aptarti susitarimai dėl privalomų tvarkarađių, skirtų visiđkam ágyvendinimui tam tikrose srityse, nesilaikymo. Taėiau nauji ánađai turėt kaip taisyklė iđ karto atitikti *acquis*. Pr. ankstesnė 3 išnaša.

2. VYRIAUSYBIŲ VAIDMUO APROKSIMACIJOJE

2.1 Ko reikalauja ES teisės aktai?

Didžioji dauguma ES aplinkos apsaugos teisės aktų yra **Direktyvos**, ir jos yra šio Vadovo dėmesio centre. Skirtingai, **Reglamentai** ir **Sprendimai** paprastai reikalauja mažiau sudėtingų veiksmų, kadangi jie nereikia traukti nacionalinius statymus.

Pirmasis aproksimacijos proceso įngnis yra ES ir esamų nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų analizė bei lyginimas, siekiant nustatyti esamų atitikimo būklę ir atitinkamų nacionalinių reakcijų ES teisės aktus.⁸

Pradinis vertinimas yra dviejų įngnių:

- 1 įngnis. Ar yra nacionaliniai teisės aktai, aprašantys šiuos dalykus?
- 2 įngnis. Jeigu yra nacionaliniai teisės aktai, kiekvienas ES statymo straipsnis turi būti palyginamas su atitinkamu nacionaliniu statymu (-ais) ir postatyminiais aktais.

Nacionaliniai teisės aktai gali:

- **visiškai atitikti** ESsipareigojimus, o tokiu atveju vertinimas yra daugiau atitikimo patikrinimas⁹;
- **iš dalies atitikti** ESsipareigojimus, o tokiu atveju vertinimas turės atsižvelgti neatitikimus, kuri gali likti, ir galimus jų pašalinimo būdus;
- **prieštarauti** ES teisės aktams, o tokiu atveju vertinimui turėtų būti traukiama atitinkamų nacionalinių teisės aktų pakeitimo variantų apvalga (pavyzdžiui, ar pritaikyti esamus statymus, ar juos keisti); čia visada reikia atsižvelgti visus atitinkamų nacionalinių statymų dalis.

Pradamos aproksimacijos procesas, Valstybės narės dažnai lygina savo nacionalinius statymus, institucijas ir tvarką su kokios nors direktyvos reikalavimais lentelės forma, kurioje kiekvienas nacionalinių statymų straipsnis ar reikalavimas lyginamas su atitinkamu direktyvos straipsniu. Vėliau tai galima panaudoti kaip vadovų tekstams, kuriuos Valstybės narės turi pateikti Komisijai, rodantiems, kad jos visiškai priartėjo prie ES direktyvos. Tokios **atitikimo lentelės** pavyzdys pateikiamas 4 Priede. Galima būtų parengti panašią gyvendinimo lentelę, kurioje būtų pateikiami svarbiausi aproksimacijos įngniai, aprašomi emiau ir trumpai išdėstomi 12-13 puslapiuose - jų vykdymui galima palyginti.

Nacionalinės administracinės instrukcijos, cirkuliarai ir kai kurių tipų ministerijų sakymai ar dekretai, atitinkantys ES aplinkos apsaugos teisės aktus, bet neprivalomi, yra ypatinga problema. Jie paprastai nelaikomi pakankamai perkėlimui ir turi būti paversti formalesnėmis teisinėmis priemonėmis.

Pavyzdžiui, viena Valstybės narė traukė direktyvą 80/778/EEC dėl geriamojo vandens kokybės savo statymus administracinio cirkuliario būdu. Teismas pasakė, kad ji turi priimti teisės aktus, kurie perkeltų direktyvos didžiausios leistinos teršalų koncentracijos ribas.

⁸ Reikėtų atkreipti dėmesį į pagalbą, kurią asociuotosios šalys gali gauti iš TAIEK biuro aproksimacijos programos, kurias aprašo Baltoji Knyga, kūrimui ir ágyvendinimui *acquis* atpvilgiu, ir iš DISAE ástaigos likusio aplinkos apsaugos *acquis* atpvilgiu.

⁹ Reikia pabrėpti, kad tik Europos Komisija gali imtis formalaus atitikimo perpiúrėjimo.

2.2 Nacionalini• Priemoni• Pasirinkimas ir Turinys

Ministerija, pirmiausiai atsakinga u aplinkos apsaugos aproksimacij•, turi svarstyti atskirus ES •statymus, kad nustatyt• laisv•s laipsn•, kur• jie turi apimties, formos, lygio ir apibr• imo reikalavim• at vilgiu pagal savo nacionalinius •statymus ir taisykles.

Kadangi ES aplinkos apsaugos direktyvos skirtos b•ti •gyvendinamos b•dais, kurie priderinami prie ypating• kiekvienos Valstyb•s nar•s aplinkybi•, nacionalinei vyriausybei tenka galutin• atsakomyb• imtis privalom• priemoni•, kurios visiškai •vykdo ES aplinkos apsaugos •statym• raid• ir dvasi•. Jei direktyva tiksli, šalys turi perkelti tiksli• reikalavim•, pavyzd iui, kaip direktyvoje vartojamus apibr• imus, minimalias kokyb•s normas, ir leidim• išdavimo reikalavimus. Jeigu direktyvoje leid iama imtis skirting• nacionalini• veism•, kaip leidim• išdavimo tvarkos ar vieš• konsultacij• detal•se, arba nustatant geografines sritis, kurioms bus taikoma direktyva, tuomet Valstyb•s nar•s turi daugiau laisv•s.

Šalys gali rinktis arba naujus •statymus ir administracines priemones, arba esam• •statym• ir priemoni• papildym•. Jos gali nuspr•sti •vesti ar pakeisti vien• •statym• arba priimti ar pakeisti kelet• •statym•, kad b•ti •gyvendinta konkreti direktyva. Šalis taip pat gali nuspr•sti •gyvendinti kelias direktyvas vienu nacionaliniu •statymu.

• šiuos •statymus gali reik•ti •sitraukti skirtingiems vyriausyb•s lygiams ir skirtingoms institucijoms. Atsakinga Ministerija gali veikti viena arba susitarusi su kitomis susijusiomis ministerijomis ir institucijomis, tokiomis kaip Valstybin•s inspekcijos ir laboratorijos.

ES teis•s akt• aproksimacijai skirtos nacionalin•s teisin•s priemon•s tur•t• kiek •manoma daugiau b•ti integruojamos • nacionalinius aplinkos apsaugos prioritetus ir principus taip, kad visiškai sutvirt•t• ES •statym• principai, tikslai ir reikalavimai. Tarp esam• Valstybi• nari• teis•s akt• gali b•ti naudinga ieškoti aproksimacijos klausim• skirting• tip• sprendim• pavyzd i•. Ta•iau kiekviena Valstyb• nar• imasi toki• veism•, kokius ji laiko tinkamais ir •manomais jos ypatingomis teisin•mis, ekonomin•mis bei politin•mis aplinkyb•mis.

Pavyzd iui, Belgijoje, kuri yra federalin• s•junga, kur •galiojimai reguliuoti aplinkos apsaug• yra beveik visiškai perduoti regioninei vald iai, kiekvienas regionas •gyvendina ES •statymus atskirai. Pranc•zijoje perkeltos ES direktyvos yra •trauktos • Aplinkos Apsaugos Kodeks•, kuriuo siekiama suvienodinti esamus aplinkos apsaugos teis•s aktus, surenkant juos • vien• •statymin• sistem•.

Priemoni• pasirinkim• taip pat gali apspr•sti reikalavimo forma arba ES teis•s akt• tipas. ES reglamentai, pavyzd iui, tiesiogiai taikomi Valstyb•ms nar•ms ir negali b•ti perkeliama • nacionalinius •statymus. Jeigu direktyva draud ia kok• nors veism• (tam tikr• med iag•, toki•

kaip asbestas arba sunkieji metalai gaminiuose, naudojim• ar išmetim•), joje pateikiami nustatyti reikalavimai. Tačiau jeigu direktyvoje nustatomos ribin•s reikšm•s (82/884/EEC d•l švino ore ribin•s reikšm•s), kaip tikslai, kuriuos reikia pasiekti, bet Valstyb•s nar•s paliekamos laisvai nuspr•sti, kaip juos pasiekti, reikalavimas tampa lankstesnis.

2.3 Atsakinga institucija arba institucijos

Mažiausiai viena institucija nacionaliniu lygiu turi priimti vis• atsakomyb• u ES •statym• •gyvendinim• ir b•ti Europos S•jungos pašnekov•. Nacionalin• 'atsakinga institucija' taip pat turi b•ti federalin•se valstyb•se, kur didioji teis•s akt• dalis priimama ir •gyvendinama regionin•s vald ios lygiu. Atsakingomis institucijomis, ypa• jei pagal aplinkos apsaugos direktyvas jos turi leidim• išdavimo arba vykdymo gali•, tur•t• paprastai b•ti valstybin•s •staigos arba kokios nors r•šies agent•ros.

Kompetencij• galima padalinti kelioms institucijoms tame pa•iame lygyje arba skirtinguose lygiuose. Pavyzd iui, Valstybin• •moni• ministerija gali b•ti atsakinga u direktyvos d•l poveikio aplinkai vertinimo •gyvendinim•. Vietin•s, regionin•s ir nacionalin•s institucijos visos gali b•ti kompetentingos išduoti aplinkos apsaugos leidimus, kontroliuojan•ius emisijas • or•, vanden• arba dirv•. Monitoringas ir vykdymas gali b•ti iš dalies arba visiškai deleguoti regioninei arba vietinei vald iai.

2.4 Institucijos, administravimas ir finansavimas

Praktinis nauj• teis•s akt• taikymas reiškia, kad gali reik•ti keisti institucijas, tvark• ir normas. Atsakingos ministerijos ir institucijos tur•t• atsi velgti • šiuos institucinius poreikius, administravimo ir vykdymo finansavim• bei investicijas. Paprastai naudojamos pereinamosios nuostatos laipsniškai •traukti esamas pramon•s •mones ar veickl• • naujos reguliacin•s sistemos sfer•, tokios kaip nuotek• valymo nuostatos reikalavimai, kurie iki 2000 m. •vedami etapais.

Turi b•ti apsvarstyti skirting• •gyvendinimo variant• kaštai ir nauda. Reik•t• •vertinti finansavim•, reikaling• administravimui ir investavimui, kad b•t• pagerinta aplinkos kokyb•, ir metodus, kuri• pagalba galima gauti reikiam• finansavim•.

2.5 Vykdymas

D•mesys vykdymui Europos S•jungoje auga ir d•l Valstybi• nari• nelygaus •gyvendinimo problem•, ir d•l pripa inimo, kad atitikimo problem• gali kilti net tose šalyse, kurios turi s•lyginai grie tus •statymus ir tvark•.

Tod•l asocijuotosios šalys tur•t• imtis vis• reikiam• priemoni• gerinti savo monitoringo ir kontrol•s mechanizmus, pavyzd iui, stiprindamos savo inspekcij• sistem• ir taikydamos administracines bei teismines priemones, siekiant u tikrinti, kad j• aplinkos apsaugos teis•s aktai b•t• tinkamai •gyvendinami ir galiausiai vykdomi.

2.6 Suinteresuotų grupių ir asmenų konsultavimas

Atsakingai Ministerijai turėtų atrodyti naudinga konsultuotis su suinteresuotomis grupėmis tiek perkėlimo, tiek įgyvendinimo procese, kad būtų ir išvengta potencialios problemos bei ji išvengta, ir gauta parama iš grupių, kurios susijusios su nacionaliniais įstatymais ir tvarka arba kurioms jie taikomi. Tai gali būti vyriausybės departamentai, vietiniai ir regioniniai valdymai, pramonės, nevyriausybinės organizacijos ir kaimynystėje esančios grupės.

2.7 ES teisės aktų aproksimacijos įsnginiai

Daugelis įsnginių, kuriuos Valstybės narės įprastai atlieka aproksimacijos procese, yra tokie patys visoms direktyvoms ir reglamentams. Jie išvardinti kituose puslapiuose drauge su kai kuriais konkretesniais klausimais, kuriuos reikia spręsti nacionalinių teisės aktų derinimo su Europos Sąjungos teisės aktais procese.

ES Direktyvų Aproximacijos įsniai

1 įsnis. Nustatyti statymo tipus ir reikalavimus

1. Koks tipas: direktyva, reglamentas, sprendimas?
2. Kokie jo tikslai?
3. Koki reikia atsakingi institucij?
4. Koki informacij reikia surinkti ir pateikti Komisijai?
5. Kokio reikia planavimo?
6. Koki reikia mokslo ar technikos ini?
7. Kokia reikalinga konsultacij tvarka?
8. Koki reikia investicij?

2 įsnis. Nustatyti savo nacionalines alternatyvas

1. Kurie (ES teis akt) reikalavimai leidia rinktis?
2. Kurie reikalavimai neleidia rinktis?
3. Nacionaliniai statymai ar administracinės priemonės?
4. Nauji ar papildyti teis aktai?
5. Nacionalini teisini priemoni turinys?
6. Kokie kaštai ir nauda ekonomikai ir aplinkai?
7. Kuriems sektoriams teks krvis?
8. Kaip reikt organizuoti perjim prie nauj reikalavim: galutiniai terminai, perjimo etapai, gyvendinimo programos, investicijos ir ataskaitos

3 įsnis. Nustatyti, kaip bus gyvendinami ir vykdomi nacionaliniai statymai

1. gyvendinimas centrinu, regioniniu ar vietiniu lygiu? Personalo ir techniniai poreikiai?
2. Koki reiks galiojim pareigoms?
3. Kokio reikia koordinavimo ir konsultacij tarp reguliuojanai staig?
4. Koks informacijos, nurodym ir mokymo poreikis?
5. Skirting gyvendinimo alternatyv kaštai ir nauda?
6. Kokio finansavimo reikia administravimui? investavimui?
7. Kaip bus kompensuojami kaštai ir gaunamas finansavimas?
8. Kokio reikia monitoringo?
9. Kas atliks monitoring? Ar jiems reikia mokymo, personalo, rangos?
10. Kokios turbti taikomos nuobaudos? Kaip jos bus taikomos (administracinės, teisinės)?

4 žingsnis. Nustatyti informavimo ir konsultacijų tvarką

1. Su kuo reikia konsultuotis? Vyriausybės departamentai, vietinės ir regioninės institucijos, pramonės, nevyriausybinių organizacijos, kaimynystėje esančios grupės?
2. Kokios reikia konsultacijų formos?
3. Kokiame proceso etape?
4. Kiti galimi vaidmenys organizacijų, esančių u nacionalinėse vyriausybės ribose?

5 žingsnis. Nustatyti įgyvendinimo Programą

1. Įstatymų leidimo tvarkaraštis
2. Pasirengimas administraciniams taisykliams, dekretams ir kt. įgyvendinimui
3. Biudžeto planas
4. Institucijos, personalas ir išteklių
5. Mokymas, informacinės priemonės, susitikimai su suinteresuotomis vyriausybėmis, staigomis, pramonės įmonėmis, visuomene, etc. ir bendravimas
6. Investicijos
7. Eksploatacinių išlaidos
8. Monitoringas
9. Informacijos rinkimas ir perdavimas
10. Vykdymas

3. APROKSIMACIJA IR EUROPOS SĄJUNGOS APLINKOS APSAUGOS STATYMO FORMOS¹⁰

3.1 Europos Bendrijos Sutarties vaidmuo aproksimacijos procese

EB Sutarties 130r straipsnyje nustatomi kai kurie bendrieji aplinkos apsaugos politikos principai, tačiau jie nereikia tiksliai perkelti nacionalinius statymus aproksimacijos tikslais. Jie padeda suprasti ES aplinkos apsaugos politikos ir statymo tikslus bei aiškinti ir priartinti atskirus ES teisės aktus.

ES aplinkos apsaugos statymai turi tiksliai remtis viena arba daugiau Sutarties nuostatų, o aplinkos apsaugos srityje labiausiai paplitusios yra pateiktos 100a (su Vieninga Rinka susiję teisės aktai, svarbūs aplinkos apsaugai) ir 130s (grynai aplinkos apsaugos) straipsniuose. Siekiant aproksimacijos, aptariamam ES statymo teisinio pagrindo svarba visų pirma yra ta, kad jis turėtų poveikį šalies galimyboms vesti griežtesnės aplinkos apsaugos normas už tas, kurios yra aptariamuose ES statymuose.

Pavyzdžiui, jeigu direktyva priimta pagal 130s straipsnį, valstybės narės turi daugiau galimybių priimti griežtesnės nacionalines priemones, negu kad ji būtų priimta pagal 100a straipsnį.

3.2 Direktyvos

Dauguma ES aplinkos apsaugos statymų yra direktyvos. Tai teisės forma, būdinga Europos Sąjungai. Jos pareigoja Valstybės narius ir kartu yra pakankamai lanksios, kad galėtų atsižvelgti į skirtingas teises ir administracines tradicijas. Nacionalinės teisės ir administracinės sistemos derinimo alternatyva ir būdas paliekami laisvai pasirinkti Valstybei nariui. (r. 4 Skirsnio toliau).

Direktyvos privalomos visoms Valstybėms narėms, bet jose gali būti nevienodi reikalavimai, kuriais atsižvelgiama į kiekvienos Valstybės narės skirtingas aplinkos ir ekonomines sąlygas.

Pavyzdžiui, Direktyvoje dėl didelių kurų deginančių šiluminės energijos gamybos nustaomi skirtingi emisijų iš

¹⁰ Europos Sąjunga ar Europos Bendrija? Politikos ir ástatymø leidybos dokumentuose bus sutinkamos nuorodos ir á Europos Sąjungà, ir á Europos Bendrijà. Egzistuoja abu dariniai. Maastrichto Sutartis sukūrë Europos Sąjungà, kad Valstybës narës iðreikðtø platesnius politinius siekius. Europos Sąjunga apima ir Europos Bendrijà (kurios ágaliojimai ir institucinis organizavimas iðdëstyti Europos Bendrijos Sutartyje) drauge su platesniais mechanizmais, skirtais politikos plëtojimui ir koordinavimui tarp Valstybiø nariø, apraðytai Maastrichto Sutartyje.

Aplinkos apsaugos teisës aktø teisinis pagrindas yra EB Sutartis, o Europos Bendrija yra teisëtas darinys, ratifikuojantis tarptautines konvencijas. Daugeliu atvejø tos paëios organizacijos (Valstybës narës, Europos Komisija, kt.) veiks ir Sąjungoje, ir Bendrijoje. Pagrindinis skirtumas tas, kad tik Europos Bendrijoje galima priimti teisës aktus, privalomus Valstybëms narëms. Taigi, grieptai kalbant, remtis reikëtø Europos Bendrijos, o ne Europos Sąjungos teisës aktais. Taëiau kad bûtø paprasëiau, ðiame Vadove vartojama Europos Sąjungos sàvoka, siekiant apibrëpti ir politikà, ir teisæ.

kiekvienos Valstybės narės ma inimo tikslai ir kai kurioms ekonomiškai ma iau išsivysiusioms šalims netgi leid iama emisijas padidinti.

Bendrosiose direktyvose nustatomi teisės aktų bendrieji principai, tvarka ir reikalavimai skirtinguose sektoriuose. Kol kas jie priimti oro ir atliekų sektoriams, o vandens sektoriui pateikti pasiūlymai. Kitos 'dukterinės' direktyvos kiekviename sektoriuje turi atitikti visuotinius bendrosios direktyvos reikalavimus.

ES teisinis tekstų struktūros supratimas yra gyvybiškai svarbus kuriant veiksmingas aproksimacijos strategijas. Bendros šio dalyko gairės pateikiamos 1 Priede.

3.3 Reglamentai

Apie 10% ES aplinkos apsaugos statymų yra reglamentai. Reglamentai tiesiogiai privalomi Valstybėms narėms ir yra viršesni u visus prieštaraujančius nacionalinius statymus. Valstybės narės negali reglamentų nuostatų perkelti į nacionalinius statymus, netgi jei nacionaliniai statymai visiškai tokie pat kaip konkretus reglamentas.¹¹

Todėl reglamentai daugiausiai nepatenka į aproksimacijos procesą ir signalioja stojančiose šalyse stojimo dieną. Vis dėlto aplinkos apsaugos reglamentai reikalauja tolimesnių nacionalinių gyvendinimo priemonių, ir todėl ji negalima visiškai nepaisyti prieš stojant.

Pavyzdžiui, priemonė, kuri šalis turi imtis, tipus eina atsakingą instituciją paskyrimas tikrinti ir kontroliuoti prekybą grie tai ribojamomis cheminėmis medžiagomis arba nykstančiomis rūšimis, vadovų ir pranešimų blankų leidyba arba nacionalinių sankcijų u statymo pa eidimus skyrimas.

¹¹ Dis perkėlimo draudimas kyla iš to, kad reglamentus turi taikyti nacionaliniai teismai ir nacionalinės administracinės įstaigos; bet koks perkeliantis nacionalinės teisės aktas prieštarautų konkrečiam reglamentų teisiniam pobūdžiui pagal EB Sutartį.

1 Lentelė. Trys privalomų ES teisės aktų formos

Direktyvos	Reglamentai	Sprendimai
1. •sigalioja direktyvoje nurodytą dieną arba 20-ąją dieną nuo paskelbimo Official Journal; tai •pareigoja Valstybės nares aproksimacijai	1. •sigalioja direktyvoje nurodytą dieną arba 20-ąją dieną nuo paskelbimo Official Journal;	1. •sigalioja pranešus tai šaliai, kuriai jie skirti
2. yra da niausiai naudojamoms ES aplinkos apsaugos teisėje	2. naudojami kai reikia vieningos sistemos: Fondų, institucijų; savanoriškų ES schemų, tokių kaip eko enklas; gaminių arba prekybos reguliavimo (nykstančių rūšys, atliekų transportavimas)	2. naudojami apibrėgti smulkius administracinius reikalavimus arba atnaujinti techninius Reglamentų ar Direktyvų aspektus
3. Valstybės narės turi priimti •statymus, po•statyminius aktus ir tvarkę, kad •gyvendintų direktivą iki perkėlimo dienos; tai paprastai dveji metai nuo •sigaliojimo dienos.	3. Valstybės narės turi •steigti institucijas ir tvarkę; jos turėtų panaikinti prieštaraujančias nacionalines nuostatas	3. glausta sfera ir taikymas
4. •sigalioja praktinio taikymo dieną, t• pa• kaip ir perkėlimo dieną, jei pa•ioje direktyvoje konkrečioms veiksmams n•ra nurodyta(-os) kita(-os) data(-os). Kai kurios direktyvos gali •sigalioti tiesiogiai, jei Valstybės narė j• neperkelia • nacionalin•s teisės aktus.	4. tampa tiesiogiai privalomi j• •sigaliojimo dieną	4. tampa privalomi šalims, kurioms jie skirti, j• •sigaliojimo dieną

Reglamentai paprastai turi apibrėžti tikslus ir yra naudojami kai svarbu, kad Valstybės narės taikytų tiksliai tuos pačius reikalavimus. Kai kuriuose sektoriuose¹², tokiuose kaip atliekos ir cheminių medžiagų, ES statymai yra reglamentai ir direktyvų derinys. Svarbu analizuoti reglamentų poveikį, kad būtų išsiaiškinta, kokių veiksnių reikės imtis, norint priartinti atitinkamas direktyvas.

3.4 Sprendimai

Sprendimai yra atskiri statyminiai aktai, visiškai privalomi šalims, kurioms jie skirti. Jie skiriasi nuo reglamentų ar direktyvų tuo, kad jie paprastai yra labai konkretūs. Jie rečiau sutinkami aplinkos apsaugos srityje. Aplinkos apsaugos reglamentai ir direktyvos dažnai suteikia Komisijai galiojimus priimti sprendimus dėl jų įgyvendinimo.

Pavyzdžiui, Komisija gali pataisyti atliekų sąrašus pagal reglamentų dėl tarpvalstybinio atliekų pervežimo, nustatyti formas ir dokumentų reikalavimus bei kitus administracinius reikalus. Komisija yra priversta keletą sprendimų, nustatančių ES ekonomo suteikimo skirtingoms gaminių grupėms sąlygas.

3.5 Europos Teismo vaidmuo

Europos Teismas turi aukščiausius galiojimus teisiškai aiškinti Sutarties ir ES teisės aktus. Per paskutinius dešimt metų Teismas priėmė vis didesnę skaičių sprendimų dėl ES aplinkos apsaugos statymų aiškinimo ir Valstybių narių atliekamos jų aproksimacijos Vieningos Rinkos steigimo kontekste. Jis taip pat nustatė direktyvų perkėlimo principus.

Todėl sudarydamos smulkias aplinkos apsaugos aproksimacijos strategijas, šalys turėtų atidžiai apvarstyti šiuos sprendimų poveikio direktyvų aiškinimui ir aproksimacijos metodams.

¹² Pavyzdžiui, reglamentas, įgyvendinantis Bazelio Konvenciją dėl tarpvalstybinio atliekų pervežimo ir Bendrąją Atliekų Direktyvą; direktyvos dėl pavojingų cheminių medžiagų bei preparatų klasifikavimo ir penklinimo ir reglamentas dėl draudžiamų ar griežtai ribojamų cheminių medžiagų eksporto ir importo.

4. PERKĖLIMO PRINCIPAI

Šiame skirsnyje pateikiamos kai kurios bendrosios gairės ir atsakoma, kai kuriuos da nūs klausimus apie ES aplinkos apsaugos teisės aktų aproksimacijos procesą. Yra keletas esminių principų ir reikalavimų, kuriais reikia remtis aproksimacijos ir įgyvendinimo procese ir kurie daugiausia kyla iš Europos Teismo precedentinių teisės dėl kokios nors Valstybės narės nesugebėjimo tinkamai įgyvendinti koki nors direktyvą. Europos Teismo sprendimai yra teisiškai privalomi, nors jie aiškiai neišdėstomi Sutartyje ar paūiose direktyvose.

Konkreūiau kiekviena direktyva ar reglamentas aptariami Őio Vadovo 2 Dalyje.

4.1 Ar gali vyriausybė naudoti neprivalomas administracines priemones konkreūios direktyvos tikslams pasiekti?

Ne. Nors Sutartis atrodo suteikia plaūiū laisvū panaudotū perkėlimo priemoniū at vilgiu, Teismas laiko, kad rėmimasis neteisinais perkėlimo metodais prieštarauja direktyvū privalomam teisiniam pobūdiui. Őis principas ypaū svarbus toms Őalims, kurios tradiciŐkai remiasi administracinūmis priemonūmis, vykdydamos aplinkos apsaugos politikū.

Jei kokia nors direktyvos nuostata numato Ősteigti bendrūsius programas arba pasiekti bendruosius tikslus, teisiŐkai privalomi Aplinkos Apsaugos Susitarimai tarp valstybūs institucijū ir pramonūs gali būti tinkama Őgyvendinimo priemonū. (Palyginti Komisijos 1996.11.27 PraneŐimū dėl Aplinkos Apsaugos Susitarimū, COM(96)591 ir 1996.12.21 Komisijos Rekomendacijū 96/733/EC, OJ L 333/59).

Nuostatos, Őpareigojanūios Valstybes nares rinkti informacijū ir pateikti praneŐimus, nebūtinai turi būti perkeliamos Ő Valstybiū nariū privalomus nacionalinius teisės aktus.

4.2 Ar reikia priimti naujus nacionalinius teisės aktus?

Nebūtinai. Őalys gali naudoti esamus nacionalinius Őstatymus ar pataisyti esamus Őstatymus, norūdamos Őgyvendinti konkreūiū direktyvū. Taūiau retai esamas Őstatymas yra geras atitikmuo, ir patirtis rodo, kad neprotinga remtis esamais teisės aktais, jeigu jū atitikimas neparodytas smulkiai lyginant kiekvienū nacionaliniū Őstatymū nuostatū su konkreūios ES direktyvos nuostatomis.

Pavyzd iui, 1985 m. Prancūzija praneŐ Komisijai, kad jos 1977 m. Őstatymas dėl poveikio aplinkai vertinimo tenkina Direktyvos 85/337/EEC reikalavimus, taūiau vūliau turūjo pakeisti Őstatymū, kad juos atitiktū.

4.3 Ar reikia konkrečios direktyvos tiksliai sąlygas perkelti į nacionalinius teisės aktus?

Ne. Direktyvos sudaromos taip, kad suteiktų šiek tiek lankstumo Valstyboms narėms, ir pa odinis perkėlimas nėra esminis, jeigu konkrečios direktyvos reikalavimus atitinka nacionaliniai įstatymai. Tačiau šalys turi būti labai atidios, kad nacionaliniai įstatymai kalba visiškai atspindėtų konkrečią direktyvą. Kai kurios Valstybės narės faktiškai naudoja pa odinio perkėlimo praktiką (inomu kaip 'perrašymas'), kad išvengtų neatitikimo problemų. Ši praktika turi savų pavojų: perkėlimas be jo sekanti teisinių ir administracinių priemonių u tikrinti konkrečios direktyvos veiksmingą įgyvendinimą ir vykdymą nebus pakankamas. Kartais, norint praktiškai pasiekti konkrečios direktyvos reikalaujamą rezultatą, reikia smulkiau aprašyti perkeliamus teisės aktus negu yra plačiai suformuluoti direktyvos įsipareigojimai. Tai daryti reikia labai atsargiai, kad nebūtų apribota direktyvoje esanti įsipareigojimų sfera.

Ypač svarbu u tikrinti, kad konkrečios ES direktyvos apibrėžimai būtų pa odiška ir ištiesai perkeliama į nacionalinius teisės aktus, skirtus įgyvendinti tų direktyvų.

4.4 Ar vyriausybės gali rinktis sankcijas vykdyti direktyvas perkeliančius nacionalinius įstatymus?

Taip. Direktyvos paprastai Valstyboms narėms suteikia laisvą pasirinkti sankcijos formą. Tik retai jos netgi nustato, kad koki nors direktyvų įgyvendinimo įstatymo pa eidimui turi būti taikomos civilinės arba baudiamosios nuobaudos. Tačiau ši laisvė nėra absoliuti:

- Pasirinkta nacionalinė sankcijos forma turi būti veiksminga, kad u tikrintų konkrečios direktyvos tiklų pasiekimą.
- Neturi būti skirtumo tarp sankcijų, priimtų direktyvas įgyvendinimui priemonėms, ir sankcijų, nustatytų pagal atitinkamus nacionalinius teisės aktus - pavyzdžiui, aplinkos apsaugos pa eidimas pagal nacionalinius įstatymus neturėtų turėti per daug griežtų sankcijų lyginant su pa eidimu pagal nacionalinį įstatymą, kuris perkelia ES direktyvos palyginamą reikalavimą.

Pavyzdžiui, nuobauda u emisijų ribų išmetimams vandeniu pa eidimui turėtų būti palyginama, ne tikrinti to, ar toms išmetimams riboms taikoma kokiu nors ES direktyva ar ne.

4.5 Ar šalys gali priimti griežtesnes nacionalines aplinkos apsaugos normas?

Kartais. EB Sutartis leidžia šalims priimti - arba išlaikyti - nacionalines aplinkos apsaugos normas ir reikalavimus, kurie yra griežtesni u esančius ES aplinkos apsaugos teisės aktuose. Tačiau ši laisvė nėra absoliuti.

Kai kuriose ES aplinkos apsaugos direktyvose aiškiai leidžiama Valstyboms narėms - arba jos skatinamos - imtis griežtesnių priemonių. Tai yra, jose nustatomos minimalios, o ne maksimalios suderinimo normos. Tai da nai pasitaiko išmetimams oru arba vandeniu ribinams reikšmės ar aplinkos kokybės normų atveju.

Pavyzdžiui, ES direktyvose dėl oro ir vandens kokybės dar nustatomos privalomos tam tikros teršalų ribinės reikšmės, kurias papildo Orientacinės Reikšmės, nustatančios aplinkos kokybės tikslus, kuriuos Valstybės narės turėtų stengtis pasiekti.

Jeigu ES aplinkos apsaugos direktyvos grindiamos EB Sutarties 100a straipsniu (vieninga rinka), kokia nors Valstybės narė gali, jei ji gavo išankstinę Komisijos pritarimą ir parodyti, kodėl jai reikia griežtesnės aplinkos apsaugos priemonės, taikyti griežtesnės aplinkos apsaugos priemones.

Jeigu ES aplinkos apsaugos teisės aktai grindiami Sutarties aplinkos apsaugos nuostatomis (130r, s ir t straipsniais), šalis turi platesnes teises priimti griežtesnės priemones. Apie šias priemones turi būti pranešama Komisijai (bet ne iš anksto), ir jos negali būti užslėpta prekybos apribojimo forma arba negali savavališkai diskriminuoti kitos Valstybės narės prekės ar paslaugos. Jeigu 130s straipsniu grindiamoje kokioje nors ES direktyvoje ar reglamente siekiama visiškai reguliuoti kokią nors veiklos sritį, tokia kaip tarpvalstybinis atliekų pervežimas, šalis turėtų būti labai atsargios, vedamos griežtesnės priemones.

4.6 Ar vyriausybė turi visiškai laisvę nurodyti geografines sritis pagal aplinkos apsaugos direktyvas?

Ne. Daugelyje aplinkos apsaugos direktyvų Valstybės narės raginamos nurodyti sritis savo teritorijoje pagal konkrečioje direktyvoje duotus kriterijus, kurioms bus taikomi tos direktyvos reikalavimai. Pavyzdžiui tokios: buveinių apsaugos sritys, jautrios ir mažiau jautrios sritys pagal Direktyvą dėl miesto nuotekų valymo ir sritys, kur oro kokybė neatitinka ES normos. Paprastai apie šias sritis turi būti pranešama Europos Komisijai, ir turi būti priimami jų apsaugos ar gerinimo planai.

Nors konkrečioje direktyvoje pateikti kriterijai gali palikti šiek tiek laisvės Valstybėms narėms tokiose srityse nustatyme, nesugebėjimas teisingai taikyti tuos kriterijus, pavyzdžiui, taikant neteisingus ekonominius motyvus nustatymo metu, gali pridaryti tos Valstybės narės vyriausybei bėdos su Europos Komisija ir galiausiai su Europos Teismu.

Galioja šie bendrieji principai:

- Nustatyti turi atsakinga nacionalinė institucija atitinkamai teisiškai privaloma forma, nepaisant to, ar pasiūlymą pateikė kita institucija, ar ne.
- Konkrečioje direktyvoje nurodyti nustatymo kriterijai turi būti kruopščiai taikomi.
- Vyriausybės turi būti ypač atsargios, leisdamos, kad pašaliniai veiksniai darytų tokį spaudimą srities pasirinkimui. Dėl po tam tikro nustatymo galinčių atsirasti išlaidų apsaugai ar aplinkos gerinimui bus vykdomas spaudimas nustatyti kiek mažinama mažiau ir nedideli sritis. Tačiau ekonominiai ar kitokie ne aplinkos apsaugos motyvai negali būti taikomi, nebent juos specialiai numatyti konkreči direktyva.

Bus vertinga peržiūrėti praktiką tų Valstybių narių, kuriose nėra prieštaravimų, ir patikrinti Teismo sprendimus.

Pavyzdžiui, pagal Direktyvą 85/203/EEC Valstybės narės gali nustatyti emesnes u diraktyvoje esančias ribines reikšmes zonose, kuriose jos laiko esant reikalingu apriboti numatomą azoto dioksido taršos padidėjimą dideliuose miestuose ar pramonės plotuose, arba u kirsi jam keli.

4.7 Ar aproksimacija taikoma reglamentams?

Grie tai kalbant, ne, bet šalis vis viena turi imtis tam tikrą administracinį įsngnią gyvendinti reglamentus. Aplinkos apsaugos sektoriuje yra keletas labai svarbių reglamentų, kuriais, pavyzdžiui, gyvendinama tarptautinis prekybos atliekomis ir nykstančiomis rūšimis kontrolė bei Eko-Vadybos ir Audito Schema. Šie nesigalios stojančiuose šalyse iki stojimo datos, ir nereikia - arba iš tikrųjų - neleid iama - jų perkelti nacionalinius statymus.

Taiau šalis turėtų inoti, kad:

- Kai kuriuose reglamentuose reikalaujama nustatyti ar steigti institucijas ar staigas jų gyvendinimui; t galima padaryti administracine tvarka arba dekretu.
- Kai kuriuose jų aiškiai reikalaujama iš šalių nurodyti nuobaudas nacionaliniuose statymuose - civiliniame ar baudiamajame kodekse, pavyzdžiui - u prieštaravimui konkrečiam ES reglamentui. Netgi jei nėra tokios aiškios nuostatos, turi būti veiksmingos nacionalinės sankcijos u tikrinti atitikim tiems reglamentams.

Taigi šalis turėtų u tikrinti, kad iki stojimo datos būtų reikiamos administracinės ir institucinės priemonės ir kad visi besidubliuojantys ar prieštaraujantys nacionaliniai statymai būtų panaikinti.

Jeigu ES teisės aktus kokiame nors aplinkos apsaugos sektoriuje sudaro direktyvų ir reglamentų derinys, šalis turi ypa rūpintis, kad nacionalinės priemonės, gyvendinančios konkrečią direktyvą, būtų visiškai integruotos ir neprieštaraut ES reglamentams.

Reglamentams gyvendinti yra maiau įsngnių nei direktyvoms. Jie išdirstomi kitame puslapyje:

Reglamentų gyvendinimo įsngniai

1. Nustatyti nacionalin• atsaking• institucij• ar institucijas konkre•iam reglamentui •gyvendinti
2. Nustatyti, koki• reikia (jei reikia) teis•s akt• (pvz., nustatyti sankcijas arba paskirti atsakingas institucijas).
3. Sudaryti •statym• leidybos tvarkarašt• (jei reikia).
4. Atitinkamoms institucijoms parengti administracines instrukcijas ir tvark•.
5. Konsultuotis su kitais suinteresuotais vyriausyb•s departamentais ir grup•mis, kurias •takoja konkretus reglamentas (pvz., importuotojai ir eksportuotojai; svarbiausios pramon•s šakos; aplinkos apsaugos organizacijos)
6. Par•pinti personal• ir išteklius.
7. Mokyti personal•.
8. Pranešti susijusiems pramon•s sektoriams ir bendrov•ms apie reikalavimus.
9. Suinteresuotoms grup•ms pateikti atitinkamus dokumentus, anketas ir pa ymas.
10. Po •stojimo steb•ti •gyvendinim• ir prireikus pranešti kitoms Valstyb•ms nar•ms bei Europos Komisijai.

2 DALIS

ES APLINKOS APSAUGOS TEISĖS AKTŲ AP VALGĄ

•VADAS

2 Dalyje pateikiamos trumpos kiekvieno sektoriaus direktyvų ir reglamentų santraukos, diagramos, vaizduojančios ryšius tarp teisės aktų kiekviename sektoriuje, ir kai kurie veiksmai, kurių reikia imtis įvairiam ir veiksmingam įgyvendinimui po bendrųjų įsngnių, nurodytų 1 Dalies 11-12 puslapiuose ir 22 puslapyje.

Kai kurie pasiūlymai dėl šiuo metu svarstomų direktyvų taip pat atskirti, kadangi jie taptų labai svarbiais elementais besiojant ES aplinkos apsaugos įstatymų struktūroje.

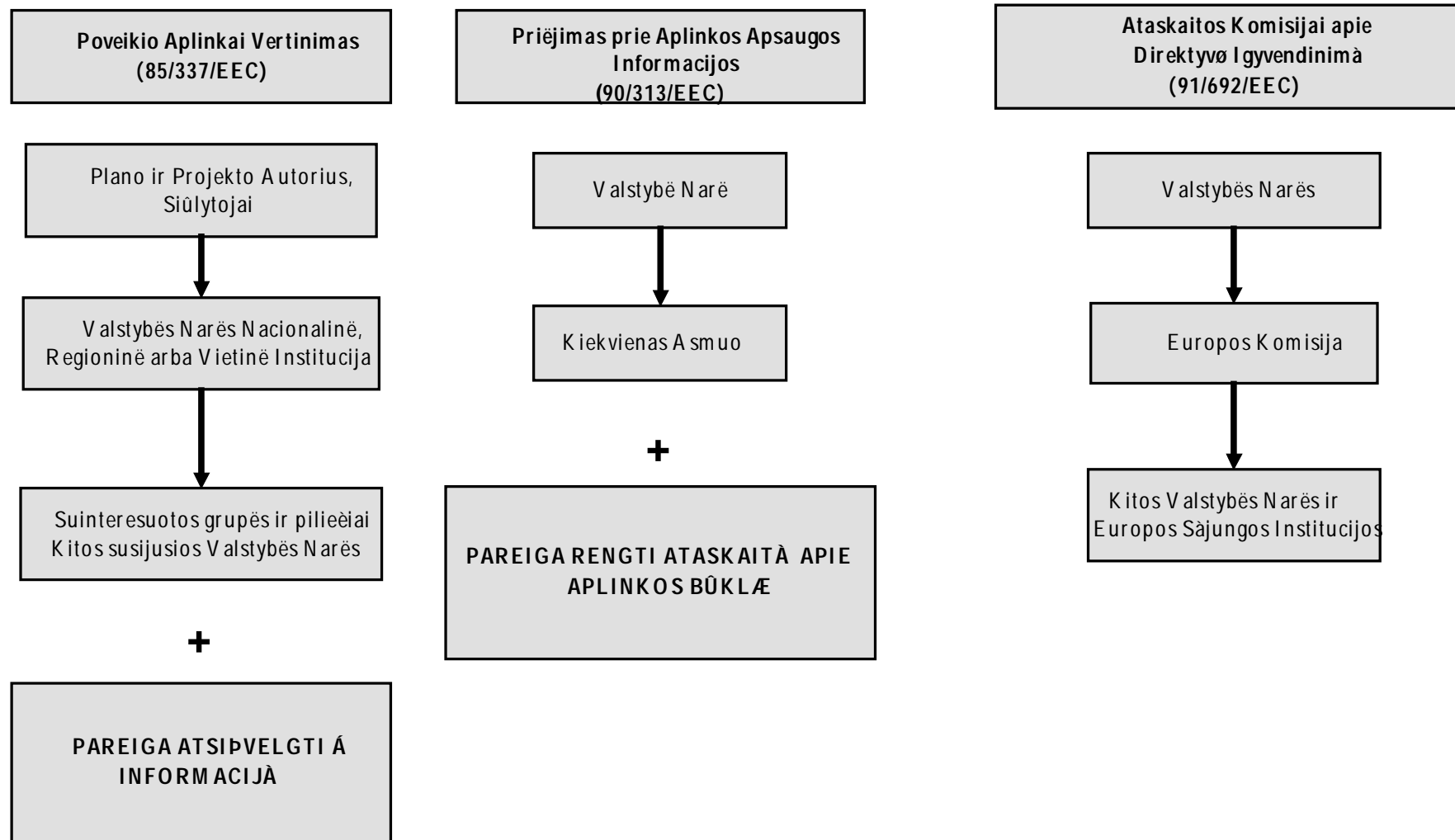
A. HORIZONTALŲS TEISĖS AKTAI

Teisės aktai gali būti vadinami 'horizontaliais', kai jie susiję su bendraisiais aplinkos apsaugos valdymo klausimais, o ne su atskirais sektoriais, gaminiais ar emisijų tipais. Trys šios kategorijos direktyvos nustato informacijos apie aplinką ir žmogaus veiklos, darančios poveikį aplinkai, spektrą, rinkimą ir vertinimą. Informacija gali būti pasiūlyta projektų poveikio aplinkai vertinimo forma, taip pat kaip visuomenės priėmimo prie informacijos apie aplinką galimybių arba kaip reikalavimai ir tvarka ataskaitoms apie aplinkos apsaugos direktyvų įgyvendinimą.

Didiausi reikšmę turi tiksli informacija apie aplinką ir žmogaus veiklos pasekmes, kadangi ji yra pagrindas aplinkos apsaugos reglamentų ir politikos plėtojimui, įgyvendinimui, monitoringui ir vykdymui. Ji taip pat yra pagrindas visuomenės dalyvavimui aplinkos apsaugos sprendimų priėmimo ir toliau stipresnėms demokratinėms institucijoms.

Direktyvoje dėl **Priėmimo prie Aplinkos Apsaugos Informacijos** siekiama suteikti galimybių visuomenei gauti informaciją apie aplinkos apsaugą, kuri turi valstybinės institucijos ar vyriausybės kontroliuojamos įstaigos, atsakingos už aplinkos apsaugą. Ji remiasi plačiu informacijos, kuri turi būti prieinama asmenims be jokio pateisinimo, apibrėžimu. Ji reikalauja periodiškų Valstybinėms narių ataskaitų apie 'aplinkos būklę'.

HORIZONTALIŅŅ TEISĒS AKTŅŅ PAREIGA INFORMUOTI

Iki šios direktyvos priėmimo ma ai Valstybi• nari• tur•jo tvark•, specialiai skirt• aplinkos apsaugos informacijai, nors daugelis j• tikrai tur•jo teis•s aktus, susijusius su administracine informacija. Kai kurios valstyb•s netur•jo speciali• teis•s akt• d•l priėjimo prie administracin•s informacijos.

Direktyvoje d•l **Poveikio Aplinkai Vertinimo** (PAV) reikalaujama, kad prieš gaunant vyriausyb•s pritarim•, kai kurie pl•tros projektai turi pereiti potencialaus poveikio aplinkai vertinimo proces•.

Direktyvoje d•l **Ataskait• apie Aplinkos Apsaugos Direktyv• •gyvendinim•** suvienodinama ir siekiama gerinti valstybi• nari• ataskaitas Komisijai.

A.1 Poveikio Aplinkai Vertinimas

Direktyva 85/337/EEC d•l kai kuri• valstybini• ir priva•i• projekt• poveikio aplinkai vertinimo neseniai buvo papildyta Direktyva 97/11/EC, kurios nuostatos turi b•ti perkeltos ir •gyvendintos iki 1999 m. kovo m•n. Šie pakeitimai yra ne tiek papildymas, kiek transformacija, kuria siekiama •veikti originalo silpnys, ypa• kai kalbama apie tai, kokie projekt• tipai turi b•ti vertinami ir koki• informacij• reikia •traukti • vertinimus. Direktyvoje išreiškiamas •sp•jamasis po i•ris • aplinkos apsaug•, reikalaujant, kad prieš gaunant kokios nors vyriausybini•s •staigos sutikim•, ym• poveik• aplinkai galintys tur•ti pl•tros projektai b•t• vertinami galim• pasekmi• aplinkai atvilgiu.

Kai kurioms projekt•, išvardint• direktyvos I Priede, kategorijoms visuomet taikomas reikalavimas vertinti poveik• aplinkai. Kitos, išvardintos II Priede, kurios gali tur•ti ym• poveik• aplinkai, turi b•ti vertinamos, jeigu patenkinami tam tikri konkre•ios Valstyb•s nar•s nustatyti kriterijai.

Si•lytojas poveikio vertinimo pranešimu atsakingai institucijai turi pateikti smulki• atitinkam• informacij• apie projekt•. Aplinkos apsaugos institucijoms turi b•ti suteikiama galimyb• komentuoti konkret• projekt• prieš priimant sprendim•. Visuomenei turi b•ti pranešama apie prašym• pl•trais ir pareiškim• apie poveik• ir leid iama išreikšti savo nuomon•. Atsakingos institucijos sprendimuose turi b•ti atsi velgiama • vertinimo rezultatus.

Informacija turi b•ti pateikiama kitoms Valstyb•ms nar•ms, kurioms koks nors projektas gali tur•ti poveik•, o šios gali dalyvauti vertinimo tvarkoje. Tai atitinka pagrindines Jungtini• Taut• Ekonomikos reikal• komisijos Europai konvencijos d•l poveikio vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espoo Konvencija) nuostatas.

•gyvendinimo aspektai

1. Nustatyti atsakingas institucijas ir administracin• strukt•r•, kuri• reikia nacionaliniu ir vietiniu lygiais. Esamos Valstyb•s nar•s labai remiasi PAV reikalavim• •traukimu • em•s naudojimo planavimo teis•s aktus, suteikiant vietinei vald iai didel• atsakomyb• u •gyvendinim•. PAV tvarka taip pat gal•t• b•ti •traukta • integruot• taršos prevencij• ir kontrol• •renginiams ir veiklai, kuriems taikoma pastaroji direktyva.
2. Nacionaliniu lygiu turi b•ti nustatytos rekomendacijos d•l to, koki• informacij• reikia •traukti • poveikio aplinkai dokument• ir vertinimo bei sprendim• priėmimo procesus. Tai pad•s

standartizuoti tvark• ir išvadas. Jos turi b•ti specialios konkreiems veiklos tipams, pvz. keli•, gele inkeli•, oro uost•, miest• pl•tra.

3. Pagrindin• rekomendacij• reikšm• yra visuomen•s dalyvavimo modeli• tvarkos k•rimas, norint pasiekti aiškius sprendim• pri•mimo procesus.
4. Bus svarbu išmokyti, kaip atlikti vertinimo procesus, matavimus, ma inti projekt• padarinius aplinkai arba u kirsti jiems keli•.
5. U poveikio aplinkai vertinim• apdorojimo administracines išlaidas iš si•lytoj• galima imti priimtinus mokes•ius.
6. Vengti interes• susikirtimo, kai administracini• 'atsaking• institucij•' prašoma pritarti taip pat tiems projektams, kuri• si•lytojais jos yra.
7. Norint •vertinti konkreiaus projekto poveik• aplinkai pagal jo autoriaus surinkt• ir pateikt• informacija, atsakingai institucijai reik•s b•tin• technini• ir mokslini• ini•.

PAV Direktyva - •gyvendinimo aspektai

Nacionalini• Teis•s Akt• Sistema

- Palyginti Direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais •statymais
- Nustatyti •statym• spragas
- Alternatyvos:
 - Vienas pagrindinis •statyminis •rankis (PAV Aktas) •traukimas • em•s naudojimo planavimo akt•
 - Esam• teis•s akt• pataisos (pvz. Bendrasis aplinkos apsaugos aktas)

Atsakingos Institucijos (AI)

- Nustatyti AI
- Nacionalinio lygio AI turi atsiskaityti Komisijai u •gyvendinim•, u tikrinti PAV proces• nuoseklum•, viešas konsultacijas, apeliacij• tvark•
- Gali b•ti •kuriamos vietinio lygio AI •gyvendinti projektus su siauresn•m pasekm•m

Teisin• Kontrol•

- Atkreipti d•mes• • 'projekto' apibr• imus,
- U tikrinti, kad gaus•s ma i projektai ('vamzdynas'), kuriems nereikia PAV, nesudaryt• vieno didelio projekto, kuriam taikomas PAV. Šiuo atveju reik•t• iš vis• reikalauti PAV.
- Traktuoti Direktyvos išimtis siaurai.

PAV Tvarka

- Sukurti nacionalines rekomendacijas PAV tvarkai ir •prastoms PAV projekt• klas•ms.
- Sukurti nacionalines rekomendacijas PAV dokumentams.
- Nustatyti grie tas laiko ribas, kad b•t• išvengta finansini• ir administracini• v•lavimo problem•.
- Apsvarstyti poreik• integruoti PAV ir em•s naudojimo tvark•.

Dalyviai

- U tikrinti, kad visoms šalims, •skaitant vietin• vald i•, susijusius vyriausybs departamentus, pramon•s atstovus, em•s naudotojus ir visuomen•, b•t• suteikiama galimyb• komentuoti PAV •statym• ir administracini• nuostat• projektus.
- U tikrinti visuomen•s dalyvavim• PAV procesuose bei sprendimuose ir apeliacini• tvark•.

Finansiniai Aspektai

- Projekto si•lytojais moka atskir• PAV proces•, dokument• ir ekspert• administracines išlaidas.
- Visuomen• moka u ekspert• pareiškimus ir komentarus; priimtinas dauginimo išlaidas tam tikromis aplinkyb•mis.

A.2 Priėjimas prie Informacijos

Direktyva 90/313/EEC dėl laisvo priėjimo prie informacijos apie aplinką pareigoja, kad informacija, kuri paprastai saugo viešai atsiskaitanios įstaigos, būtų prieinama visuomenei jos prašymu. Atsakymai turi būti pateikiami per nustatytą laiką, o jei atsisakoma pateikti informaciją, yra apeliacijos teisė. Valstybės narės taip pat turi rengti periodišką ataskaitas apie aplinkos būklę.

•gyvendinimo aspektai

1. Raktas šios direktyvos sėkmingo •gyvendinim• yra pusiausvyros tarp slaptumo ir priėjimo prie aplinkos apsaugos informacijos nustatymas, tačiau labiau pasikliauti reik•t• neribotu priėjimu.
2. Ši direktyva da nai suprantama kaip esminis •rankis garantuojant vyriausyb•s sprendim• pri•mimo aiškum• ir u tikrinant vyriausyb•s atsiskaitomyb•. Vyriausyb•s tur•t• nustatyti aiški• informacijos teikimo visuomenei tvark•.
3. Tur•t• b•ti išleistas priėjimo prie informacijos vadovas, u tikrinant, kad visuomen• j• suprast• ir tur•t• iš jos naudos. Viena •gyvendinimo priemoni• yra sistema valstybini• registr•, kuriuose nurodomi su aplinkos apsauga susij• sprendimai ar dokumentai, prie kuri• visuomen• prieina.
4. Susijusioms institucijoms ir asmenims tur•t• b•ti pranešama apie j• •sipareigojimus. • š• parengim• tur•t• •eiti institucij•, kurios grei•iausiai gaus visuomen•s prašymus dėl informacijos, suvokimo ir kompetencijos ugdymas.
5. Norint rengti ir leisti periodišką ataskaitas apie aplinkos būklę, reik•t• sudaryti sistem• reikiam• aplinkos duomen• rinkimui, analizei ir apdorojimui.
6. Jei •statym• laikymosi monitoringu u siima skirtingos institucijos ar •staigos, reik•s •rengti suvienodintas vidines informacijos sistemas, siekiant u tikrinti, kad reikiami duomenys palyginama forma b•t• prieinami nacionalinei institucijai, atsakingai u ataskaitas Komisijai.

A.3 Ataskaitos apie Aplinkos Apsaugos Direktyv• •gyvendinim•

Direktyvoje 91/692/EEC, standartizuojan•ioje ir racionalizuojan•ioje ataskaitas apie tam tikr• su aplinkos apsauga susijusi• Direktyv• •gyvendinim•, siekiama sektoriaus pagrindu racionalizuoti reikalavimus Valstyb•ms nar•ms perduoti Komisijai informacij•, kurios reikalaujama pagal tam tikras aplinkos apsaugos direktyvas. Ataskaitos turi b•ti perduodamos kas treji metai, o kiekvienas sektorius turi savo trej• met• cikl•. Išimtis daroma Direktyvai 76/180/EEC, dėl maudykl•, kuriai toliau reikalaujama metin•s ataskaitos. Ši• direktyv•, kuri yra integruota • kitas skirtingas direktyvas, turi •gyvendinti Valstyb•s nar•s, tačiau jos nereikia perkelti • Valstybi• nari• nacionalinius teis•s aktus.

•gyvendinimo aspektai

1. Per i•r•ti aplinkos apsaugos monitoringo ir informacijos sistemas, u tikrinant, kad reikiama informacija atitinkama forma b•t• pateikiama jos vertinimui ir perdavimui Europos Komisijai.
2. Jei •statym• laikymosi monitoring• vykdo skirtingos •staigos, •steigti suvienodintas informacijos sistemas, norint u tikrinti, kad reikiami duomenys b•t• palyginama forma prieinami nacionalinei •staigai, atsakingai u ataskaitas Komisijai.
3. •pareigoti paruošti ataskait• ir pateikti planavimo bei atsiskaitymo tvarkaraš•ius.

A.4 Europos Aplinkos Apsaugos Agent•ra

Reglamentu EEC/1210/90 buvo •steigta Europos Aplinkos Apsaugos Agent•ra (EAAA), kurios tikslas yra teikti Europos S•jungai ir Valstyb•ms nar•ms informacij• apie aplink• europiniu lygiu. Šiuo metu šis reglamentas per i•rimas, r. pasi•lym• d•l patais• reglamento 1997.06.13 COM(97) 282 galutin•.

•gyvendinimo aspektai

1. Reglament• negalima perkelti • nacionalinius •statymus.
2. EAAA ir Valstyb•s nar•s bendradarbiauja aplinkos apsaugos monitoringo ir vertinimo programose, o taip pat rengiant ataskaitas apie aplinkos b•kl•. Reik•s •vesti atitinkam• monitoringo tvark•. Reik•s •galioti ir apr•pinti institucijas dalyvavimui EAAA veikloje. Tai galima prad•ti art•jant stojimui, kadangi EAAA jau sudarin•ja savo bendradarbiavimo program• su tre•iosiomis šalimis.

A.5 LIFE

Reglamentu EEC/1973/92 •kurtas finansinis instrumentas aplinkai, inomas kaip LIFE , kuris remia Bendrijos politikos “terš•jas moka” ir papildomumo principus. LIFE finansuoja tik dal• projekto kainos.

•gyvendinimo aspektai

1. Reglament• negalima perkelti • nacionalinius •statymus. LIFE yra subsidij• programa, kuriai vadovauja Europos Komisija.

B. ORO KOKYBĖ

Oro teršalų šaltinių paviršiumi plati, yra tiek mobilūs, tiek stacionarūs šaltiniai. Šiame skirsnyje aprašomi teisės aktai, susiję su bendru oro kokybės vertinimu ir valdymu, bei teisės aktai dėl emisijų iš mobilių šaltinių kontrolės, t.y. su transportu susijusių emisijų iš autotransporto priemonių ir kuro.

Teisės aktai dėl emisijų iš stacionarių šaltinių kontrolės nagrinėjami *F ir C skirsniuose*. *F skirsnyje* dėl emisijų iš pramonės renginių ir energijos generatorių ir *C skirsnyje* dėl emisijų iš atliekų deginimo krosnių.

Naujoji Bendroji direktyva dėl oro kokybės skirta pateikti išsamią strategiją oro kokybės valdymui Valstybės lygmenyje, sujungiant emisijų kontrolę su oro kokybės tikslų pasiekimu. Ši Direktyva laipsniškai įsigalios tada, kai bus priimtos ir įsigalios būsimos dukterinės direktyvos. Šios būsimos dukterinės direktyvos pakeis tris esamas direktyvas, kuriose nustatomos sieros dioksido ir dalelių, švino ir azoto oksido kokybės normos. Pagal Taršos troposferiniu ozonu direktyvą Valstybės lygmenyje taip pat turi būti kurti ozono monitoringo tinklus.

Keletas direktyvų reglamentuoja emisijas iš **autotransporto priemonių ir kuro**, nustatant techninius reikalavimus transporto priemonėms ir apribojant kure tokias medžiagas, kaip švinas ir sierą. Greitai turi būti priimta papildoma Direktyva dėl emisijų iš variklių, kurie bus rengti mobiliuose mechanizmuose.

B.1 Bendroji Oro Kokybės Direktyva

Direktyvoje 96/62/EC dėl aplinkos oro kokybės vertinimo ir valdymo, inomoje kaip Bendroji oro kokybės direktyva, siekiama nustatyti pagrindinius principus bendros strategijos, kuri:

- Apibrėžia ir nustato aplinkos oro kokybės Sąjungoje tikslus, norint išvengti ir mažinti pavojingas pasekmes, mogaus sveikatai bei visai aplinkai arba u kirsti joms keli.
- Vertina aplinkos oro kokybę Valstybės lygmenyje bendrų metodų ir kriterijų pagrindu
- Pateikia atitinkamą visuomenei prieinamą informaciją apie aplinkos oro kokybę ir u tikrina, kad jautrumo slenksiai ir kt. pagalba jį gauti visuomenė
- Palaiko aplinkos oro kokybę ten, kur ji gera, o kitais atvejais jį gerina.

Valstybės lygmenyje yra atsakingos u :

- Šios direktyvos įgyvendinimui
- Aplinkos oro kokybės vertinimui
- Matavimų tikslumo u tikrinimui
- Matavimo prietaisų tvirtinimui
- Vertinimo metodų analizė

- Visos Sąjungos kokybės u tikrinimo programos, kurias organizuoja Komisija, koordinavimas savo teritorijoje.

Bendroji Oro Kokybės

(96/62/EC)

Emisijos iš Stacionarių Šaltinių

Didelės Kurą Deginančios Įmonės
(88/609/EEC)
Atliekų Deginimas
(89/429/EEC, 89/369/EEC)
Pavojingų Atliekų Deginimas
(94/67/EEC)
ITPK
(96/61/EC)
Pasiūlytoji LOJ-Tirpiklių Direktyva
(COM(96)538)

Mobilūs Šaltiniai

Švino Kiekis Benzine
(85/210/EEC)
Dyzeliniai Varikliai
(72/306/EEC ir 88/77/EEC)
Autotransportas
(70/220/EEC)
Pasiūlytoji Mobilųjų Mechanizmų
Variklių Direktyva
(COM(95)350)

Oro Kokybės Normos

SO₂ ir Dalelės
(80/779/EEC)
Švinas*
(82/884/EEC)
Azoto Oksidai*
(85/203/EEC)

** turi būti pakeistos naujomis normomis pagal Bendrąją Oro Direktyvą, kurios taip pat nustato normas ozonui, CO, benzenui ir kitiems atmosferos teršalams*

Gaminių Kontrolė

Ozoną Ardančios Medžiagos
(EC/3093/94)
Pavojingų Cheminių Medžiagų
Pateikimas Rinkai ir
Naudojimas (76/769/EEC)
Asbestas
(87/217/EEC)
Švino Kiekis Benzine
(85/210/EEC)
Sieros Kiekis Skystame
Kure
(93/12/EEC)
LOJ emisijos iš benzino
saugyklų ir transporto
(94/63/EEC)
Pasiūlytoji benzino ir dyzelinio
kuro kokybės Direktyva
(COM(96)0164)

Bendrojoje direktyvoje bus nustatyti pagrindiniai taršos valdymo parametrai privačiame sektoriuje. Pagal šią direktyvą bus priimtos naujos normos, ji pakeis ankstesnes direktyvas dėl sieros dioksido ir dalelių, švino ir azoto oksido, aprašytas toliau.

Per 10-15 metų laikotarpį bus nustatytos optimalios oro kokybės ribinės reikšmės, leistino nukrypimo ribos, vertinimo tvarka ir ataskaitų reikalavimai atskiriems teršalams. Pirmąsias šios direktyvos dalelių NO_2 , SO_2 /dalelių ir švino Komisija numato priimti 1997 m. rudenį.

Nustatytas ribines reikšmes ir jautrumo slenksčius, reikės vertinti aplinkos oro kokybę. Turi būti sudaromi veiksmų planai zonoms, kurios neatitinka ribinių reikšmių. Priemonės turi būti traukta oro, vandens ir dirvos apsauga, ir jomis turi būti siekiama vykdyti galutinius terminus. Visuomenei turi būti pranešama, jei viršijami jautrumo slenksčiai.

•gyvendinimo aspektai

1. Direktyvos reikalavimuose numatomos atitinkamos administracinės sistemos, moksliniais inžinieriais ir normomis pagrįsti reikalavimai aplinkos oro kokybės valdymui.
2. Šalys turėtų palyginti bendrosios direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais įstatymais ir veikiančiomis sistemomis, esamais aplinkos oro kokybės tikslais pasiekimo būdais, oro kokybės vertinimo metodologijomis, IV Priede išvardintos informacijos turėjimu ir priemonėmis gerinti oro kokybę, siekiant nustatyti reikiamus pokyčius.
3. Darna reikės naujos tvarkos konsultacijoms tarp institucijų monitoringo ir matavimo metodologijų suderinimui, pranešimams ir vertinimui.
4. Laboratorijos turi būti akredituojamos taip, kad atitiktų kokybės tikrinimo Europos normas. Tiek laboratorijose, tiek matavimo vietose privalo būti organizuota sisteminė vidaus kokybės kontrolė.
5. Turi būti sudaryti oro kokybės gerinimo planai su konkrečiais galutiniais terminais vietovėms, kuriose prasta oro kokybė. Planuose gali būti numatomos priemonės kontroliuoti ar nutraukti veiklą, tokią kaip automobilių eismas, kuri prisideda prie ribinių reikšmių viršijimo.
6. Oro teršiančių pramonės šakų atstovus ir kitas suinteresuotas šalis reikėtų konsultuoti dėl gyvendinimo reikalavimų, ypač dėl gerinimo planų sudarymo, kad būtų pašalintos kliūtys kelyje į oro kokybės normų gyvendinimą.

B.2 Esamos Oro Kokybės Normos, kurias palaipsniui pakeis Dukterinės Direktyvos pagal Bendrąją Direktyvą.

Sieros Dioksidas ir Suspenduotos Dalelės

Direktyva 80/779/EEC dėl oro kokybės ribinių reikšmių ir sieros dioksido bei suspenduotų dalelių orientacinių reikšmių buvo nustatytos privalomos metinės ir dienos ribinės reikšmės bei sieros dioksido ir suspenduotų dalelių atmosferoje neprivalomos orientacinių reikšmių. Jos pagrindinis tikslas buvo apsaugoti moggaus sveikatą, ir todėl ribinės reikšmės rėmėsi Pasaulinės Sveikatos Organizacijos duomenimis.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi •vertinti, ar yra veikian•i• matavimo sto•i• vietose, kur tikimasi didiausia tarša. Tos matavimo stotys turi naudoti kontrolinius metodus sieros dioksido ir suspenduot• daleli• m•gini• pa•mimui bei analizei. Gali reik•ti papildom• matavimo sto•i•.
2. Reikia •teisinti tvark•, leidian• rinkti ir analizuoti duomenis nacionaliniu lygiu ir pranešti Komisijai.
3. Turi b•ti •teisinta tvarka, u tikrinanti, kad, jei koncentracijos viršija I Priedo ribines reikšmes, pranešama Komisijai ir sudaromi planai laipsniškai gerinti oro kokyb• tose zonose. Tam reikia nustatyti pagrindinius taršos šaltinius ir •vertinti emisij• mažinimo galimybes.

Švinas

Tarybos Direktyva 82/884/EEC buvo nustatyta švino koncentracijos ore maksimali ribin• reikšm•, kad b•t• apsaugota žmogaus sveikata, tačiau tuo metu turimos nepakankamos technikos ir moksliniai neleidė nustatyti ribinių reikšmi• aplinkos apsaugai.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi •vertinti, ar yra veikian•ios matavimo stotys vietose, kur asmenys gali b•ti nuolat veikiami ilg• laik• ir kur panašu, kad perengtas švino ribinis reikšm•s slenkstis. Tose matavimo stotyse m•gini• pa•mimui ir analizei turi b•ti naudojami atitikimo metodai.
2. Reikia •teisinti tvark•, leidian• rinkti ir analizuoti duomenis nacionaliniu lygiu ir kasmet pranešti Komisijai.
3. Turi b•ti •teisinta tvarka, u tikrinanti, kad, jei koncentracijos viršija ribines reikšmes, pranešama Komisijai ir sudaromi planai tose zonose laipsniškai gerinti oro kokyb•. Tam reikia nustatyti pagrindinius taršos šaltinius ir •vertinti emisij• mažinimo galimybes.

Azoto Oksidas

Direktyva 85/203/EEC buvo nustatytos privalomos ribinės reikšmės žmogaus sveikatos apsaugai ir neprivalomos orientacinės reikšmės žmogaus sveikatos apsaugos gerinimui bei ilgalaikės aplinkos apsaugos paramai. • orientacinės reikšmės turi b•ti atsižvelgiama, Valstybi• nari• nustatytose zonose kuriant specifinius projektus.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi •vertinti, ar yra veikian•ios matavimo stotys vietose, kur panašu, kad ribin• reikšm• gali b•ti viršyta. Gali reik•ti papildom• matavimo sto•i•.
2. Reikia •teisinti tvark•, leidian• rinkti duomenis nacionaliniu lygiu ir pranešti Komisijai per šešis mėnesius po kiekvien• kalendorinį met•.

3. Turi būti teisinga tvarka, u tikrinanti, kad, jeigu koncentracijos pranoksta ribines reikšmes, apie tai būtų pranešama Komisijai ir kad būtų sudaromi planai laipsniškai gerinti oro kokybę tose zonose. Tam reikia nustatyti pagrindinius taršos šaltinius ir įvertinti emisijų mažinimo galimybes.

Tarša Troposferiniu Ozonu

Kadangi emisijų lygio ozono kiekiai didėja, daugiausiai dėl automobilių transporto padidėjimo ES, Direktyvoje 92/72/EEC buvo pareikalauta iš Valstybių narių steigti ozono monitoringo tinklą. Joje buvo nustatyti sveikatos ir augmenijos apsaugos slenkčiai ozonui ir reikalavimas kiekvienai Valstybei narei spėti gyventojus, jei tie slenkčiai per engiami. Apie slenkčių per engimus kas mėnesį reikėjo pranešti Komisijai.

Per 1998 m. Komisija tikisi pateikti pasiūlymą priimti Direktyvą Bendrosios oro kokybės direktyvos kontekste, kuri nustatytų troposferinio ozono ribines/siektinas reikšmes drauge su labai tiksliais monitoringo reikalavimais. Pradėjus įsigalioti šios numatomos naujos direktyvos nuostatomis, jos laipsniškai pakeis Direktyvos 92/72/EC nuostatas.

Įgyvendinimo aspektai

1. Šalys turi įvertinti, ar yra veikiančių matavimo stotys vietose, kur panašu, kad slenkčių reikšmės gali būti viršytos. Vietos turi būti parenkamos pagal II Priedą, ir jose turi būti naudojami etaloniniai analizės metodai pagal IV Priedą. Gali reikėti papildomų matavimo stotelių.
2. Reikia teisingai tvarkyti, u tikrinami, kad tuo atveju, jei koncentracijos pranoksta ribines reikšmes, gyventojai būtų informuojami pagal IV Priedą, o Komisijai būtų pranešama iki kito mėnesio pabaigos.
3. Reikia teisingai tvarkyti, leidžiant rinkti duomenis nacionaliniu lygiu ir kasmet pranešti Komisijai.

B.3 Emisijos iš Mobilių Šaltinių

Lengvosios autotransporto priemonės

Bendrojoje direktyvoje 70/220/EEC išdėstomi techniniai reikalavimai ir ribinės reikšmės anglies monoksidui ir nesudegusi angliavandenių emisijoms iš autotransporto priemonių variklių. Šie reikalavimai buvo dar labiau sugriežtinti per paskutinius 25 metus keliuose direktyvose su papildymais. Pirmą kartą ribinės reikšmės buvo sumažintos Direktyva 74/290/EEC ir papildytos Direktyvoje 77/102/EEC pateiktomis ribinėmis azoto dioksido reikšmėmis. Šių trijų tipų taršos ribinės reikšmės buvo skirtingai sumažintos Direktyvomis 78/665/EEC, 83/351/EEC ir 88/76/EEC, o ribines reikšmes dalelių taršos emisijoms iš dyzelinių variklių įvedė Direktyva 88/436/EEC. Griežtesnius europinius standartus dujų teršalų emisijoms iš autotransporto priemonių su mažiau nei 1400 cm³ varikliu įvedė Direktyva 89/458/EEC. Šie standartai buvo išplėsti Direktyvoje 91/441/EEC taip, kad apimtų visus keleivinius automobilius nepriklausomai nuo jų variklio galingumo, įskaitant reikalavimus dėl garuojamųjų emisijų ir dėl su emisijomis susijusių automobilio dalių patvarumo, o taip pat griežtesnes dalelių teršalų normas autotransporto priemonėms su dyzeliniais varikliais.

Direktyva 94/12/EC įvedė griežtesnes ribines reikšmes visiems teršalams ir gamybos atitikimo kontrolės pakeitimą. Direktyvomis 93/59/EEC ir 96/69/EC keleiviniams automobiliams, skirtiems vežti daugiau nei

šešis keleivius ir turintiems maksimal• svor• didesn• nei 2500 kg, lengviesiems prekybiniam automobiliams ir tokiems ne keliais va in•jantiems automobiliams, kuriems anks•iau buvo taikomos ma iau grie tos normos, buvo •vestos tokios pat grie tos normos, kaip ir keleiviniams automobiliams, atsi velgiant • ypatingas ši automobili• s•lygas.

Auto-Kuro Programa

Direktyvoje 94/12/EC reikalaujama, kad Komisija pasi•lyt• •vesti normas po 2000 met• pagal nauj• •vairiapus• po i•r•, pagr•st• vis• keli• transporto tarš• ma inan•i• priemoni•, kašt• ir efektyvumo išsamiu vertinimu. Be grie tesni• automobili• emisij• norm• pasi•lymas tur•t• apimti ir papildomas priemonės, tokias kaip kuro kokyb•s gerinimas ir automobili• parko inspekcijos bei prie i•ros programos stiprinimas. Pasi•lymas tur•t• remtis oro kokyb•s kriterij• nustatymu ir su tuo susijusiais emisij• ma inimo tikslais bei kiekvieno priemoni• paketo kašt•/efektyvumo •vertinimu, atsi velgiant • nauj• priemoni•, toki• kaip, *inter alia*, transporto valdymo, miest• viešojo transporto padidinimo ir nauj• jud•jimo technologij•, potencial• ind•l• ir alternatyvaus kuro panaudojim•. Reikiamas pasirengimo tyrimas buvo atliktas pagal Europos Auto-Kuro Program•.

Atitinkamas pasi•lymas direktyvai su pataisomis, COM /96/0163 (COD), d•l emisij• iš lengv•j• autotransporto priemoni•, kurios patenka • bendrosios direktyvos 70/220/EEC sfer•, buvo pateiktas 1996 m. bir elio m•n. ir šiuo metu yra aptarin•jamas Europos Parlamente bei Taryboje.

Lygiagre•iai Komisija pateik• pasi•lym• d•l direktyvos, COM /96/0164 (COD), nustatan•ios naujus reikalavimus automobili• kuro kokyb•s gerinimui. Š• pasi•lym• taip pat aptarin•ja Europos Parlamentas bei Taryba. (r. B.7).

Ta•iau norint pasiekti oro kokyb•s kriterijus, išd•stytus Auto-Kuro programoje, labiausiai teršian•iose srityse vis d•lto reik•s papildom• efektyvi• vietini• priemoni•.

Didelio galingumo dyzeliniai varikliai autotransporto priemon•ms

Direktyvoje 88/77/EEC buvo nustatyti emisij• reikalavimai anglies monoksidui, angliavandeniliui ir azoto oksidams. Šalia pradini• rib•, •vedan•i• dviej• etap• patvirtinim• 1993 ir 1996 metais, stiprinimo papildytoje direktyvoje 91/542/EEC buvo nustatyti daleli• emisij• reikalavimai. Papildytoje direktyvoje 96/11/EC buvo leista šiek tiek nukrypti nuo daleli• emisij• iš ma esni• varikli• rib•. Aukš•iau išaiškinto po i•rio kontekste dabar rengiamas naujas pasi•lymas, norint nuo 2000 m. •vesti grie tesnius reikalavimus.

Emisijos iš variklių, kurie turi būti rengti mobiliuose mechanizmuose

Šiuo metu Taryba ir Parlamentas nagrinėja pasiūlymą dėl naujos direktyvos, COM 95/350 (COD), nustatančios emisijų reikalavimus anglies monoksidui, angliavandeniliui, azoto oksidams ir dalelėms iš mobilių mechanizmų dyzelinių variklių, ir tikimasi, kad ji greitai bus priimta.

Dėmės emisijos iš autotransporto priemonių, emės ir miškų kio traktorių dyzelinių variklių

Direktyvose 72/306/EEC ir 77/537/EEC nustatytos normos didžiausiam dyzelinių išmetamųjų dėmės kiekiui. Pagrindinis šių normų tikslas yra nustatyti etalonines reikšmes emiam minimai autotransporto priemonių techninei apibrėžčiai.

gyvendinimo aspektai

1. Šalys turės nustatyti kokybės sertifikatus automobiliams išduodančias institucijas, apibrėžtas Direktyvoje 70/156/EEC ir jos papildymuose.
2. Prireikus kokybės sertifikatus automobiliams išduodančios institucijos gali perduoti techninį darbą galiojoms techninėms tarnyboms, kurios gali būti sukurtos kiekvienoje Valstybėje narėje.
3. Reikėtų tartis dėl to, kaip sukurti veiksmingas administracines struktūras su kokybės sertifikatų automobiliams išdavimo institucijomis ir techninėmis tarnybomis, pageidautina tose Valstybėse narėse, kuriose yra didelė nacionalinė automobilių transporto pramonė.

Bendroji Oro Kokybės Direktyva - įgyvendinimo aspektai

Nacionalinė Teisės Aktų Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais įstatymais ir poįstatymiais aktais
- Nustatyti įstatymų spragas
- Alternatyvos:
Vienas pagrindinis įstatyminis rankis (Oro Kokybės Aktas)
•traukti • Aplinkos Apsaugos Aktą
Pataisos įvairiuose įstatymuose

Atsakingos Institucijos (AI)

- Nustatyti AI teisiniais ir administraciniais tikslais
- Nacionalinio lygio AI atsiskaityti Komisijai apie įgyvendinimą
- Nustatyti monitoringo institucijas ir poreikius
- Apibrėžti planavimo tvarką ir įgyvendinimo kontrolę
- U tikrinti sprendimų priėmimo, apeliacijų ir sprendimų per išėjimo aiškumą
- Jei reikia, parengti Oro kokybės gerinimo planus

Teisinis Kontrolis

- U tikrinti monitoringo, atitikimo, vykdymo ir atsiskaitymo tvarką
- U tikrinti laiko limitus, nustatyti oro kokybės ribinius reikšmumus, įgyvendinimą
- Visiškai atskleisti padėtį visuomenei, jei yra viršyta oro tarša.

Normos Procesas

- Sekti ES oro kokybės tikslų 14-ai Direktyvoje išvardintą teršalų plėtrą
- inoti laiko terminus ribiniams reikšmiams įgyvendinimui, kurie gali būti nuo 10 iki 15 metų
- Nustatyti, kada koncentracijos yra tarp ilgalaikių ribinių reikšmių ir laikinai leistinų reikšmių. Imtis veiksmų pasiekti ilgalaikes ribines reikšmes
- Atlikti atitikimo monitoringą

Dalyviai

- U tikrinti, kad prieš sukuriant oro kokybės įstatymus, visoms šalims, skaitant vietinį valdymą, su tuo susijusius vyriausybės departamentus (pvz., transporto), pramonės atstovus ir visuomenę, būtų suteikiama galimybė pasisakyti.
- Padaryti visuomenei prieinamus visus Oro Kokybės įstatymus ir rekomendacijas.
- U tikrinti, kad aplinkos oro kokybės ribiniai reikšmės būtų pagrindiniu pramonės planavimo rankiu.

Finansiniai Aspektai

- Valstybės narės turi parpinti leidimus išduodančias institucijas, monitoringą ir kontrolę
- tkojama pramonė turi padengti įstatymų laikymosi kaštus

Direktyva dėl Autotransporto Techninės Apiešros Emisijų Pošriu

Direktyvoje 77/143/EEC dėl autotransporto priemonių ir jū priekabų techninės apiešros, kurių papildoma direktyva 92/55/EEC, reikalaujama patikrinti automobilių emisijas per reguliarias technines apiešras, siekiant kontroliuoti anglies monoksido (CO) ir oro-kuro santykų benziniuose automobiliuose bei išmetimų tirštumą iš dyzelinių automobilių.

•gyvendinimo aspektai

1. Techninės apiešras turi atlikti Valstybų arba valstybinių ūstaiga, ūpareigota Valstybųs arba Valstybųs paskirtos ir tiesiogiai prišrimos ūstaigos ar institucijos, ūskaitant atitinkamai ūpareigtus privačius asmenis.
2. Ypač jei institucijos, veikiančios kaip automobilių tikrinimo centrai, taip pat atlieka ir automobilių remontą, Valstybųs narūs turi labai stengtis, kad būtų u tikrintas automobilių tikrinimo objektyvumas ir aukšta kokybė.
3. Reikėtų kreiptis patarimo ū valstybines ar ūgaliotas ūstaigas t Valstybių narių, kuriose šios ūstaigos veikia ilgą laiką, tokiu būdu u tikrinant visapusiškos patirties ir inių panaudojim.

B.4 Lakių Organinių Junginių Emisijos

Direktyva 94/63/EC siekiama kontroliuoti lakių organinių junginių (LOJ) emisijas, atsirandančias iš benzino saugyklų ir jo paskirstymo iš terminalų ū degalines. Ji taikoma ūmonams, ūrenginiams, kelių autotransportui, traukiniams ir vidaus vandens laivams, naudojamiems benzino saugojimui ir transportavimui iš vieno terminalo ū kitą arba iš terminalo ū degalin. Šios direktyvos nuostatos yra dabar per šrimos.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi priimti ūstatymus, monitoringo ir vykdymo sistemas, norint pasiekti emisijų ribas benzino garams iš saugyklų ir mobilių konteinerių: sunkveimių, traukinių ir vidaus vandens laivų.
2. Atsakingos institucijos, atliekančios terminalų ir degalinių bei benzino transportuojančių automobilių ir laivų monitoringą, turi taikyti nacionaliniu mastu suvienodintą tikrinimo tvarką.
3. Šalys turi ūgyvendinti tam tikrus techninius ir valdymo reikalavimus, kad suma intų iki minimumo garų ištekėjim dėl benzino tvarkymo terminaluose ir degalinėse bei transportavimo metu.
4. Patariama iš anksto konsultuotis su pramonės ir kitomis suinteresuotomis grupėmis.

B.5 Švino Kiekis Benzine

Direktyva 85/210/EEC dėl švino kiekio benzine leidžia Valstybėms narėms sumažinti leistiną švino kiekį iki 0.15 g Pb/l tuojau pat kai jos laiko tai reikalinga; jos turi užtikrinti, kad būtų gaunamas ir tolygiai paskirstomas bešvinis benzinas, turintis mažiau nei 0.13 g Pb/l kiekį. Benzeno kiekis tiek benzine su švinu, tiek ir be jo negali viršyti 5.0%. Bešvinis benzinas turi būti aiškiai paenklintas ant siurblio. Šalys gali uždrausti prekiauti benzinu su švinu, kuris neatitinka nustatyto oktaninio kiekio.

Šios direktyvos nuostatas nuo 2000 metų pakeis pasiūlytosios direktyvos dėl benzino ir dyzelinio kuro kokybės reikalavimai, COM 96/0164 (COD), (r. B.7).

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys privalo turėti administracinį aparatą, skaitant mąginį pajamų ir statistinio aiškinimo metodikas, kad tikrintų švino ir benzeno kiekį ir baustų už nevykdymą. Norint užtikrinti atitikimą nacionaliniu pagrindu, Centrinis Valdymas turėtų vesti ir vykdyti enklinimo reikalavimus.
2. Norint laikytis reikalavimų, reikėtų siekti švino, benzeno ir oktano kiekio benzine monitoringo tiek vietiniame gamyboje, tiek ir mažmeniniame sektoriuje. Tai galima papildyti atsitiktiniais importo patikrinimais vietose prie sienos perėjimo punktų ir mažmeniniuose degaliniuose siurbluose.
3. Šalys turėtų diskutuoti su kuro ir dujų sektoriaus atstovais bei kitomis suinteresuotomis šalimis dėl gyvendinimo alternatyvų.

B.6 Sieros Kiekis Skystame Kure

Direktyvoje 93/12/EEC, susijusioje su sieros kiekiu tam tikrame skystame kure, nustatytos sieros kiekio dyzeliniame kure ir mazute ribos. Dyzelinis kuras naudojamas kai kuriose autotransporto priemonėse. Gazolis, taip pat inomas kaip šviesi nafta, naudojamas savaeigiems automobiliams, šildymui, pramonės ir įrėininkystės tikslams.

Keliuose automobiliuose naudojamo dyzelinio kuro atvilgiu direktyvos 93/12/EEC nuostatas pakeis pasiūlytosios direktyvos reikalavimai, COM 96/0164 (COD), dėl benzino ir dyzelinio kuro kokybės (r. B.7).

Gazolio ir mazuto atvilgiu Komisija neseniai pateikė pasiūlymą per iėrti direktyvos 93/12/EEC nuostatas.

Direktyva dėl Emisijų iš Autotransporto Priemonių - Įgyvendinimo Aspektai

Nacionalinė Teisės Aktų Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais įstatymais.
- Nustatyti įstatymų spragas.
- Alternatyvos:
- Vienas pagrindinis įstatyminis rankis (Autotransporto Priemonių Aktas);
- Pritaikyti atitinkamą teisės aktą, reguliuojantį emisijas • orą (pvz., Aplinkos Apsaugos Aktas arba Oro Aktas), dalį.

Atsakingos Institucijos (AI)

- Nacionalinė Institucija turėtų priimti atsakomybę u vienodas emisijų normas, bendros kokybės u tikrinimą ir mokesčių tvarkymo klausimus.
- Vietinė AI galėtų vadovauti vietinėmis emisijų monitoringo ir vykdymo veiklai.
- Nacionalinė AI turėtų būti atsakinga u atsiskaitymų Komisijai.

Teisėnė Kontrolė

- Sukurti reguliacinę reimą, kuris palaikytų da nas emisijų mažinimo priemones.
- Pagrindines priemones sudaro įstatyminis aparatas emisijų mažinimui, mokesčių paskatos, naujos technologijos bei inspekcijos ir prie iros tvarka.
- Atsi velgti vietines monitoringo ir vykdymo priemones.

Atitikimo Tvarka

- galiotas AI personalas galėtų valdyti naujų automobilių parko nacionalinius inspekcijos centrus.
- AI turi u tikrinti reikalavimų gamybos linijos automobilių emisijų atitikimo sertifikatams laikymąsi.
- Degalinėse turi būti tikrinami kuro purkštuvų dyd io, benzino garų surinkimo pakartotiniai u pildant po emines saugyklas ir oktano reikalavimai.
- Apsvarstyti leidimų vietinėms privačioms techninėms staigoms išduoti atskirų automobilių emisijų atitikimo ir automobilių aptarnavimo reikalavimų dokumentus.

Dalyviai

- U tikrinti, kad, prieš sukuriant tokių sistemų dalyviai būtų konsultuojami dėl emisijų normų, naujų technologijų, techninių reikalavimų ir atitikimo tvarkos.
- Dalyvius turėtų sudaryti didmeninės ir mažmeninės naftos ir dujų pramonės nariai, automobilių gamintojai ir pardavėjai, kiti vyriausybės departamentai (pvz., Transporto), nevyriausybinių organizacijos ir kitos su tuo susijusios šalys.
- Reguliariai pranešti visuomenei.

Finansiniai Aspektai

- Vyriausybė turi pramonei teikti AI ir administracinę paramą, valstybinius ryšius, informaciją bei patarimus.
- Mokesčių paskatos turi skatinti naujoves ir mažinti emisijas.
- Automobilių gamintojai ir pardavėjai turi mokėti u atitikimo sertifikatus ir inspekcijos priemones.
- Automobilių savininkai turi mokėti priimtinas mokesčius u asmeninių automobilių atitikimo reikalavimams.

Siekiant sumažinti sieros dioksido taršą, ypač emisijų lygio koncentracijas miesto vietovėse, direktyva įvedamos maksimalios sieros svorio ribos dujoms ir dyzeliniams kurui. Laukiama tolimesnio sieros svorio ribų ir atitinkamų emisijų normų dyzeliniams varikliams mažinimo¹³. Direktyva netaikoma gazoliui, kuris skirtas tolimesniam perdirbimui arba laikomas automobiliu, kertančiu sieną tarp ES Valstybės narų ir ne ES šalies, kuro bakuose. Naujos sieros kiekio dyzeliniame kure ribos bus įvestos pagal Auto-Kuro programą.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys privalo turėti administracinį aparatą, skaitant mąginį paėmimo ir statistikos aiškinimo metodikas, sieros kiekio tikrinimui ir reikalavimų taikymui.
2. Autotransporto priemonių pramonės atstovus ir kitas suinteresuotas šalis reikėtų konsultuoti dėl gyvendinimo metodikų, siekiant išvengti atitikimo problemų.

B.7 Pasiūlymai direktyvai dėl Benzino ir Dyzelinio Kuro kokybės

Šioje pasiūlytoje direktyvoje, COM 96/0164 (COD), kurios įsigaliojimas numatomas nuo 2000 m. sausio 1 d., išdėstyti benzino ir dyzelinio kuro kokybės reikalavimai. Benzino atvežiu parametrus, kuriems nustatyti reikalavimai, sudaro benzeno kiekis, sieros kiekis, aromatinės medžiagos, deguonies kiekis ir destiliavimo ypatybės. Dyzelinio kuro atvežiu atitinkamus parametrus sudaro tankumas, ketano skaičius ir sieros kiekis. Iki 1999 m. birėlio mėn. Komisija pateiks pasiūlymus 2005 metais įvesti reikalavimus kurui.

¹³ Komisija pasiūlė strategiją kovai su dirvos ir vandens rūgėtinimu kartu su teisės aktais apriboti sieros kieką kure, kurie áveda bendrà 1% viršutinę ribą sieros kiekiui nuo 2000 metų pradėios (COM(97) 88 galutinė).

C. ATLIEKŲ TVARKYMAS

Visuotiniame veiksmingo atliekų tvarkymo struktūra nustatyta **Bendrojoje atliekų direktyvoje** ir papildomoje Pavoje atliekų direktyvoje. Šiomis direktyvomis, kurias papildoma kitos konkretnės direktyvos, nustatoma atliekų tvarkymo struktūra sistema: Viena grupė nustato reikalavimus **atliekų deponavimo renginiams** leidimams ir eksploatavimui. Antroji grupė aprašo **konkrečius atliekų tipus**, tokius kaip tepalai, pakuotės ir akumuliatoriai. Atliekų pervežimui taikomos taisyklės pateikiamos **Atliekų pervežimo reglamente**.

C.1 Bendroji Atliekų Direktyva

Tarybos Direktyvoje 75/442/EEC dėl atliekų, kuri pakeičia Tarybos Direktyva 91/156/EEC, pateikiama pagrindinė atliekų tvarkymo Europos Sąjungoje sistema. Direktyva reikalauja Valstybių narių uždėti tikrinti, kad atliekos būtų perdirbamos ar deponuojamos nepakenkiant žmonių sveikatai ar nepadarydamos žalos aplinkai. Iš Valstybių narių reikalaujama uždrausti atliekų palikimą, išvertimą ar nekontroliuojamą išmetimą.

Direktyvoje pateikiami bendrieji atitinkami sąvokos, tokios kaip „atliekos“, „deponavimas“ ir „perdirbimas“, apibrėžimai ir nustatoma sistema visiems Bendrijos atliekų teisės aktams. Pagal šią direktyvą Komisijos Sprendime 94/3/EC buvo sudarytas neišsamus atliekų sąrašas, inomas kaip Europos Atliekų Katalogas.

Direktyva nustato atliekų principų hierarchiją, pagal kurią iš Valstybių narių reikalaujama teikti prioritetą atliekų ir jų kenksmingumo prevencijai ar mažinimui. Jei tai neįmanoma, Valstybių nariams turėtų skatinti atliekų regeneravimą tokiais veiksmais kaip perdirbimas. Deponavimas sąvartynuose ar deginimas nepanaudojant energijos yra žemiausioje hierarchijos pakopoje.

Iš Valstybių narių reikalaujama steigti integruotą ir tinkamą deponavimo renginį tinkamą, galinant visą Bendriją tapti nepriklausoma deponuojant atliekas. Iš Valstybių narių taip pat reikalaujama siekti nepriklausomybės pažiūroms. Direktyva toliau apibrėžia, kad pagal teršėjus moka principą atliekų deponavimo kaštus turi mokėti atliekų turėtojai ir/arba produktų, davusių atliekas, gamintojai.

Toliau direktyva reikalauja, kad nacionalinės atsakingos institucijos sudarytų atliekų tvarkymo planus, apimančius tokius dalykus kaip atliekų, kurios turi būti perdirbtos ar deponuotos, tipas, kiekis ir kilmė, tinkamą deponavimo vietą ar renginį nustatymas ir specialios priemonės ypatingoms atliekomis.

Norint užtikrinti, kad atliekos būtų tvarkomos pagal direktyvos principus, nacionalinės atsakingos institucijos turi nustatyti leidimų tvarką, skirtą kontroliuoti staigus ir žemes, kurios deponuoja ar perdirba atliekas. Iš staigų ir žemes, vykdančių atliekų surinkimo ar transportavimo funkcijas ar veikiančių kaip atliekų pardavėjai/tarpininkai, nereikalaujama sigyti leidimų, bet reikalaujama užsiregistruoti nacionalinėse atsakingose institucijose. Norint priimti šiuos veiksmus, direktyva taip pat reikalauja, kad atliekų deponavimo ir perdirbimo vykdytojai pateiktų turimų veiksmų aprašymus atsakingoms nacionalinėms institucijoms. Iš institucijų taip pat reikalaujama vykdyti periodišką inspekciją.

•gyvendinimo aspektai

1. ES atliek• tvarkymo sistema numato atitinkamas administravimo sistemas nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiais ir atitinkam• infrastrukt•r• vis• tip• atliek• rinkimui, r•šivimui, transportavimui, perdirbimui ir jose esan•i• med iag• bei energijos panaudojimui.
2. Rengiant nacionalinius •statymus, reik•t• atkreipti ypating• d•mes• • ES apibr• imus. Tokios s•vokos kaip 'atliekos', 'deponavimas' ir 'perdirbimas' turi b•ti •gyvendinamos atid iai ir tiksliai. Taip pat reik•t• atkreipti d•mes• • Europos Atliek• Katalog•. Kadangi tai n•ra išsamus atliek• s•rašas, r•mimasis juo reikalingas tam, kad galima b•t• suprasti Pavojing• atliek• s•raš• (r. tolimesn• komentar• po emiau einan•iu skirsniu, aprašan•iu Tarybos Direktyv• 91/689/EEC d•l pavojing• atliek•).
3. Reik•t• paskirti atsakingas nacionalines institucijas nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiais, turin•ias technines galimybes kontroliuoti atliek• tvarkym• nacionalin•je teritorijoje. Pagrindinis direktyvos •pareigojimas yra tas, kad atsakingos nacionalin•s institucijos u tikrint•, jog ten, kur susidaro atliekos, jos b•t• perdirbamos ar deponuojamos nepadarant alos aplinkai ar nepakenkiant moni• sveikatai. Jos taip pat privalo u tikrinti, kad b•t• u draustas atliek• palikimas, išvertimas ir nekontroliuojamas deponavimas.
4. Atsakingos nacionalin•s institucijos tur•s sudaryti atliek• tvarkymo planus savo teritorijai, pagr•stus geru susidaran•i• atliek• inojimu ir turimomis t• atliek• perdirbimo bei deponavimo alternatyvomis. Šie planai tur•t• b•ti sudaromi ankstyvame etape kaip bendras strateginis vadovas.
5. Atsakingos nacionalin•s institucijos tur•s •steigti leidim• ir kontrol•s sistemas •staigoms ir •mon•ms, vykdan•ioms deponavimo ir perdirbimo veiksmus j• teritorijoje. Profesional•s atliek• surinkimo ir transportavimo vykdytojai bei profesional•s deponavimo ir perdirbimo paslaug• tarpininkai tur•s b•ti registruojami atitinkam• atsaking• nacionalini• institucij•.
6. Deramas •gyvendinimas reikalaus pramon•s, vartotoj• ir nevyriausybinio poveikio vertinimo konsultacij• bei bendradarbiavimo pagal Tarybos Direktyv• 85/337/EEC. Atliek• planavimo procesas ypa• tur•t• apimti pla•ias konsultacijas ir tur•t• b•ti vykdomas kaip •manoma aiškiau.
7. Reik•t• apsvarstyti •vairias atliek• suma inimo iki minimumo pasiekimo priemones. Gal•t• b•ti panaudojamos tokios ekonomin•s priemon•s kaip mokes•iai, kainos ir ind•li• sistemos.

C.2 Pavojingos atliekos

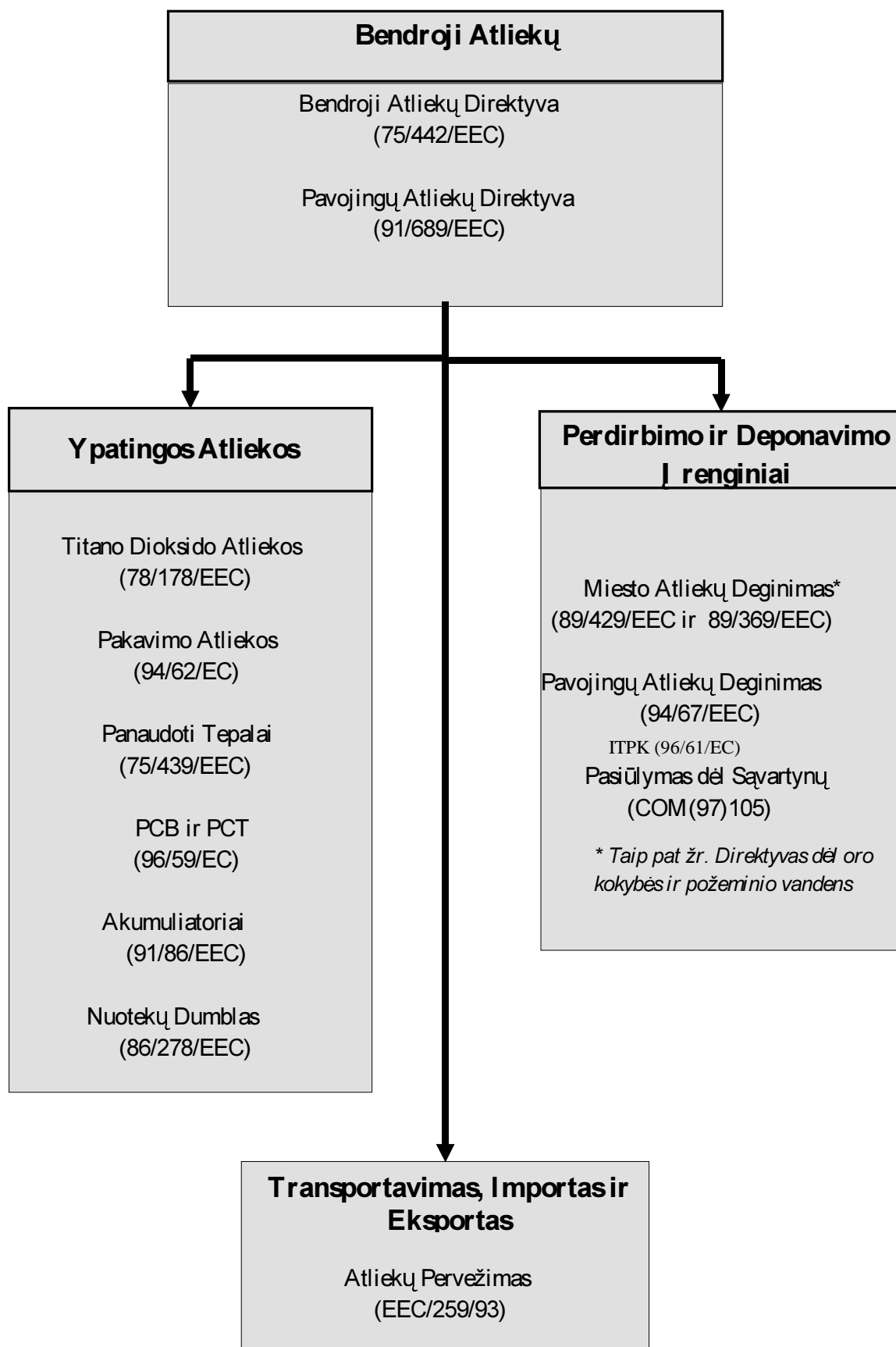
Ši direktyva apibr• ia priemones, kurias, papildomai Bendr•jai atliek• direktyvai, turi b•ti taikomos tvarkant pavojingas atliekas. Pavojingos atliekos yra tos, kurios išvardintos Tarybos Sprendime 94/904/EC, pateikian•iame išsam• pavojing• atliek• s•raš•, inom• kaip Pavojing• atliek• s•rašas. Šis s•rašas paima iš Europos Atliek• Katalogo tas atliekas, kurios laikomos pavojingomis. Sudedam•j• dali• ir savybi•, kurios daro atliekas pavojingomis, s•rašas pateikiamas direktyvos prieduose. Pavojing• savybi• priskyrimas remiasi tikrinimo tvarka, nustatyta Tarybos Direktyvoje 67/548/EEC d•l •statym•, po•statymini• akt• ir administracini• nuostat•, susijusi• su pavojing• med iag• klasikavimu, pakavimu ir enklinimu, aprosimacijos, kuri• pakeit• Tarybos Direktyva 79/831/EEC.

Direktyva reikalauja, kad Valstyb•s nar•s sudaryt• pavojing• atliek• planus arba kaip bendr• plan•, parengt• pagal Bendr•j• atliek• direktyv•, dal•, arba atskirai. Valstyb•s nar•s taip pat privalo u tikrinti, kad kiekviena vieta, • kuri• pavojingos atliekos gabenamos, b•t• registruojama ir nustatoma, ir kad pavojingos atliekos b•t• pakuojamos bei enklinamos pagal Bendrijos ir tarptautines normas. Valstyb•s nar•s dar privalo u tikrinti, kad pavojingos atliekos neb•t• maišomos su kitomis pavojing• atliek• kategorijomis ar su

nepavojingomis atliekomis.

Direktyva taip pat sugrie tina tam tikr• Bendrosios atliek• direktyvos leidim• ir kontrol•s tvark•, jei pavojingos atliekos susijusios su •staigomis ir •mon•mis, kurios pa•ios deponuoja savo atliekas, ir tomis, kurios u siima atliek• perdirbimo veikla. Pavojing• atliek• gamintojams taip pat taikomi •sipareigojimai ar periodišk•s inspekcijos. Be to, pavojing• atliek• gamintoj• kartu su profesionaliais atliek• gabentojais reikalaujama registruoti j• tvarkomas pavojingas atliekas inspekcijai, kuri• atlieka atsakingos nacionalin•s institucijos, jei jos to prašo.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

•gyvendinimo aspektai

1. Pavojing• atliek• tvarkymas reikalauja ypatingos ir grie tesn•s leidim• išdavimo bei kontrol•s tvarkos.
2. Reik•t• sudaryti nacionalines taisykles pavojing• atliek• teisingam nustatymui ir klasifikavimui bei reikalavimus ir rekomendacijas j• perdirbimui ir deponavimui nepakenkiant aplinkai. Nacionalin•ms atsakingoms institucijoms reik•s tur•ti technini• ini• patikrinti atliek• pavojingum•.
3. Reik•s •teisinti technines galimybes ir atitinkamas infrastrukt•ras, kad b•t• išvengta netinkamo perdirbimo ar deponavimo rizikos.
4. Reik•t• sukurti centralizuot• duomen• bank•, norint •vykdyti •sipareigojim• pateikti informacij• ES Komisijai apie pavojingas atliekas ir j• tvarkymo bei deponavimo rangovus.

C.3 Atliek• Perve imas

Reglamentas 259/93/EEC d•l atliek• perve imo Europos Bendrijoje, •ve imo • j• ir išve imo iš jos prie i•ros bei kontrol•s nustato atliek• jud•jimo kontrol•s sistem•, kuri •gyvendina Bazelio Konvencij•, EBPO Tarybos Sprendim• d•l atliek• jud•jimo per sienas ir ketvirt•j• ACP-EEC (Lome) Konvencij•. Bazelio Konvencija aprašo vien pavojingas atliekas, o Reglamentas taip pat apima nepavojing• atliek• perve im•. Reglamentas nustato atskir• tvark•, valdan•i• perve imus ES viduje, import•, eksport• ir perve im• tranzitu, o skirtingi reikalavimai priklauso nuo to, ar atliekos skirtos perdirbimui ar deponavimui ir ar jos išvardintos pried• aliuose, geltonuose ir raudonuose s•rašuose. Šie 3 s•rašai buvo EBPO darbo rezultatas. Lyginant šiuos 3 atliek• s•rašus pagal Reglament• iš vienos pus•s su Europos Atliek• katalogu pagal Bendr•j• direktyv• ir iš kitos pus•s su Pavojing• Atliek• S•rašu pagal Pavojing• atliek• direktyv•, galima matyti, kad j• strukt•ros skiriasi. Ta•iau reikia atsiminti, kad tie 3 reglamento s•rašai buvo sudaryti skirtingu tikslu nei Europos Atliek• Katalogas ir Pavojing• Atliek• S•rašas ir kad visus s•rašus reikia taikyti ištisai.

•gyvendinimo aspektai

1. Valstyb•s nar•s turi nurodyti atitinkam• atsaking• institucij• ar institucijas kontroliuoti atliek• jud•jim• pagal reglament•; tai gali b•ti muitini•, pramon•s ar prekybos ir aplinkos apsaugos •staig• derinys.
2. Jos turi teikti rekomendacijas atsakingoms institucijoms d•l dokument• ir tvarkos, kuri• reikia laikytis kiekvienam perve imo tipui ir kontroliuojant atliek• perve im• per sienas. Pateikiamas suvienodintas va taraštis. Panašu, kad gali reik•ti ypatingo mokymo proced•rin•s informacijos papildymui.
3. Jos turi priimti kit• šali• informavimo ir konsultavimosi su jomis d•l atliek• perve imo tvark•.

4. Veėjams ir gamintojams turi būti pranešama apie reikalavimus ir kontrolę.

C.4 Atliekų Deponavimo renginiai

Pavojingų Atliekų Deginimas

Direktyva 94/67/EEC dėl pavojingų atliekų deginimo yra dukterinė direktyva Bendrijai atliekų tvarkymo direktyvai. Valstybės narės turi nustatyti ir įvesti eksploataavimo sąlygas ir emisijų ribines reikšmes leidimais pavojingas atliekas deginančioms įmonėms.

Leidimai pagal Bendrijos atliekų direktyvą gali būti išduodami tik jeigu deginimo įmonė suprojektuota, įrengta ir eksploatuojama tokiu būdu, kad yra įgyvendinti aplinkos taršos prevencijos reikalavimai emisijų ribų ir valdymo kontrolės forma. Pavojingų atliekų deginimo įmonės turi būti eksploatuojamos, kad būtų pasiektas įmanomai aukščiausias deginimo lygis. Leidime turi būti išvardinti deginamų pavojingų atliekų tipai ir kiekiai. Degintojai, prieš galėdami priimti atliekas, turi gauti išsamų visų pavojingų atliekų aprašymą.

Leidimų tvarka taip pat taikoma nuotekų išleidimui. Deginimo įmonių vietoms taikoma ES Direktyva 80/68/EEC dėl požeminio vandens. Apie emisijų ribinių reikšmių viršijimo atvejus nedelsiant turi būti pranešama atsakingai institucijai, ir dėl to gali būti sumažinamas deginimo našumas arba uždaryta įmonė.

Įgyvendinimo aspektai

1. Rekomendacijos dėl pavojingų atliekų naujų deginimo įmonių plėtros turi būti traukiamos nacionalines atliekų tvarkymo bei oro kokybės strategijas, siekiant įgyvendinti nacionalinius poreikius ir aplinkos kokybės tikslus.
2. Leidimuose turėtų būti taikomos minimalios direktyvose nustatytos normos, atsižvelgiant į vietines sąlygas.

Bendroji Atliek• Direktyva - •gyvendinimo Aspektai

Nacionalini• Teis•s Akt• Sistema

- Palyginti Direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais •statymais.
- Nustatyti •statym• spragas.
- Alternatyvos:
- Vienas pagrindinis •statyminis •rankis (Atliek• Tvarkymo Aktas);
- Arba speciali dalis atitinkamuose teis•s aktuose, reguliuojan•iuose atliek• tvarkym•, leidim• išdavim•, atliek• srautus ir atliek• ma inim•.

Atsakingos Institucijos (AI)

- AI privalo tur•ti administracines sistemas ir technini• ini•.
- Nacionalin• Institucija atsakinga u vienodas atliek• sraut• ir vietos tvarkymo normas, atliek• tvarkymo planavimo koordinavim• ir atliek• statistikos rinkim•.
- Vietin•s AI valdo vietinius atliek• tvarkymo •renginius ir atliek• srautus, prireikus koordinuodamos su priva•iu sektoriumi
- Nacionalin•s AI turi atsakyti u ataskaitas ES.

Teisin• Kontrol•

- Numatyti centrini• ir vietini• AI vaidmen• jurisdikcijos teisin• atskyrim•.
- Atitinkam• apibr•im•, toki• kaip 'atliekos', 'deponavimas' ir 'perdirbimas', taikymas.
- Atliek• tvarkymo plan• sudarymo teisiniai aspektai.
- Nuobaudos u leidim• pa eidimus.
- .
- Atsi velgti • vietinio monitoringo ir vykdymo priemones.
- Netroliuojamo atliek• išvertimo u draudimas.

Leidim• Išdavimo Tvarka

Nacionalin•s AI turi pateikti pareiškimo blankus atliek• tvarkymo viet• leidimams gauti. Pareišk•jai turi pateikti nustatytus dokumentus.

- AI turi u tikrinti, kad pareišk•jas yra tinkamas atliek• tvarkymo vietos eksploatuotojas.
- AI turi nustatyti s•lygas, •einan•ias • leidim•, •skaitant vietos u darymo reikalavimus.
- AI turi steb•ti vietos veikl• ir atsakyti • paveiktos šalies skundus.
- AI turi u tikrinti, kad profesional•s atliek• surink•jai, ve •jai ir prekybininkai b•t• registruojami.

Dalyviai

- U tikrinti, kad iki sukuriant sistem• su dalyviais b•t• konsultuojamasi d•l atliek• tvarkymo poreiki•, pasi•lyt• atliek• planavimo proces• ir deponavimo/ma inimo alternatyv•.
- Dalyviai tur•t• b•ti atliek• tvarkymo firm•, pagrindini• atliekas gaminan•i• sektori•, vietin•s vald ios, nevyriausybin• organizacij• ir kit• su tuo susijusi• šali• atstovai.
- U tikrinti reguliarius pranešimus visuomenei apie iniciatyvas ir visuomen•s vaidmen• planavime.

Finansiniai Aspektai

- Vyriausyb• turi •steigti AI ir teikti administracin• param•, sukurti administracin• tvark• (leidimus), palaikyti ryšius su visuomene.
- Naudojimo paskatos turi skatinti gamintoj• atsakomyb•, atliek• ma inim• iki minimumo ir terš•jas moka principo taikym•.
- Viet• eksploatuotojai turi finansuoti leidim• procesus.
- Nam• •kiai turi mok•ti u atsikratymo j• atliekomis paslaugas.

3. Vyriausybės turi sudaryti papildomas emisijų normas, kad būtų atsižvelgiama į ypatingas technologijas ar potencialiai alingas emisijas.
4. Turi būti sudaryta veiksminga atliekų tvarkymo ir kontrolės tvarka, kad būtų išvengta neteisingo ar neteisėto deginimo įrenginių panaudojimo tokių atliekų, kurioms jie neturi leidimo arba nepritaikyti, deginimui.

Turėtų būti nustatyta konsultavimo ir koordinavimo tarp skirtingų institucijų, atsakingų už skirtingų tipų emisijų oro, vandenį ir dirvų kontrolę, tvarka.

2. Institucijos turi parengti planus šilumos, gaminamos deginimo įmonėse, panaudojimui.
3. Reikia sukurti programas, užtikrinančias direktyvos reikalavimų esamoms deginimo įmonėms įgyvendinimą.

Atliekų Deginimas Naujuose ir Esamuose Įrenginiuose

Direktyvomis 89/369/EEC ir 89/429/EEC taikomos lygiagrečios leidimų reikalavimų ir eksploataavimo apribojimų sistemos naujoms ir esamoms miesto atliekų deginimo įmonėms. Jos yra dukterinės direktyvos Bendrijai direktyvai 84/360/EEC dėl kovos su oro tarša iš pramonės įmonių.

Jos reguliuoja miesto atliekų deginimo įmonių leidimus, projektus, rangą, eksploatavimą ir ataskaitas. Naujos įmonės yra tos, kurių eksploataavimo leidimas išduotas 1990 m. gruodžio 1 d. arba vėliau. Joms nepriklauso įmonės, kurios naudojamos specialiai deginti nuotekų dumbli, chemines, toksiškas ir pavojingas atliekas, medicinos atliekas iš ligoninių ir kitus ypatingus atliekų tipus, netgi jei šiose įmonėse taip pat deginamos miesto atliekos, kadangi tokias deginimo įmones griežčiau reguliuoja Direktyva dėl pavojingų atliekų deginimo.

Nustatomi trys emisijų ribiniai reikšmių kiekiai dulkiams, tam tikriems sunkiųjų metalų deriniams, chlorvandenilio rūgštim ir SO₂, priklausomai nuo deginimo įmonės nominalaus pajūgumo. Nustatomos ribinės reikšmės ir esamų miesto atliekų deginimo įmonių gerinimo etapais per tam tikrą nustatytą laiką programa.

Jos nustato išsamius reikalavimus šių įmonių eksploatuotojams dėl monitoringo, inspekcijos ir ataskaitų. Informacija apie prašymus eksploataavimo leidimams ir monitoringo rezultatai turi tapti prieinami visuomenei.

Direktyva 89/429/EEC dėl esamų miesto atliekų deginimo įmonių pareigojo esamas įmones pasiekti naujų deginimo įmonių normas iki 1996 m. gruodžio 1 d.. Visos kitos esamos deginimo įmonės privalo pasiekti daugumą naujoms įmonėms nustatytų normų iki 2000 m.

Įgyvendinimo aspektai

1. Naujų deginimo įmonių plėtojimo rekomendacijas reikia traukti nacionalines atliekų tvarkymo ir oro kokybės strategijas, norint pasiekti aplinkos kokybės tikslus.
2. Šalys gali vesti papildomas emisijų ribas, norint atsižvelgti konkrečias technologijas arba potencialiai kenksmingas emisijas.

3. Turi būti sukurta atliekų tvarkymo ir kontrolės tvarka, kad būtų išvengta neteisingo arba neteisėto deginimo šmoni panaudojimo deginti tokias atliekų rūšis, kurioms jos neturi leidimo arba nėra pritaikytos.
4. Turi būti parengtos atitinkamos programos, u tikrinamosios direktyvos reikalavimų maoms 'esamoms deginimo šmonams' gyvendinim.

Pasiūlytoji Direktyva dėl Švartynų

Šiuo metu Parlamentui ir Tarybai yra pateiktas pasiūlymas apie Direktyvą dėl švartynų. Pasiūlymas reikalauja, kad nauji ir esami švartynai būtų griežčiau kontroliuojami pagal išsamių leidimų tvarką. Pasiūlytosios direktyvos tikslas yra sumažinti švartynus keliaujančių atliekų kieki ir vesti griežtas normas ten, kur vyksta jų veimas švartynus. Pagal pasiūlymą bendras atliekų deponavimas (pavojingų atliekų maišymas su miesto atliekomis tuose pačiuose švartynuose) būtų nutrauktas. Deponavimo švartynuose kainos turi padengti švartynų u darymo ir tvarkymo kaštus bei maiausiai 50 metų priešioro po švartynų u darymo kaštus.

Mėginant sumažinti visas ES metano emisijas, pasiūlymu siekiama mainti biologiškai žvančių miesto atliekų, keliaujančių švartynus, kiek; be to, tiek iš naujų, tiek iš esamų švartynų metano reikėtų arba surinkti ir panaudoti, arba sudeginti. Pasiūlymas taip pat vveda maiausius atstumus švartynų vietoms nuo gyvenamųjų rajonų.

gyvendinimo aspektai

1. Kadangi švartynai yra labiausiai paplitę ir maiausiai brangus kietų atliekų deponavimo tipas, o normų da naitrūksta, būtų patartina šalims suderinti naujus teisės aktus, reguliuojančius švartynų eksploatavimą, su pasiūlytąja direktyva. Reikėtų atkreipti dėmesį u galutinius pakeitimus, kuriuos pasiūlyme padarė Taryba ir Europos Parlamentas.
2. Atsakingos nacionalinės institucijos turės u tikrinti, kad jos turėtų techninį personalą kontroliuoti direktyvos, kurios leidimų išdavimo reikalavimai numato daug išsamių dalykų, gyvendinim ir laikymąsi.
3. Pasiūlytosios direktyvos reikalavimas turėtų būti trauktas u nacionalines atliekų strategijas ir tvarkymo planus pagal Bendrųjų atliekų direktyvą.
4. Veiksminga atliekų, kurios turi būti išverstos u švartynus, kiekio ir pavojingumo ma inimo iki minimumo strategija reikalauja visų ekonominių ir socialinių veikijų dalyvavimo ir aktyvios paramos. Reikės ekonominių paskatų ir švietimo kampanijų.
5. Atsakingos institucijos turės u tikrinti, kad švartynų eksploatuotojai būtų pakankamai finansiškai apsirūpinę, kad galėtų garantuoti deramų švartyno u darym ir vlesnų priešioro.
6. Poveikio aplinkai vertinimo tvarka gali būti traukta u leidimų išdavimo švartynams tvarką pagal pasiūlytąją direktyvą.
7. Šalys turės sukurti esamų švartynų, kurie neatitinka direktyvos nuostatų, patobulinimo ar u darymo strategiją.

Direktyva dėl Pavojingų Atliekų Deginimo - įgyvendinimo aspektai

Nacionalinė Teisės Aktų Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais šalyje.
- Nustatyti šalyje spragas.
- Alternatyvos:
Vienas pagrindinis šalyje aktas (Deginimo Aktas)
Kadangi direktyvos sfera yra siaura, įgyvendinimo teisės aktus šalyje galima vesti kaip atskirą dalį pagrindiniame aplinkos apsaugos dokumente (pvz., Aplinkos Apsaugos Akte).

Atsakingos Institucijos (AI)

- Esamos administracinės infrastruktūros peržiūra, siekiant įgyvendinti, administruoti ir vykdyti deginimo veiklą.
- Nacionalinio lygio AI turėtų priklausyti direktyvos normos ir reikalavimų nuoseklus taikymas u tikrinimo vaidmuo.
- AI bus atsakingos u leidimų išdavimą, monitoringą ir jo priežiūrą, informacijos rinkimą ir ataskaitas Komisijai.

Teisinis Kontrolis

- Atsakingų institucijų ir leidimų sistemos apibrėžimas
- Kitų emisijų ribų ir rizikos kontrolės priemonių nustatymas
- Monitoringo ir vykdymo tvarka bei reikalavimai
- Pranešimų dėl šalių u daryti reikalavimai.
- Deginimo eksploatuotojų nuobaudos.

Leidimų Šlygos

- Deginimo šlygos turi būti suprojektuotos, rengtos ir eksploatuojamos taip, kad atitiktų minimalios degimo temperatūros reikalavimus.
- Monitoringas, deguonies kiekiai, emisijų ribinės reikšmės, nuotekų išleidimas ir liekanų deponavimas.
- Reikalauja nuolatinio ir periodinio matavimo sistemos ir pranešimų apie viršijimus bei ataskaitų AI.

Dalyviai

- U tikrinti, kad dalyviai būtų konsultuojami dėl bendro įgyvendinimo reikalavimų ir kaštų, ypač dėl pranešimų apie viršijimus tvarkos.
- Traukti visuomenės informacijos, kuri eksploatuotojai turi pateikti vyriausybei, apibrėžimą.
- Veiksmingo bendravimo tikslu nuolat teikti visuomenei informaciją apie renginius ir jų eksploatavimą.

Finansiniai Aspektai

- Vyriausybė kuria AI ir parpinina administracinę paramą, monitoringą bei vertinimą, mokymą, vykdymą, rekomendacijas ir informaciją visuomenei.
- Eksploatuotojai turi padengti administracinius leidimų, informacijos teikimo kaštus ir visus kaštus u reikalavimų laikymosi išpildymą.

C.5 Ypatingos Atliekos

Panaudotų tepalų deponavimas

Tarybos Direktyva 75/439/EEC siekiama sukurti suvienodintą panaudotų tepalų surinkimo, apdorojimo, laikymo ir deponavimo sistemą. Ji leidžia valstybėms narėms kompensuoti bendrovėms ir neatgautus panaudotų tepalų surinkimo ir deponavimo kaštus. Ji teikia didžiausias pirmenybes panaudotų tepalų perdirbimui, paskui jį kaip kuro arba energijos išgavimo panaudojimui; ir galiausiai jį naikinimui arba kontroliuojamam laikymui ar išpylimui. Valstybės narės turi užtikrinti saugų panaudotų tepalų surinkimą ir deponavimą. Draudžiama panaudotus tepalus išleisti į vandens telkinius ir kanalizacijos sistemas.

Kiekviena panaudotų tepalų deponavimo įmonė turi gauti atsakingos institucijos leidimą. Kiekviena panaudotų tepalų surinkimo įmonė turi būti registruojama ir atitinkamai prižiūrima. Perdirbtuose tepaluose negali būti daugiau nei 50 milijoninių dalių (ppm) polichloruoto bifeniolio ir terfeniolio (PCB/PCT).

•gyvendinimo aspektai

1. Administracija turėtų užtikrinti panaudotų tepalų saugaus surinkimo ir perdirbimo ar deginimo visos šalies sistemos sukūrimą visoje nacionalinėje teritorijoje. Taip pat reikėtų išplėtoti visuomenės informavimo kampanijas.
2. Reikėtų teisinti atitinkamas deponavimo struktūras ir griežtą kontrolės tvarką, kad būtų išvengta tepalų dalių, kurių negalima tinkamai perdirbti, neteisėto ar netinkamo deponavimo.
3. Reikėtų sukurti integruotą/koordinuotą leidimų ir kontrolės sistemą, kad būtų užtikrinta, jog panaudotų tepalų perdirbimas ar deponavimas neturėtų neigiamo poveikio kitoms aplinkos apsaugos priemonėms.
4. Turėtų būti sukurtos specialios priemonės ir renginiai saugiai tvarkyti su panaudotais tepalais, turinčiais PCB/PCT ar kitą pavojingą medžiagą.
5. Nacionalinės institucijos turėtų pritari griežtesni reikalavimų įvedimui nacionaliniu lygiu. Komisijai reguliariai reikėtų pateikti informaciją apie nacionalinius veiksmus ir patirtį.

Titano Dioksido Atliekos

Direktyvos 78/176/EEC ir 82/883/EEC dėl titano dioksido siekiama užkirsti kelią ir palaipsniui sumažinti taršą, kurią sukelia atliekos perdirbant titano dioksidą. Leidimas deponuoti TiO_2 atliekas joroje gali būti išduodamas tik jeigu vertinimas rodo, kad atliekų negalima deponuoti tinkamesnėmis priemonėmis ir kad nebus jokio kenksmingo poveikio. Naujuose renginiuose turi būti taikomi esami procesai ir technologijos, kurios mažiausiai kenkia aplinkai. Valstybės narės turi Komisijai pateikti planus, rodančius, kaip jos pasieks direktyvos tikslus.

•gyvendinimo aspektai

1. Peržiūrėti, ar kokie nors šalies renginiai patenka į direktyvos sferą. Tačiau netgi jei nėra jokių titano dioksido perdirbimo renginių, direktyvą vis tiek reikėtų perkelti į nacionalinius statutus.
2. Gyvendinimas turi vykti pagal nacionalinę atliekų tvarkymo sistemą. Reikėtų administraciniams ir techniniams staigoms valdyti griežtą leidimų tvarką ir techninį kontrolę.
3. TiO_2 sukeltos potencialios taršos pobūdis reikalauja kruopštaus bendradarbiavimo tarp institucijų, atsakingų už atliekų, vandens ir dirvos taršos prevenciją.

4. Šalims gali reikėti sudaryti nacionalines programas visiškam TiO_2 pramonės sukeltos taršos sumažinimui - ir jei galima, panaikinimui - bei visiškam atliekų išmetimo į orą arba vidaus vandenį u draudimui.

PCB ir PCT Deponavimas

Tarybos Direktyva 96/59/EC siekia panaikinti polichloruotus bifenilus ir polichloruotus terfenilus (PCB) ir nuklenksminti jų turinčių objektų. Ši kategorija turi būti inventorizuojama, enklinama ir apie ją turi būti pranešama Komisijai iki 1999 m. rugšėjo mėn., o inventorizacijos sąrašai turi būti atnaujinami. Turi būti išlaikomas dar nenukenksmintos PCB turinčių objektų geras darbinis reimas, kad būtų išvengta nuotekų.

PCB deponuojantiems objektams turi būti išduodami leidimai pagal Direktyvą 75/442/EEC. Deginimas, kaip deponavimo priemonė, turi atitikti Direktyvoje 94/67/EEC nustatytas normas. Valstybės narės turi sudaryti deponavimo planus inventorizuotiems PCB iki 1999 m. rugšėjo mėn. ir perduoti juos Komisijai.

•gyvendinimo aspektai

1. Reikėtų sukurti arba sustiprinti griežtus poįstatyminius aktus ir vykdymo priemones, kad būtų u tikrintas nacionaliniuose teritorijose esančių PCB/PCT ir jų turinčių objektų nuodugniausias nustatytamas ir klasifikavimas.
2. Institucijos turėtų sudaryti planus saugiam u terštos objektų ir objektų darbo nutraukimui, deponavimui ar atstatymui per laiko tarpą, nustatytą direktyvoje. Gal būtų planų sfera išsiplėstų taip, kad apimtų neregistruotų objektų, gal panaudojant administracines ir ekonomines paskatas, objektus drauge su griežta kontrole.
3. Institucijos turėtų u tikrinti, kad nekiltų jokių techninių ar administracinių sunkumų taikant direktyvos reikalavimus. Tai iki minimumo sumažintų netinkamo ar neteisingo deponavimo riziką, ypač kai tai susiję su maomis ar vidutinėmis objektomis.

emės objektuose naudojamas nuotekų dumbblas

Tarybos Direktyva 86/278/EEC siekiama kontroliuoti nuotekų dumblo panaudojimą emės objektuose, nustatant sunkiųjų metalų koncentracijų dirvoje ir dumble maksimalias ribines reikšmes ir sunkiųjų metalų (kadmio, vario, nikelio, švino, cinko ir gyvsidabrio), kuriuos galima dėti į dirvą, maksimalius kiekius.

Ji apibrėžia tokio dumblo naudojimo sąlygas: Valstybės narės turi u tikrinti, kad nebūtų viršijamos ribinės reikšmės. Nustatomos minimalios laiko ribos, atskiriančios dumblo panaudojimą tam tikruose dirbamos emės tipuose ir jų panaudojimą. Dumbblas ir dirva, kurioje jis naudojamas, turi būti išanalizuoti pagal prieduose nurodytą tvarką.

•gyvendinimo aspektai

1. Institucijos, atsakingos u vandens valymą, atliekų tvarkymą, emės objektų ir vykdymą turės dirbti kartu, kad pasiektų direktyvos tikslus; jos turėtų susitarti dėl tvarkaraščių ir tikslų ankstyvuosiuose planavimo etapuose.
2. Turi būti teisinta leidimų išdavimo ir registracijos sistema tiek dumblo veimui, tiek ir jo panaudojimui, ir informacija turi būti panaudota nacionalinėse ir vieningose Europos ataskaitose šiuo klausimu rengimui.

3. Poreikis •vesti grie tesnius apribojimus u tuos, kurie yra direktyvoje, tur•t• b•ti •vertintas remiantis konkre•iu nacionaliniu ar vietiniu jautrumu dirvos ir vandens u terštumui.

Pavojing• med iag• turin•ios baterijos ir akumulatoriai

Tarybos Direktyva 91/157/EEC buvo priimta kaip ypatinga priemon• pagal Tarybos Atliek• Direktyv• 75/442/EEC, kad sankcionuot• panaudot• baterij• ir akumulatori•, turin•i• tam tikrus gyvsidabrio, kadmio ar švino kiekius, atskir• surinkim• iš nam• •ki, siekiant j• regeneravimo ir kontroliuojamo deponavimo.

Direktyva reikalauja, kad Valstyb•s nar•s apribot• tam tikr• švino baterij• pateikim• rinkai ir kad jos sudaryt• programas suma inti j• sunki•j• metal• kiek•, skatinti pagerint• baterij• ir akumulatori• pateikim• rinkai, pl•toti tyrim• ir pasirinkti ma iau tarši• pakaital• juose panaudojim•.

Jos turi u tikrinti veiksming• atskiro surinkimo ir prirėikus deponavimo sistemos •steigimo organizavim•. Leid iama ekonomin•mis priemon•mis skatinti perdirbim•; jos turi b•ti •vedamos po konsultacij•. Vartotojus reikia išsamiai informuoti apie rizikos aspektus ir deponavimo galimybes.

•gyvendinimo aspektai

1. Tur•t• b•ti sudarytos ilgalaik•s programos, kelian•ios visuomen•s supratim• ir technin• pl•tr•, atliek• ma inimo ir tvarkymo planuose arba koordinuojant su jais.
2. Tur•t• b•ti •vertintas poreikis •vesti ekonomines priemones, skirtas maksimaliai padidinti atskir• surinkim•; norint u tikrinti visuomen•s bendradarbiavim• regeneruojant ir perdirbant panaudotas baterijas, b•t• naudingos visuomen•s švietimo programos.
3. Reik•s sukurti surinkimo tašk• tinkl•. Administracin•s leidim• ir kontrol•s tvarkos, u tikrinan•ios saug• panaudot• baterij• transportavim• ir regeneravim•, reikalauja Bendroji atliek• direktyva ir Perve im• reglamentas.

Pakavimas ir pakavimo atliekos

Direktyva 94/62/EC •gyvendina S•jungos strategij• d•l pakavimo atliek•. Ja siekiama suvienodinti nacionalines pakavimo atliek• tvarkymo priemones, iki minimumo suma inti pakavimo atliek• poveik• aplinkai ir išvengti barjer• prekybai Europos S•jungos viduje. Ji taikoma pakuot•ms ir pakavimo atliekoms, pramonin•ms, prekybin•ms arba buitini•ms, nepriklausomai nuo naudojam•s med iagos.

Nustatoma, kad perdirbimo tikslai turi b•ti pasiekiami per penkerius metus nuo teis•s akt• •sigaliojimo Valstyb•se nar•se. Tokie teis•s aktai turi •sigalioti iki 1996 m. vidurio. Iki 2001 m. 50-65 % pakavimo atliek• turi b•ti perdirbama, o 25-45% vis• pakavimo atliek• turi b•ti perdirbama su s•lyga, kad kiekvienos pakavimo med iag• r•šies atliek• perdirbama bent 15%.

Direktyva pirmuoju prioritetu nustato pakuo•i• gamybos prevencij•. Pakartotinas panaudojimas, perdirbimas ir kitos regeneravimo formos (•skaitant energijos panaudojim•) laikomos vienodai vertingais esminiais principais. • perdirbim• •eina pakartotinas perdirbimas ir organinis perdirbimas (kompostavimas), bet ne•eina deginimas.

Valstyb•s nar•s turi pasiekti perdirbimo tikslus iki 2001 m. bir elio 30 d.

•gyvendinimo aspektai

1. Vyriausyb•s tur•t• •vertinti pakavimo perdirbimo potencial• nacionaliniu lygiu ir nustatyti pasiekiamus tikslus direktyvos leidiamose ribose.
2. Nacionalin•s institucijos tur•t• u tikrinti pakavimo ir pakavimo atliek• tvarkymo sistemas, kuri garantuot• ši• bei kit• direktyvoje išd•styt• tiksl• pasiekim•, suk•rim•. Esama patirtis pagr•sta iš dalies savanorišk• sistem• k•rimu, kur ekonominiai veik•jai •sipareigoja pasiekti tikslus iki nustatyt• termin• prieš institucijoms nustatant reguliacinius reikalavimus. Naujoji situacija •ves privalomus reikalavimus ekonominiams veik•jams pagal bendros atsakomyb•s princip•. Gal•t• b•ti •vedamos ekonomin•s paskatos, kad b•t• padedama tos sistemos k•rimui ir valdymui.
3. Esamos sistemos tur•t• b•ti priderintos, kad b•t• u tikrintas atitikimas ES reikalavimams ir išvengta laisvos rinkos iškraipymo.
4. Reik•t• •vesti reguliacinius apribojimus ir veiksming• kontrol•, kad b•t• u tikrinta, jog pakavimo med iagos atitikt• ES esminius reikalavimus ir nacionalines normas.
5. Turi b•ti sukurta perdirbimo procent• monitoringo ir pakavimo atliek• susidarymo kontrol•s sistema. Reik•t• sukurti suvienodintas duomen• bazes, kad b•t• •manoma lyginamoji analiz• visoje Europoje. Vis• ši• veiksm• turi b•ti imamasi pagal Komisijos Sprendim• 97/138/EC, kuris nustato formatus, susijusius su duomen• bazi• sistema.
6. Visuomen•s supratimo apie pakavimo atliek• susidarym•, tvarkym• ir deponavim• ugdymas yra reikalingas kaip pagrindinis elementas j• suma inimui iki minimumo.

D. VANDENS KOKYBĖ

Vanduo yra viena iš visapusiškiausiai reguliuojamų ES aplinkos apsaugos teisės aktų sričių. Ankstyvoji Europos vandens politika prasidėjo 8-ajame dešimtmetyje Pirmąja aplinkos apsaugos veiksmų programa 1973 m., kuri sekė pirmoji teisės aktų banga, pradedant 1975 m. Direktyva dėl paviršinio vandens ir baigiant 1980 m. Direktyva dėl geriamojo vandens. Pirmųjų vandens teisės aktų bangą sudarė vandens kokybės normų teisės aktai uvininkystei naudojamiems vandenims (1978), moliuskų vandens telkiniams (1979), maudyklų vandeniui (1976) ir po eminiams vandenims (1980). Emisijų ribinių reikšmių teisės aktų srityje buvo priimta Direktyva dėl pavojingų medžiagų (1976) ir jos dukterinės direktyvos dėl pavaičių atskirai medžiagų.

Antroji vandens teisės aktų banga sekė per įėjus esamus teisės aktus ir nustatytus reikiamus patobulinimus bei spragas, kurias reikėjo uždaryti. Ši vandens teisės aktų etapas sudarė Direktyva dėl miesto nuotekų valymo (1991) ir Direktyva dėl nitrato (1991). Toliau buvo paruošti Direktyvų dėl geriamojo vandens ir maudyklų vandens pakeitimai, siekiant jas atnaujinti (pasiūlymai pakeitimams buvo priimti atitinkamai 1994 ir 1995 m.). Su po eminiu vandeniui susijusių veiksmų programos sukūrimas ir 1994 m. pasiūlymas Direktyvai dėl ekologinės vandens kokybės. Taip pat dideli pramonės renginiai atvilgiu ITPK (angl. IPPC) Direktyva (pagaliau priimta 1996 m.) apmė ir vandens taršos.

Per tą laiką, po ilgą Valstybių narių ir Bendrijos diskusijų, tapo vis aiškiau, kad veiksminga vandens apsauga reikalauja emisijų ribinių reikšmių teisės aktų, o taip pat ir vandens kokybės normų teisinių aktų, t.y. taip vadinamo „kompleksinio požiūrio“. Šis kompleksinis požiūris taip pat atitinka Sutartyje nustatytus principus - sąsaja principas ir principas, kad aplinkai turėtų kaip prioritetą būti ištaisoma šaltinyje, o taip pat principas, kad turi būti atsižvelgiama į aplinkos sąlygas pavairiuose regionuose.

D.1 Pasiūlytoji Bendroji Vandens Direktyva

1995 m. Europos institucijos sutarė, kad reikia iš esmės peržiūrėti ir restruktūrizuoti Bendrijos vandens politiką.

Komisija, kuri jau svarstė labiau pasaulinio požiūrio vandens politikos poreikį, priėmė Europos Parlamento Aplinkos apsaugos komiteto ir Aplinkos apsaugos ministrų tarybos prašymus. Po plačių konsultacijų su visomis suinteresuotomis šalimis, tokiomis kaip vietiniai ir regioniniai valdymai, vandens naudotojai, užstatymų vykdymą atsakingos įstaigos, vandens tiekėjai, pramonė, emisijos ir, ne paskutiniame vietoje, vartotojai ir aplinkos apsaugos specialistai bei nevyriausybinės organizacijos (NVO), Komisija 1997 m. vasario mėn. priėmė Pasiūlymą dėl bendrosios vandens direktyvos. Jos tikslas yra nustatyti sistemą, kad būtų pasiekti šie keturi subalansuotos vandens politikos tikslai

- pakankamas geriamojo vandens tiekimas
- pakankamas vandens tiekimas kitoms ekonominėms reikmėms

- aplinkos apsauga
- alingo potvynių ir sausros poveikio mažinimas.

Direktyvos aplinkos apsaugos tikslas yra pasiekti visų po eminių ir paviršinių vandenų „gerbiamą“ viličiausiai iki 2010 m. Šiuo tikslu ji vedė upių baseinų valdymą, pagrįstą konkrečiais upių baseinų ypatybių vertinimu; jo paviršinių ir po eminių vandenų būklės monitoringu; kokybės tikslų apibrėžimu; priemonių programą apibrėžtiems tikslams pasiekti nustatymu. Tačiau administracinę struktūrą pasiekti šios upių baseinų valdymą paliekama Valstybių narių laisvam pasirinkimui.

Priemonių programa turės vadovautis aukščiau minėtu kompleksiniu požiūriu, naudojant emisijų ribinių reikšmių nustatymą ir to vandens kokybės normas. Šiame kontekste turi būti visiškai įgyvendinti esami ES emisijų ribinių reikšmių teisės aktai, t.y. Direktyva dėl miesto nuotekų valymo, ITPK direktyva, Direktyva dėl nitrato, Direktyva dėl augalų apsaugos priemonių ir Direktyva dėl pavojingų medžiagų. Be to, turi būti įgyvendintos vandens kokybės normos, nustatytos pagal Bendrojo vandens direktyvą ir kitus atitinkamus ES vandens teisės aktus (pvz., Direktyvą dėl maudyklų vandens).

Toliau Valstybės narės turės užtikrinti, kad paslaugų vandens vartotojams kainos turi padengti visus kaštus (daugiausia kainos už vandens tiekimą ir nuotekų surinkimą bei valymą). Priemonių programa turės remtis visais atitinkamais su vandeniu susijusiais teisės aktais, nesvarbu ar tai būtų Bendrijos, nacionaliniai ar regioniniai teisės aktai.

Įgyvendinimo aspektai

1. Šalys naujuose teisės aktuose turėtų orientuotis į reikalavimus pasiūlytoje Bendrojoje vandens direktyvoje, kadangi ji numatyta kaip ES vandens politikos reguliacinis pagrindas, ir gali jau būti įsigaliojusi iki stojimo datos. Dar būtų bus traukti ir integruoti senesni teisės aktai, tokie kaip Direktyva dėl paviršinio vandens, Direktyvos dėl uvininkystei naudojamo vandens ir moliuskų vandens telkinių bei Direktyva dėl po eminio vandens, tuo galinant pastarąją direktyvą anuliavimui.
2. Nustatyti upių baseinus ir sukurti atsakingą instituciją, etc. vandens kokybės ir kiekybės monitoringui atlikti.
3. Nustatyti paviršinius ir po eminius vandenius, kurie numatomi naudoti ir/arba yra naudojami kaip geriamasis vanduo.
4. Vertinti antropogeninį poveikį paviršiniams ir po eminiams vandeniams kiekviename upių baseine, atsižvelgiant į taršą iš taškinių šaltinių, išsklaidytų šaltinių, vandens paviršiaus ir kitų žmonių veiklų, turinčių poveikį vandens būklei.
5. Sudaryti upių baseinų valdymo planus, pagrįstus vandens reikmių vertinimu, antropogeniniu poveikiu vandens telkiniams ir vandens kokybės bei kiekybės tikslų nustatymu.
6. Atlikti kiekvieno upių baseino ekonominę analizę, kad būtų pateikiama, *inter alia*, pagrindinė informacija, reikalinga visiškai padengti paslaugų vandens vartotojams kaštus. Nukrypti nuo principo, kad už vandenį reikėtų mokėti visą jo tiekimo kainą, galima leisti nacionaliniu lygiu ypatingomis sąlygomis, apibrėžtomis Direktyvoje, ir vadovaujantis tam tikra tvarka.
7. Sudaryti ir įgyvendinti teisiškai privalomą priemonių programą tikslams pasiekti; tokias programas sudaro pagrindinės priemonės (esamą Bendrijos teisės aktų įgyvendinimas, kaštus padengiantys

mokėsi u vandens naudojim ir t.t.), o taip pat pagalbinis priemonis reikiamai vandens gerai bklei pasiekti.

8. traukti suinteresuotas šalis, tokias kaip kiti susiję vyriausybės departamentai, vietinis bendruomenis, vandens monis, pramonė ir prekyba, emis kiekis, vartotojai ir aplinkos apsaugos grupės, upių baseinų valdymo planų svarstym.

D.2 Direktyva dėl Miesto Nuotekų

Direktyva 91/271/EEC dėl miesto nuotekų valymo siekiama apsaugoti paviršinius vidaus vandenis ir pakranti vandenis reguliuojant miesto nuotekų surinkimą ir valymą bei tam tikrą biologiskai savaimę apšvalinimą pramonini nuotekų išleidimą (daugiausia iš emis kiekio maisto pramonės).

Kaip taisyklė ji reikalauja atitinkamą kanalizacijos sistemą visose aglomeracijose, kuriose gyventojų skaičius viršija 2000, ir antrinio, t.y. biologinio nuotekų valymo. Paangesnio valymo reikalaujama taip vadinamose jautriose srityse (t.y. eutrofikacijos paliesti vandens telkiniai arba tokie, kuriems ji gresia). Kai kuriam juos vandeniui gali pakakti pirminio, t.y. mechaninio valymo, jeigu rodoma, kad vandens kokybei nepadaroma ala. Galutiniai tikslai pasiekimo terminai priklauso nuo aglomeracijų dydžio ir vandens telkiniu pobūdiu - nuo 1998 iki 2005 m. Iki 1998 m. u draudiamas visoks nuotekų dumblo išleidimas vandens telkiniu.

gyvendinimo aspektai

1. vertinti, ar juos nustatote jautrias sritis, ar taikote/privalote taikyti grie tesnų sistemų visai savo teritorijai. Jeigu juos nustatote atskiras jautrias sritis, ekonominiai sumetimai neturi daryti tokos šiam nustatymo procesui.
2. Nustatyti aglomeracijas, kurioms reikia kanalizacijos sistemos ir/arba valymo rengini ar ju pagerinimo.
3. Sudaryti etapin gyvendinimo programą kanalizacijos ir valymo sistemoms.
4. Sudaryti išsamias kapitalini investicijų strategijas, kad būtų finansavimas išlaidoms, reikalingoms statyti, gerinti arba keisti kanalizacijos ir/arba valymo sistemas.
5. vertinti kainas vartotojams, sudaryti kaštų padengimo strategijas (plg. taip pat Bendrųjų vandens direktyvų dėl visiško kaštų padengimo).
6. Sukurti ir gyvendinti strategijas dumblo iš nuotekų valymo pakartotinam panaudojimui ir/arba deponavimui, skaitant, jei reikia, etapin jo išleidimo vandens telkiniu arba laidojimo juose nutraukim.
7. vertinti poreikį apmokyti reikiamą personalą kanalizacijos sistemų ir valymo rengini aptarnavimui. Šalys taip pat turėtų apšvarstyti mokymo reikalingumų valdymo ir finansų srityse.

D.3 Direktyva dėl Nitratų iš žemės ūkio šaltinių

Direktyva 91/676/EEC dėl vandens apsaugos nuo taršos, sukkeliamos nitratų iš žemės ūkio šaltinių, papildo Direktyvą dėl miesto nuotekų, sumažindama ir ukinirdama kelių vandens taršai nitratais iš žemės ūkio šaltinių, t.y. cheminių trąšų ir galvijų mėšlo, kad būtų apsaugoti nuo eutrofijos geriamojo vandens išteklių ir gėlas bei jūros vanduo.

Direktyvoje reikalaujama, kad kiekviena Valstybė narė sudarytų mažiausiai vieną gero ūkininkavimo, kuris turi būti skatinamas visoje teritorijoje, kodeksą. Jo priemonės nėra privalomos.

Remiantis Direktyvoje nurodyto monitoringo rezultatais, turi būti nustatytos zonos, kurias paėd ia tarša nitratais iš žemės ūkio šaltinių. Šiose zonose turi būti gyvendinamos privalomų priemonių veiksmų programos. Be to, kodeksai tampa privalomi. Valstybės narės gali nuspręsti taikyti veiksmų programų priemones visoje savo teritorijoje, šiuo atveju joms nereikia nustatyti paėd iamų zonų.

gyvendinimo aspektai

1. Valstybės narės turėtų vertinti, ar nustatyti paėd iamas zonas (atsi velgiant ū mokslo/technikos tyrimus), ar taikyti grie tesnų sistemų visoje savo teritorijoje ir tai atitinkamai nustatyti.
2. Sudaryti matavimo ir monitoringo sistemas paviršiniams ir po eminiams vandenims. Paskirti reikiamas institucijas gyvendinimui.
3. Sudaryti gero ūkininkavimo kodeksus ūkininkams mokyti.
4. Sudaryti ir gyvendinti veiksmų programas paėd iamose zonose (arba visoje teritorijoje; r. 1 aukščiau).
5. Periodiškai per i rti veiksmų programų paskirtį ir efektyvumą.

D.4 Pavojingų Med iagų Išmetimai

Direktyvoje 76/464/EEC dėl taršos, sukeltos tam tikrų vandens išmestų pavojingų med iagų, reikalaujama, kad Valstybės narės kontroliuotų visas pavojingų med iagų emisijas leidimų išdavimo sistema. Šioje Direktyvoje ir jos septyniose dukterinėse direktyvose orientuojamasi ū atskiras pavojingas med iagas arba med iagų grupes. Kol kas dukterinės direktyvos taikomos 18-ai med iagų Bendrijos lygiu.

Direktyva ūpareigoja Valstybės nares nustatyti maksimalias emisijų ribines reikšmes, apibr tas šiose Direktyvose. Tačiau alternatyviai pastarosios Valstybėms narėms leid ia kontroliuoti taršą siekiant vandens kokybės normų, nustatytų toje paioje direktyvoje, ir tokiu būdu išvesti emisijų ribinių reikšmių.

Tiems pramonės renginiams, kuriems taikoma ITPK Direktyva, emisijų ribinės reikšmės pagal dukterines direktyvas yra bet kuriuo atveju privalomos. Dar daugiau, pasiūlyti Bendroji vandens direktyva ir vandens kokybės normas pagal tas direktyvas kaip privalomas taip pat, tokiu būdu gyvendindama kompleksinį poįrašą (t. Bendroji vandens direktyva). Šaltiniai, kuriems netaikoma ITPK Direktyva, atvilgiu šiuo metu vyksta atitinkamų teisės aktų perįrijimas.

gyvendinimo aspektai

1. Nustatyti leidimų išdavimo tvarką pramonės nuotekų išmetimams, o jų reikalavimai turi atitikti ITPK Direktyvą ir pasiūlytą Bendroji vandens direktyvą.
2. Visoms II sąraše išvardintoms pavojingoms medžiagoms turi būti sudarytos ir gyvendintos taršos mažinimo programos.
3. Bendradarbiaujant institucijoms ir pramonei, vertinti ir pakelti kvalifikacijų taršos kontrolės technologijos, aplinkos apsaugos toksikologijos, išmetimų monitoringo ir inspekcijų tvarkos srityse atitinkamais mokymo kursais.
4. Rinkti duomenis apie emisijų ribines reikšmes ir vandens kokybės normas kitose ES Valstybėse narėse toms medžiagoms ir parametrams, jei jos dar nenustatytos Bendrijos lygiu.

D.5 Direktyva dėl Geriamojo Vandens

Direktyva 80/778/EEC dėl geriamojo vandens kokybės skirta apsaugoti geriamą sveikatą nustatant griežtas geriamojo vandens kokybės normas. Valstybės narės turi atlikti geriamojo vandens kokybės monitoringą ir imtis reikiamų priemonių užtikrinti atitiktą privalomoms normoms. Direktyvos prieduose pateikiami parametrai ir parametrų reikšmės, analizės būdai ir da numas bei etaloniniai analizės metodai.

Šiuo metu Taryba ir Europos Parlamentas aptarinėja Komisijos pasiūlymą perįrėti direktyvą. Perįrijimo tikslas yra patobulinti teisės aktus, atsi velgiant mokslų pasiekimus ir patirtį, patikrinti parametrų reikšmes ir pagerinti valdymo struktūrą pagal direktyvą.

gyvendinimo aspektai

1. Sudaryti geriamojo vandens monitoringo, męginimo paėmimo ir tikrinimo sistemą, skaitant vandentiekio vandenį, vandenį buteliuose ir vandenį, naudojamą maisto gamybai. Tačiau Valstybėms narėms paliekama paėmimo spręsti, ar jos tai organizuos nacionaliniu, regioniniu ar vietiniu lygiu.
2. Nustatyti geriamojo vandens tiekimo sistemas, kurios neatitinka privalomų normų. Sudaryti etapinį atitiktimo programą tokiomis priemonėmis, kaip taršos šaltinio tvarkymas, tiekimo šaltinio pakeitimas arba vandens valymas prieš patiekiant jį vandentiekio sistemoms.

3. Sudaryti išsamias kapitalinių investicijų strategijas, kad būtų finansiniai išteklių statyti, gerinti arba keisti reikiamas vandentiekio ir/arba valymo sistemas.
4. Nitratus ir pesticidus iš žemės ūkio šaltinių, o taip pat švino iš švininių vandentiekio sistemų problemas gali reikalauti specialaus dėmesio, kadangi jos yra didžiausios.
5. Vertinti kainas vartotojams, sudaryti kaštų padengimo strategijas (plg. taip pat Bendrųjų vandens direktyvų dėl visiško kaštų padengimo).
6. Vertinti poreikį mokyti reikiamą personalą aptarnauti geriamojo vandens vandentiekio ir valymo sistemas. Šalys taip pat turėtų apsvarstyti reikalingumą mokyti valdymo ir finansų planavimo srityse.

D.6 Direktyva dėl Paviršinio Vandens, Naudojamo Kaip Geriamasis Vanduo,

Direktyva dėl Paviršinių Vandens Matavimo ir Monitoringo Pašalinimo

ir Sprendimas dėl Keitimosi Informacija

Šios direktyvos priklauso pirmajai Europos Vandens teisės aktų bangai, priimtai 8-ame dešimtmetyje. Visos trys direktyvos atėityje bus trauktos Bendrųjų vandens direktyvų, kuri išlaikys visus šiuose trijuose esančių direktyvų pareigojimus, bet sudarys iš jų nuoseklesnę sistemą, kadangi vandens apsaugos sfera bus išplėsta, traukiant visus vandenius, o ne tik aprašant tuos, kurie yra specialiai monitoruojami.

Direktyvoje 75/440/EEC dėl paviršinio vandens, skirto naudoti kaip geriamasis vanduo, kokybės nustatomi reikalavimai u tikrinti, kad jis atitiktų tam tikras minimalias direktyvoje nurodytas normas. Visur, kur koks nors vandens telkinys, iš kurio imamas geriamasis vanduo arba ketinama tai daryti, neatitinka reikalavimų, Valstybės narės turi sudaryti ir gyvendinti veiksmų planus.

Direktyvoje 79/869/EEC dėl paviršinio vandens matavimo metodų nustatoma monitoringo pašalinimo ir matavimo tvarka vandenims, kuriems taikoma Direktyva 75/440/EEC.

Sprendimas 77/795/EEC dėl keitimosi informacija nustato bendrą keitimosi informacija apie paviršinio vandens telkinių kokybę ES tvarką. Direktyva vedą monitoringo taškų tinklą, turintį keletą parametrų apimantį monitoringo režimą. Valstybių narių pateiktą informaciją išleidią Komisija bendra ataskaita.

gyvendinimo aspektai

1. Kadangi tikimasi atėityje šias direktyvas traukti Bendrųjų vandens direktyvų, esančių direktyvų perkėlimo priemonės reikėtų svarstyti, atsižvelgiant į Bendrosios direktyvos principus. Šito belaukiant, pirmenybė reikėtų teikti tokiems esminiems reikalavimams, kaip vandens telkiniai, skirti naudoti geriamajam vandeniui, nustatymas ir atitinkamas jų monitoringas, gyvendinimui.

D.7 Direktyva dėl nuvininkystei Naudojamo Vandens ir Direktyva dėl

Moliuskų Gyvenamų Vandens Telkinių

Kaip ir D.6 minimos direktyvos, šios direktyvos atėityje bus trauktos Bendrųjų vandens direktyvų, kuri

išlaikys visus esam• dviej• direktyv• pareigojimus, bet sud•s juos • nuoseklesn• sistem•, apiman•i• visus vandenis.

Direktyva 78/659/EEC d•l uvininkystei naudojamo vandens kokyb•s siekiama apsaugoti g•lo vandens telkinius, kuriuos Valstyb•s nar•s skiria uvininkystei. Šiems joje nustatomos lašišini• ir karpini• vanden• kokyb•s normos. Jei vandens kokyb• tokiuose nustatytuose vandens telkiniuose neatitinka norm•, turi b•ti sudarytos taršos ma inimo programos. Nustatomi m•gini• pa•mimo ir monitoringo reikalavimai.

Direktyva d•l moliusk• gyvenam• vandens telkini• kokyb•s siekiama apsaugoti pakran•i• vanden• ir pusiau j•rinius vandens telkinius, kuriuos Valstyb•s nar•s nustato kaip moliusk• gyvenamus vandenis. Šiems joje nustatomos vandens kokyb•s normos. Jei vandens kokyb• tokiuose telkiniuose neatitinka norm•, turi b•ti sudarytos taršos ma inimo programos. Nustatomi m•gini• pa•mimo ir monitoringo reikalavimai.

•gyvendinimo aspektai

1. Kadangi tikimasi ateityje šiuos teis•s aktus •traukti • Bendr•j• vandens direktyv•, esam• direktyv• perk•limo priemonės reik•t• svarstyti, atsi velgiant • Bendrosios direktyvos pri•mim•. Šito belaukiant, reik•t• teikti pirmenyb• esam• direktyv• esmini• reikalavim• •gyvendinimui. Pagrindinis •sipareigojimas pagal b•sim• Bendr•j• vandens direktyv• susij•s su b•sima tinkama m•gini• pa•mimo ir monitoringo sistema. Šis visapusiškas po i•ris taip pat tur•t• prisid•ti prie to, kad b•t• išvengta pastang• matavimo ir monitoringo srityje dubliavimosi.

D.8 Direktyva d•l Po eminio Vandens

Direktyva 80/68/EEC d•l po eminio vandens apsaugos nuo taršos, sukeltos tam tikr• pavojing• med iag•, ateityje taip pat bus •traukta • b•sim• Bendr•j• vandens direktyv•. Direktyva siekiama kontroliuoti tiesioginius ir netiesioginius tam tikr• med iag• išmetimus • po eminius vandenis. Tai turi b•ti pasiekta pirmiausiai leidim• išdavimo išmetimams, o taip pat deponavimui ar išliejimui, sistema. Kai kuri• med iag• ir med iag• grupi• visi išmetimai • po eminius vandenis draud iami (“I S•rašo med iagos”), kai tuo tarpu kitoms (“II S•rašo med iagos”) turi b•ti taikoma nuodugni leidim• išdavimo tvarka. Valstyb•s nar•s turi atlikti atitikimo leidimams ir išmetim• poveikio monitoring•.

•gyvendinimo aspektai

1. Kadangi ši• direktyv•, •skaitant pavojing• med iag• išmetim• • po eminius vandenis draudim• ateityje tikimasi •traukti • Bendr•j• vandens direktyv•, esamos direktyvos perk•limo priemonės reik•t• svarstyti Bendrosios direktyvos pri•mimo at vilgiu. Šito belaukiant, pirmenyb• reik•t• teikti esmini• reikalavim• •gyvendinimui. Pagrindinis •sipareigojimas

pagal b•sim• Bendr•j• vandens direktyv• - bus •vesta atitinkama m•gini• pa•mimo monitoringo sistema. Šis išsamus po i•ris taip pat tur•ti prisid•ti prie to, kad b•t• išvengta pastang• matavimo ir monitoringo srityse dubliavimosi.

D.9 Direktyva d•l Maudykl• Vandens

Direktyva 76/160/EEC d•l maudykl• vandens kokyb•s siekiama u tikrinti kokybišk• maudykl• vanden• visoje ES tiek g•lo vandens, tiek ir pakran•i• maudykl• plotuose. Direktyvoje išd•stomi 19 fizini•, chemini• ir mikrobiologini• parametr• ir reikalaujama, kad Valstyb•s nar•s atlikt• savo maudykl• plot• monitoring• pagal nustatytas m•gini• pa•mimo da numo taisykles ir parametrus. Valstyb•s nar•s turi imtis vis• atitinkam• priemoni•, kad •gyvendint• direktyvoje išd•stytas privalomas kokyb•s normas.

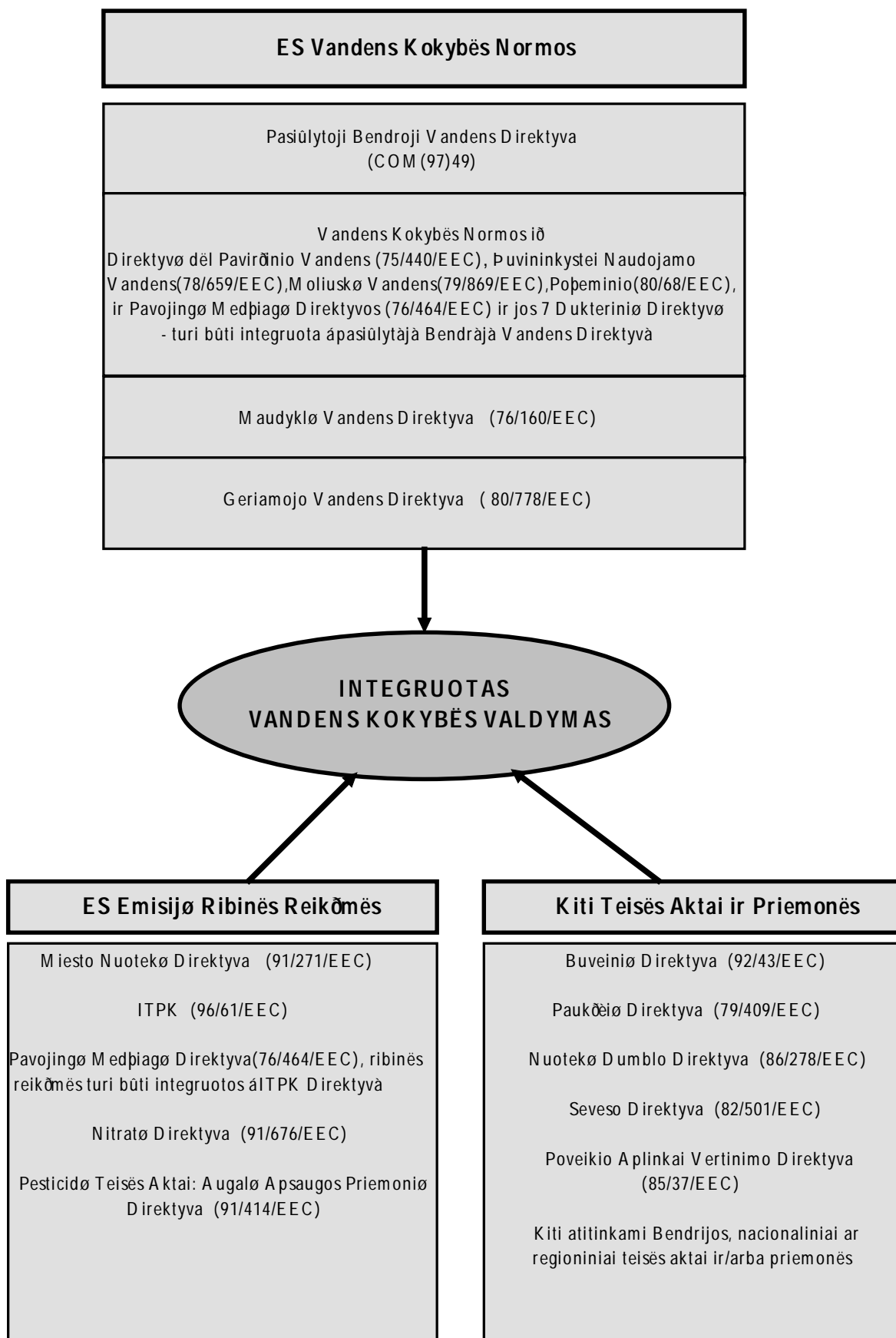
Komisija išleid ia metin• pranešim• apie ES maudykl• vandens kokyb•.

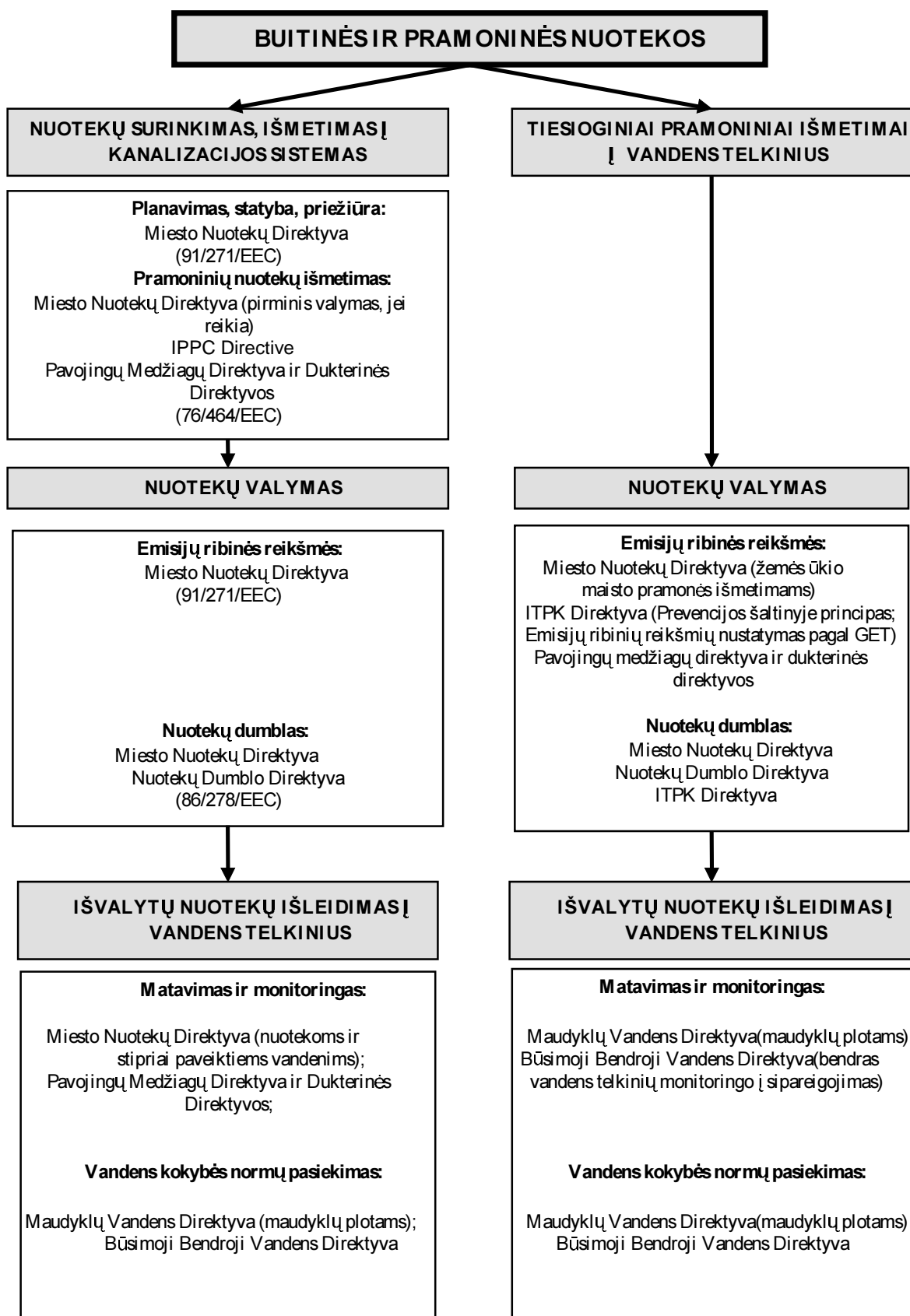
Šios 1976 m. direktyvos atnaujinimo at vilgiu Komisija pri•m• pasi•lym• j• per i•r•ti.

Dirbdama prie Bendrosios vandens direktyvos, Komisija pri•jo išvados, kad Direktyva d•l maudykl• vandens yra ryškus ind•lis Bendrijai integruojant aplinkos apsaugos politik• ir turizmo politik• ir kad ji naudinga tuo, jog yra aiški ir atskira. Ta•iau Direktyva d•l maudykl• vandens bus glaud iai koordinuojama su Bendr•ja vandens direktyva, kadangi maudykl• vandens telkiniai ir su jais susij• •sipareigojimai tur•s b•ti •traukti • upi• basein• valdymo planus.

•gyvendinimo aspektai

1. Nustatyti maudykl• vandenį, atitinkan•ius direktyvos apibr•imus.
2. Paskirti atitinkam• nacionalin•, regionin• ar vietin• institucij• m•gini• pa•mimui ir monitoringui.
3. •vertinti šalies •sipareigojim• pagal Direktyv• d•l miesto nuotek• valymo poveik• maudykl• vandens kokyb•s norm• atitikimui ir spr•sti, ar reikia tolimesni• priemoni•, norint pasiekti kokyb•s normas.

E. GAMTOS APSAUGA

ES gamtos apsaugos teisės aktai susideda iš dviejų bendrųjų direktyvų ir dviejų reglamentų. Direktyvos yra susijusios su **gamtiniu buveiniu apsauga** Europos Sąjungoje ir jose esančia augmenija bei gyvūnija. Reglamentai riboja **importą ir prekybą** Europos Sąjungos viduje nykstančia augmenija ir gyvūnija ir nustato Antarktidos apsaugos monitoringo bei inspekcijos sistemą.

Direktyva 92/43/EEC dėl buveinių tapo pagrindiniu Europos gyvūnijos ir augmenijos rėšiu bei jų buveinių apsaugos mechanizmu. Ji nustato visos ES sistemą, kuria būtų palaikoma biologinių vairovų, apsaugant gamtines buveines ir laukinių gyvūnių bei augmenijų. Direktyva 79/409/EEC dėl paukščių apsaugo laukinių paukščių rėšius ir vietas, svarbias palaikyti laukinių paukščių populiacijas. Ji nustato visą natūraliai atsirandančių laukinių paukščių rėšius Bendrijoje, jų kiaušinius, lizdus, jauniklius ir buveinių apsaugos planus. Ji reikalauja nustatyti ir deramai apsaugoti poravimosi vietas ir vietas, svarbias migruojantiems rėšiams, bei reguliuoja medžioklės sezonus ir tvarką.

Reglamentas EC/338/97 garantuoja ES gamtos apsaugos supareigojimą pagal Vašingtono Konvenciją dėl tarptautinės prekybos nykstančiomis rėšimis gyvūnais. Jis bus reguliariai taisomas, kad gyvendintų Vašingtono Konvencijos šalių priimtus sprendimus. Direktyva 83/129/EEC dėl ruonių jauniklių draudimo ir veiki tokius gaminius, kaip batai ir rėbai iš ruonių jauniklių odos, išskyrus tuos, kuriuos tradiciniu būdu pagauna Inuit tautelės žmonės.

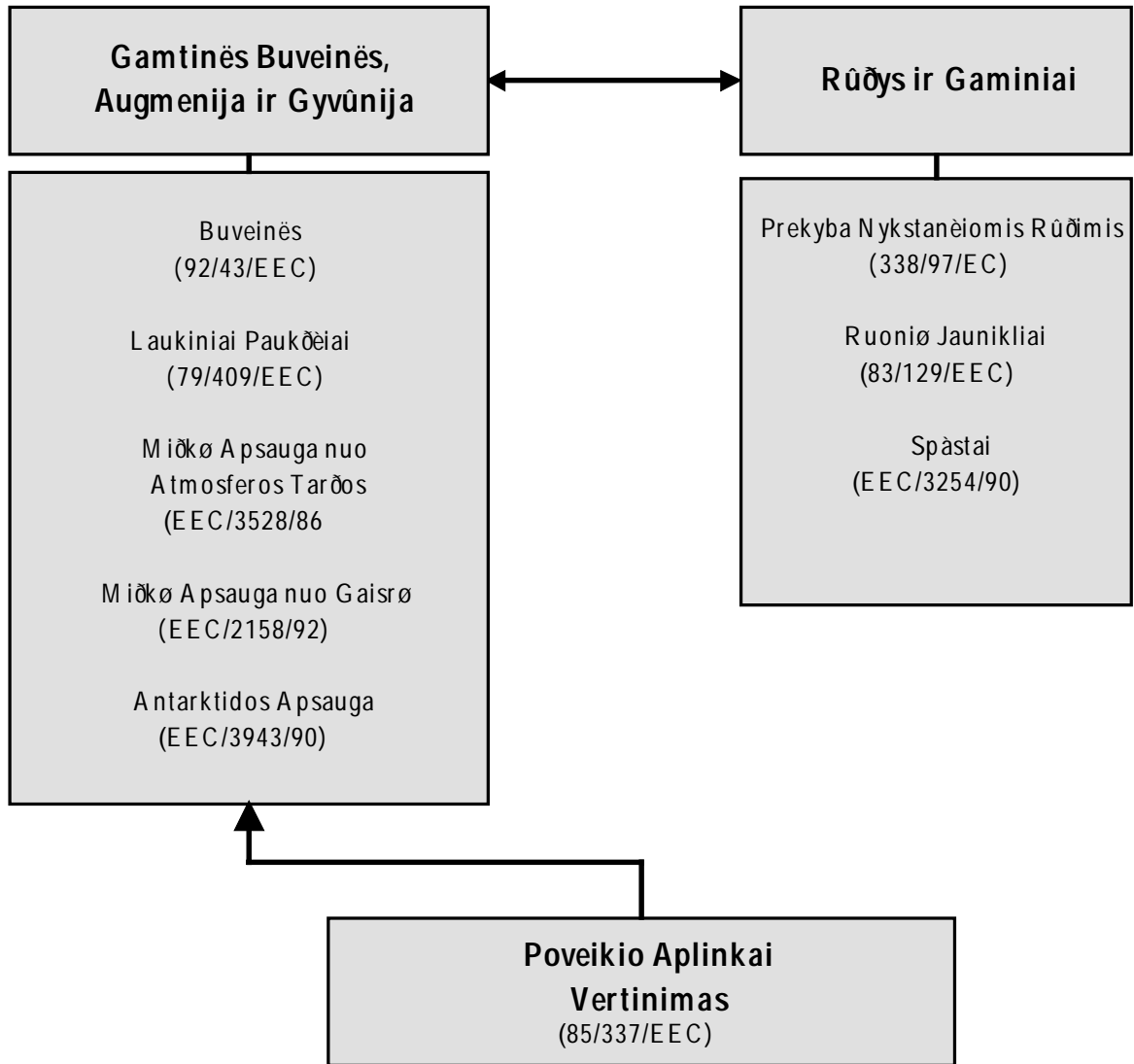
Reglamentas 90/3943/EEC dėl Antarktidos apsaugos gyvendina inspekcijos ir stebėjimo reikalavimus pagal Konvenciją dėl Antarktidos gyvūnų išteklių apsaugos.

E.1 Buveinės

Direktyva 92/43/EEC dėl gamtinių buveinių ir laukinės gyvūnijos bei augmenijos apsaugos siekiama palaikyti biologinių vairovų Valstybių narių europinėje teritorijoje, saugant gamtines buveines ir laukinių gyvūnių bei augmenijų. Daugelis buveinių tipų Europoje pablogėjo, ir vis didesniai skaičiais rėšiai gresia išnykimu arba jos tampa vis retesnės. Direktyva siekiama nustatyti buveinių tipus ir rėšius, pasirinkti kaip svarbius ES, 'palankius apsaugos būklę'. Tai plačiai apibrėžiama tiek buveinėms, tiek rėšiams, remiantis tokiais veiksniais, kaip rėšių populiacijos dinamika, rėšių ir buveinių natūralaus paplitimo srities tendencijos, kitų buveinių plotas ir jų santykis kokioje nors Valstybėje narėje.

Bus steigtas Europos ekologinis tinklas, inomas kaip 'Natura 2000'. Kiekviena Valstybė narė turi sudaryti savo teritorijose esančias vietas, kurios yra potencialiai svarbios ES, sąrašus. Išvardintos sritys atitinka kiekvienos Valstybės narės buveinių tipo, kuriam reikia apsaugos, dalį. Visos vietos, apsaugomos pagal Direktyvą 79/406/EEC dėl paukščių, taip pat trauktos 'Natura 2000' tinklu.

GAMTOS APSAUGA

Tada bus sudaromas vienas ES svarbos vietų sąrašas, kuris turėtų būti priimtas iki 1998 m. birželio 1 d., ir nuo to laiko toms vietoms bus taikomi ypatingos apsaugos šipareigojimai. Šiuos sudaro 'atitinkamų žingsnių' panaudojimas, kad būtų išvengta buveinių pablogėjimo, ir visų planų ar projektų, kurie, atrodo, turės esminį poveikį toms vietoms, vertinimas. Plane arba projekte turi būti atsižvelgiama į apsaugos reikalavimus. Ypatingai svarbiomis aplinkybėmis, ignoruojančiomis visuomenės interesus, vietai gali būti padaroma žala, bet Valstybės narės tuomet privalo imtis kompensacinių priemonių. Valstybės narės turi šešerius metus Ypatingai saugomų teritorijų vietų nustatymui ir reikiamų saugojimo priemonių teisinimui, skaitant, jei reikia, tvarkymo planų sudarymą.

emės naudojimo planavimo priemonės turėtų būti nukreiptos u tikrinti Natura 2000 tinklo nuoseklumą ir

palaikyti laukinei gyvūnijai bei augmenijai svarbius kraštovaizdžio bruožus, ypač tuos, kurie galina rėšti migravimą, veisimąsi ir genetinius mainus. Valstybės narės taip pat privalo nustatyti griežtos apsaugos sistemą išvardintoms ES svarbos gyvūnų ir augalų rūšims. Tai draudžia visoki rėštininkim, grobimą arba udyt bet kuriame j gyvenimo ciklo etape arba veisimosi viet ir poilsio vietose pabloginim ar sunaikinim.

gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi nustatyti ES svarbos vietas, kad joms būtų galima taikyti reikiamą apsaugos tvarką.
2. Turi būti atitinkamai vertinamas kiekvienas planas ar projektas, kuris, panašu, gali turėti esminį poveikį vietoms, atsi velgiant tų vietų saugojimo tikslus, r. PAV Direktyvos aptarim aukščiau (r. A Skirsn - Horizontalieji Teisės Aktai).
3. Būdamas europinio Natura 2000 tinklo dalimi, šalys yra atsakingos u savo ekologinės darnos palaikym.
4. Šalys turi tvarkyti ir stebėti saugomas vietas, o taip pat taikyti atitinkamas nuobaudas u apsaugos priemones pa eidim.

E.2 Laukiniai Paukščiai

Direktyvoje 79/409/EEC dēl laukinių paukščių saugojimo nustatomas migruojančių laukinių paukščių ir jų buveinių apsaugos planas. Valstybėms narėms vedama bendra pareiga palaikyti vis natūraliai atsirandančių paukščių populiacijų laukini būklē ES lygiu, kuris ypa atitinka ekologinius, mokslinius ir kultūrinius reikalavimus, ir kartu atsi velgti ekonominius bei poilsio reikalavimus. Tai turi būti padaryta išsaugojant, palaikant arba atkuriant pakankamą buveinių vairov ir plot; tai yra, kuriant saugomas teritorijas, tvarkant buveinės saugom teritorijų viduje ir u j, atkuriant sunaikintus ir sukuriant naujus biotopus.

Iš Valstybi nari reikalaujama imtis ypatingų priemonių saugoti išvardint lengvai pa eidiam, o taip pat ir migruojančių rūši buveines, ypa išskiriant pačias tinkamiausias teritorijas šioms rūšims kaip Ypatingos Apsaugos Sritis (YAS). Šiuo atvilgiu specialiai paminimi pelkynai. YAS apsaugos tvarka dabar apibrėžiama pagal Direktyv dēl buveinių.

Su kai kuriomis išimtimis Valstybės narės privalo u drausti tyčin kiaušini ir lizd naikinim ar al jiems; kiaušini paėmim buveinėse; tyčin trukdym poravimosi ir perėjimo metu; ir toki paukščiai, kuri mediojimas ir gaudymas draudiamas, laikym.

Ypa lengvai pa eidiamoms rūšims Valstybės narės turi išskirti ypatingos apsaugos sritis, ypa pelkynus. Jos turi pranešti Komisijai, kad ši galėtų u tikrinti, jog skirtingos nacionalinės priemonės sudaryt nuosekli visum. Bendrai draudžiama parduoti laukinius paukščius, skaitant visas gyv ar negyv paukščių dalis arba tai, kas iš j gaunama.

gyvendinimo aspektai

2. Šalims, nepriklausomai nuo to, ar jos turi griežtesnius gamtos apsaugos statymus ir tvarką negu Europos Sąjunga, ar neturi, reikės labai atidiai apsvarstyti, kaip traukti tarptautinius klausimus, ypa buveinių apsaugos, savo nacionalines sistemas.

3. Direktyvos apsaugos reikalavimai gali reikalauti pakeisti •statymus, lie•ian•ius gamtini• sri•i• tvarkym• ir apsaug•, tvark•, biud etus ir vietini• vadov• mokym•.

E.3 Prekyba Laukin•s Gyv•nijos ir Augmenijos R•šimis

Reglamentas EC/338/96, kuris •sigaliojo 1997 m. bir elio 1 d., pakei•ia Reglament• 82/3626/EC d•l Prekybos nykstan•iomis r•šimis konvencijos (PNRK) •gyvendinimo. Juo siekiama apsaugoti laukines r•šis, kurios yra arba gali b•ti veikiamos nekontroliuojamos prekybos, apsaugos, reguliavimo ar monitoringo b•du.

Joje padidinamas saugom• r•ši• skai•ius. Kad b•t• prisitaikoma prie pakitusi• aplinkybi•, atsirandan•i• d•l vieningos rinkos suk•rimo ir vidaus sien• kontrol•s panaikinimo, ji taiko grie tesnius kontrol•s b•dus prie S•jungos išorini• sien• ir •traukia tokias vykdymo gerinimo nuostatas, kaip nuobaud• skyrimas tiems, kurie pa eid ia •statym•, ir laukin•s gyv•nijos bei augmenijos grobimo politikos •vedimas.

•gyvendinimo aspektai

1. Rengiant •gyvendinimo teis•s aktus, turi b•ti nustatyta keletas atsaking• institucij•. Muitininkams turi b•ti suteikta papildoma atsakomyb• tikrinti, o taip pat tvarkyti importo ir eksporto leidim• išdavim•.
2. Turi b•ti paskirta valdan•ioji institucija, kuri •gyvendint• teis•s aktus ir perduot• informacij• Komisijai.
3. Mokslo institucijoms turi b•ti suteiktas •galiojimas atstovauti savo atitinkamas asocijuot•sias šalis Mokslin•s Per i•ros Grup•je ir taip pat atsakyti • mokslinius klausimus, kurie kyla pagal •gyvendinan•ius teis•s aktus.
4. Asocijuotosios šalys turi nustatyti importo bei eksporto leidim• tvark• ir dokumentus. Taip pat turi b•ti nustatyti atitinkami prekybos draudimai ir su tuo susijusi tvarka.
5. Ypatingiems r•ši• tipams turi b•ti sudaryta išankstinio leidim• išdavimo tvarka ir ji turi b•ti tvarkoma valdan•iosios institucijos.
6. Turi b•ti •vesta monitoringo ir vykdymo tvarka, •skaitant teismin• persekiojim• u nesankcionuot• prekyb• r•šimis.

E.4 Ruoni• Jaunikliai

Valstyb•s nar•s privalo u drausti tam tikr• ruoni• gamini•, toki• kaip drabu iai, komercin• import•. Draudimas netaikomas gaminiams, gaunamiems Inuit tautel•s tradicin•s med iokl•s b•du.

•gyvendinimo aspektai

2. Pa ym• išdavimo tvarkos lestin• ruoni• jaunikli• gamini• importui nustatymas ir draud iam• gamini• kontrol•s tvarkos inspekcija bei vykdymas.

3. Koordinavimas ir konsultacijų tvarka tarp atsakingų Ministerijų ir staigų (pvz., Aplinkos apsauga, Muitinė, Policija).

E.5 Antarktidos Apsauga

Reglamentu 3943/90/EC dėl stebėjimo ir inspekcijos sistemos, nustatytos pagal Konvencijos dėl Antarktidos gyvųjų jūros išteklių apsaugos XXIV straipsnį, taikymo nustatoma stebėjimo ir inspekcijos tvarka, kurios reikalauja konvencija.

E.6 Spūstų Naudojimas

Reglamentas EEC/3254/91 skirtas padėti apsaugoti kai kurias laukinius gyvūnų rūšis udraudiant spūstų naudojimą ir apribojant jų kailių bei su tuo susijusių prekių importą.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi atlikti reglamente išdėstyto reikalavimo atitikimo monitoringą.
2. Reikėtų organizuoti sienos kontrolę.

E.7 Miškų Apsauga

Nuo Atmosferos Taršos

Reglamentas EEC/3528/86 nustato miškų apsaugos nuo atmosferos taršos schemą, bet tiksliau apibrėžiamas tikslas yra padėti Valstyboms narėms vesti periodišką alos inventorizaciją ir stebėjimo tinklą. Jis reikalauja vesti periodišką alos miškams Bendrijos inventorizaciją. Jis numato pagalbinį projektą rengimą ir eksperimentus vietoje, skirtus pagerinti atmosferos taršos miškuose ir jos poveikio supratimą; pagerinti alos stebėjimo ir matavimo metodus bei nustatyti pažeistų miškų atstatymo metodus.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi rengti miškų būklės ataskaitas.
2. Šalys turi laikytis mūginės paėmimo sistemos ir centralizuoto duomenų tvarkymo.
3. Sąjunga gali prisidėti prie daugiausia 50 procentų veiklos pagal šį reglamentą.
4. Turi būti steigtas monitoringo tinklas.

Nuo Gaisrų

Reglamentas EEC/2158/92 numato didesnį miškų apsaugą, siekiant sumažinti gaisrų kilimo ir išdegusių plotų skaičių bei mastą. Ji greitina pastangas, kurias imamas palaikyti miškų

ekosistemas ir garantuoti •vairias funkcijas, kurias miškai atlieka kaimo vietovi• naudai. Ji •veda mišk• apsaugos nuo gaisr• schem•.

•gyvendinimo aspektai

1. Turi b•ti l•š• šios schemos •gyvendinimui.
2. Šalys privalo klasifikuoti savo teritorijas pagal mišk• gaisr• rizikos laipsn• ir perduoti Komisijai mišk• apsaugos nuo gaisr• planus toms sritims, kurios laikomos didel•s ir vidutin•s rizikos sritimis.
3. Šalys turi parengti skirting• priemoni• tip•, panaudot• mišk• gaisrams ma inti, rezultatyvumo vertinim• ir kasmet pateikti Komisijai savo projektus ar programas mišk• apsaugos nuo gaisr• gerinimui.
4. Vyriausyb•s turi paskirti departamentus ir •staigas, •galiotas •gyvendinti priemones, kuri• imamasi pagal reglament•, ir kuriems Komisija turi gr• inti pinigus, atitinkan•ius Bendrijos ind•l•.

Buveini• Direktyvos •gyvendinimo aspektai

Nacionalini• Teis•s Akt• Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais •statymais.
- Nustatyti •statym• spragas.
- Alternatyvos:
Vienas nacionalinis •statymas (Gamtos Apsaugos Aktas)
Esam• akt• papildymai (gamtos apsaugos aktai, vandens tvarkymo aktas, t.t.)

Atsakingos Institucijos (AI)

- Nustatyti AI teisiniais ir administraciniais tikslais.
- Nacionalinio lygio AI grei•iausiai teks vaidmuo pranešin•ti Komisijai apie direktyvos pl•tojim•, u tikrinant buveini• apsaugos nuoseklum•.

Teisin• Kontrol•

- Atkreipti ypating• d•mes•• kriterijus, naudojamus apibr•ti ir parinkti Ypatingo Saugojimo Sritis (YSS).
- •traukti YSS saugojim•• em•s naudojimo planavimo sprendimus.
- Parengti •statymus •traukti poveikio aplinkai vertinimo procesus • sprendim• pri•mimo tvark• d•l YSS pasi•lym• ruošimo.

Buveini• Apsaugos Procesas

- Pasi•lyti viet• s•raš• remiantis 1 ir 2 Priedais.
- Perduoti š• s•raš• Komisijai.
- Pasiiekti susitarim• su Komisija d•l viet•, kurios turi b•ti saugomos.
- Prireikus sudaryti tvarkymo planus vietoms, kurios turi b•ti saugomos.
- •traukti valdymo planus • em•s naudojimo sprendimus.

Dalyviai

- U tikrinti, kad prieš parenkant vietas, visoms šalims, •skaitant vietin• vald i•, atitinkamus vyriausybs departamentus, pramon•s atstovus, em•s naudotojus ir visuomen•, b•ti suteikiama galimyb• pasisakyti.
- Padaryti duomenis apie vietas prieinamus visuomenei.
- AI šiuo atvilgiu turi pad•ti dalyviams laiku paskelbdamos apie pasi•lymus d•l konkre•ios vietos panaudojimo (papildomai prie saugojimo).

Finansiniai Aspektai

- Vyriausyb• par•pina administravim•
- em•s savininkams gal•ti b•ti suteikiama finansin• parama arba mokesi• nuolaidos palaikyti saugomas vietas.

F. PRAMONINĖS TARŠOS KONTROLĖ IR RIZIKOS VALDYMAS

Šios direktyvos ir reglamentai apima tris sritis: pramonės emisijų kontrolę, su pavojingomis medžiagomis susijusių stambių avarijų kontrolę ir aplinkos auditą bei eko-enklimą.

Pirmajai sričiai priklauso direktyvos, kurios nustato **leidimą** tam tikrą pramonės įmonių eksploatavimui **reikalavimus**, kad būtų kontroliuojami išmetimai oro bei vandeniu ir atliekos. Šias direktyvas sudaro Direktyva 96/61/EEC dėl integruotos taršos prevencijos ir kontrolės (ITPK, *angl.* IPPC), Direktyva 88/609/EEC dėl emisijų iš didelių kur deginančių įmonių, taikoma sieros dioksido, azoto oksidų ir dalelių emisijoms ir nustatanti kiekvienos Valstybės narės bendrą emisijų mažinimo tikslus, ir Direktyva 84/360/EEC dėl oro taršos iš pramonės įmonių - bendroji direktyva, kuri 2007 m. pakeis ymaiai platesnį ITPK direktyva.

Antroji sritis apima **Seveso Direktyvą** 96/82/EC, pavadintą Italijos miestu, kuriame vyko stambi nuodingų dujų nutekėjimo avarija, vardu. Ši direktyva, kuri yra pavyzdys panašioms teisės aktams u Europos ribe, reikalauja, kad pramonės įmonių eksploatuotojai nustatytų pavojingas medžiagas, galinčias sukelti stambias avarijas, ir imtųsi įsngni jas kontroliuoti bei apriboti jų poveikį. Ji 1999 m. pakeis ankstesnę Direktyvą 82/501/EEC .

Trečioji sritis sudaro reglamentai dėl **Eko-vadybos ir audito schemas** EVAS (*angl.* EMAS) 1836/93/EEC ir dėl **eko-enklimo** 880/92/EEC. EVAS reglamentas skatina savanorišką pramonės įmonių dalyvavimą vidaus aplinkos valdymo sistemų ir audito programų, kaip priemonių gerinti savo aplinkos apsaugos veiklą, kūrime. Eko-enklimo reglamentas nustato ES eko-enklo skatinimo schemą, kuri skirta remti gaminių, turinčių sumažintą poveikį aplinkai visame jų gyvenimo cikle, projektavimą, gamybą, pateikimą rinkai ir naudojimą. Eko-enklas suteikia vartotojams informaciją apie gaminių poveikį aplinkai.

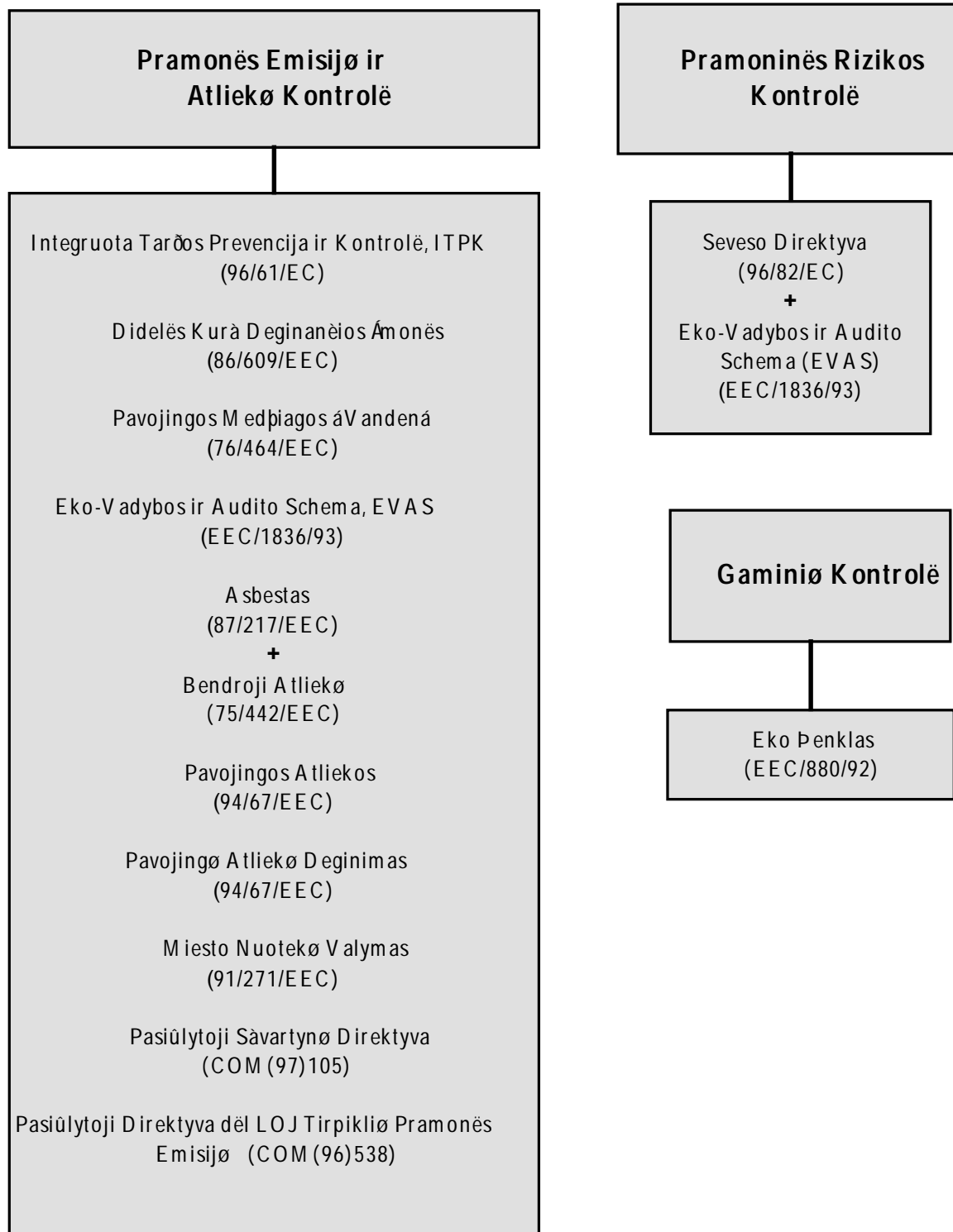
F.1 Integruota Taršos Prevencija ir Kontrolė

Direktyvos tikslas yra pasiekti taršos, kylančios dėl plataus spektro veiklos rėšis, integruotą prevenciją ir kontrolę priemonėmis, u kertančiomis keliu, o jei tai neįgyvendinama, sumažinančiomis pramonės įmonių emisijas oro, vandeniu ir dirvu, skaitant priemones dėl atliekų, tam, kad būtų pasiektas aukštas visos aplinkos apsaugos lygis.

Visoms veiklos rėšims, kurioms taikoma ši direktyva, reikalingas leidimas. Valstybės narės gali išduoti vienkartinį leidimą pramonės įmonių emisijoms oro, vandeniu ir atliekoms, arba išduoti daugkartinius leidimus, kurie sujungiami bendradarbiaujant kelioms leidimus išduodančioms institucijoms. Be to, kad nustato emisijų ribas aplinkos apsaugos leidimuose, Valstybės narės turi u tikrinti, kad leidimuose būtų priemonės, skirtos garantuoti šiu pagrindinius reikalavimus laikymuisi:

- prieš taršą turi būti imamas visų atitinkamų prevencinių priemonių, ypač taikant Geriausias Esamas Technologijas (GET)

PRAMONINĖS TARĖOS KONTROLĖ IR RIZIKOS VALDYMAS

- negali būti sukeliama didelė tarša
 - turi būti vengiama atliekų gamybos; jei atliekos gaminamos, jos turi būti perdirbamos arba, jei tai techniškai ir ekonomiškai neįmanoma, deponuojamos, vengiant bet kokio poveikio aplinkai arba jos ma inant
 - energija turi būti naudojama efektyviai
 - turi būti imamasi reikiamų priemonių u kirsti kelių avarijoms ir apriboti jų padarinius
 - turi būti imamasi reikiamų priemonių visiškai nutraukti veiklą, kad būtų išvengta bet kokios taršos grėsmės ir eksploatavimo vieta būtų atstatyta iki patenkinamos būklės.
- leidimus ypač turi būti trauktos emisijų ribų reikšmės, pagrįstos GET, atsi veigiant • galim• taršos perk•lim• iš vienos terp•s • kit•. Jei reikia, turi būti nustatyti kiti reikalavimai apsaugoti dirv• ir po eminius vandenį ir d•l atliek• tvarkymo. Be to, leidimuose turi būti papildomi reikalavimai, skirti vis• aplinkos kokyb•s norm• pa eidim• prevencijai.

Šie reikalavimai taikomi naujiems •renginiams nuo 1999 m. spalio mėn. ir esamiems •renginiams nuo 2007 m. spalio mėn.

Institucijos turi periodiškai pakartotinai apsvastyti ir prireikus atnaujinti leidimo s•lygas.

Valstybi• nari• pateikt• duomen• pagrindu Komisija išleis pagrindi• emisij• ir šaltini• inventori•.

•gyvendinimo aspektai

1. Nustatyti vietas pagal direktyvos sfer•.
2. ITPK Direktyva numato, kad šalys •steigia administracines institucijas, išduodan•ias aplinkos apsaugos leidimus pramon•s veiklai, ir pl•toja mokslo inias, kad vykdyt• ir kontroliuot• pramon•s sektori• aplinkos apsaugos valdym•.
3. •vertinant •gyvendinimo poreikius, palyginti ITPK leidim• reikalavimus ir procesus su esamais nacionaliniais •statymais d•l aplinkos apsaugos leidim• aplinkos kokyb•s ir emisij• norm• at vilgiu.
4. Kadangi reik•s dideli• administracini• ini• ir sugeb•jimo •gyvendinti direktyv•, apsvastyti ES reikalavim• •vedimo b•dus pagal tai, ar yra sugeb•jimas •gyvendinti.
5. Gera prad ia yra •vertinti esamos administracijos sugeb•jim• vykdyti •sipareigojimus, išd•stytus direktyvoje, •skaitant taršos prevencij•, atliek• vengim•, perdirbim• ir saug• deponavim•, efektyv• energijos naudojim•, avarij• prevencij• ir •moni• u darymo rekomendacijas, tvark• bei normas.
6. D•l •gyvendinimo reik•t• konsultuotis su pramon•s atstovais iš energetikos, metal• gamybos ir mineralini• med iag• perdirbimo, chemini• med iag•, atliek• tvarkymo ir kit• suinteresuot• sektori•, kad b•t• palengvintas nauj• leidim• reikalavim• laikymasis.

7. Leidimus galima išduoti nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiu. Ma • ir vidutini• •moni• at vilgiu gali tikti perduoti leidim• išdavim• vietinei vald iai, tuo pat metu regionin•ms ar nacionalin•ms institucijoms skiriant leidim• išdavim• stambioms •mon•ms.
8. Atsakingos institucijos turi nustatyti leidimus remiantis visos •mon•s projekto •vertinimais, o ne išleidimo normomis.
9. Atsakingos institucijos turi u tikrinti, kad visuose leidimuose b•t• reikalavimai apsaugoti em•, or• ir vanden• nuo alos aplinkai. Tai tur•t• apimti ir smulk• aprašym•, kaip nustatyti emisijas • or• ir atlikti j• monitoring•.
10. •gyvendinan•ios valstyb•s tur•t• nustatyti nuobaudas u nesugeb•jim• bendradarbiauti su atsakingomis institucijomis ir inspektoriais, o taip pat u leidimo reikalavim• pa eidimus. Gali reik•ti iš pramon•s eksploatuotoj• reikalauti finansini• •sipareigojim• padengti u darymo išlaidas.
11. Visuomen•s dalyvavimas ir informacijos teikimas jai yra esminiai direktyvos elementai. Vienas b•das kaip padaryti informacij• apie leidim• išdavim• prieinama yra tur•ti sprendim• ir leidim• registr• atitinkamose vyriausybs •staigose ir bibliotekose. Reik•t• nustatyti •sajas tarp ši• reikalavim• ir Direktyvos d•l pri•jimo prie aplinkos apsaugos informacijos •gyvendinimo.
12. Vyriausybs tur•t• apsvastyti kaip •traukti reikalavimus pagal Direktyv• d•l oro taršos iš pramon•s •moni• ir Direktyv• d•l pavojing• med iag• išmetim• • vanden• • leidimus, išduotus pagal ITPK Direktyv• per vienuolika met• nuo ITPK direktyvos •sigaliojimo (1996 m. spalio 30 d.).

F.2 Oro Tarša iš Pramon•s •moni•

Direktyva 84/360/EEC d•l kovos su oro tarša iš pramon•s •moni• yra bendroji direktyva, kuri• 2007 m. pakeis ITPK Direktyva (r. aukš•iau 78 p.). Valstyb•s nar•s turi u tikrinti, kad pramon•s •moni• tipai, išvardinti I Priede, gaut• išankstinius leidimus iš nurodytosios nacionalin•s arba regionin•s atsakingos institucijos prieš prad•dami veikt• arba prieš padarydami kokius nors esminius pakeitimus •mon•je. Ši direktyva netaikoma pramon•s •mon•ms, kurios tarnauja nacionalin•s gynybos tikslams.

Leidimas gali b•ti išduodamas tik tuomet, jei atsakinga institucija •sitikinusi, kad: buvo imtasi vis• atitinkam• priemoni• prieš oro tarš•, •skaitant Geriausi• esam• technologij•, nereikalaujan•i• pernelyg dideli• kašt• (GETNPDK), panaudojim•; •mon•s eksploatavimas nesukels didel•s oro taršos, ypa• med iagomis, išvardintomis direktyvos II Priede; nei viena iš taikytin• emisij• ribini• reikšmi• n•ra viršyta; ir atsi velgta • visas taikytinas oro kokyb•s ribines reikšmes.

Prašymai išduoti leidimus ir atsaking• institucij• sprendimai turi b•ti prieinami visuomenei ir kitoms suinteresuotoms Valstyb•ms nar•ms pagal j• dvišalius susitarimus.

ITPK Direktyva - •gyvendinimo aspektai

Nacionalini• Teis•s Akt•s Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais •statymais.
- Nustatyti •statym• spragas.
- Alternatyvos:
 - Vienas nacionalinis •statymas (ITPK Aktas)
 - Papildymai esamiems leidim• •statymams, skirtiems skirtingoms priemon•ms ir veiklos r•šims (oro, vandens, atliek•, dirvos apsaugos, em•s naudojimo teis•s aktai)

Atsakingos Institucijos (AI)

- Nacionalinio lygio AI turi u tikrinti leidimo norm• nuoseklum• visiems aplinkos komponentams, Geriausias Esamas Technologijas pramon•s sektoriams.
- Reik•t• nustatyti prašym• leidimams •vertinimo tvark• ir kriterijus, gaires pramon•s sektoriams ir leidimus išduodan•ioms institucijoms.
- Nustatyti vietas pagal direktyv•.

Teisin• Kontrol•

- Atkreipti ypating• d•mes• • geriausi• esam• technologij• apibr• im•
- Pagal esamas sektori• direktyvas suprasti atitikimo reikalavimus, kurie išliks taip pat ir po visiško ITPK Direktyvos •gyvendinimo
- Nustatyti sankcijas u al• sveikatai ir aplinkai.

Leidim• Procesas

- •gyvendinti ITPK leidim• tvarkos reikalavimus visiems naujiems •renginiams.
- Taikyti 'integruot•' po i•r• • leidim• išdavim• •renginiams.
- inoti apie visus veiklos pakeitimus vietose, turin•iose leidimus.
- Nustatyti standartin• išsami• informacin• anket• leidim• prašytojams.
- Apsvarstyti galim• ryš• tarp poveikio aplinkai •vertinimo ir ITPK tvarkos.

Dalyviai

- U tikrinti, kad iki leidimo išdavimo dalyviams ir visuomenei b•t• pranešama apie sprendim• pri•mimo proces• ir kad šie tur•t• galimyb• jame dalyvauti.
- AI tur•t• suteikti informacij• visuomenei d•l pramon•s veiklos ir jos galim• padarini• mogaus sveikatai bei aplinkai.

Finansiniai Aspektai

- Vyriausyb• •steigia AI ir suteikia administracin• param•, teikia informacij• dalyviams bei visuomenei.
- Leidim• prašytojai turi sumok•ti administracines leidim• išdavimo išlaidas.

Leidimų Išdavimo Pareigų Pasiskirstymo Pavyzdžiai

Šalis	Leidimų Išdavimas	Monitoringas ir Inspekcija	Vykdymas	Persekiojimas
Prancūzija	Prefektūra (Centrinės Institucijos Regioninė [staiga])	Aplinkos Apsaugos Inspektoratas, Vandens Policija	Prefektūra	Prefektūra
Vokietija	Regioninė Institucija (Länder)	Regioninė Institucija	Prokuratūra	Prokuratūra
Danija	Regioninė arba Vietinė Institucija	Regioninė arba Vietinė Institucija	Regioninė arba Vietinė Institucija	Policija
Jungtinė Karalystė	Aplinkos Apsaugos Agentūra	Aplinkos Apsaugos Agentūra	Aplinkos Apsaugos Agentūra	Aplinkos Apsaugos Agentūra

Valstybės narės turi atlikti emisijų iš pramonės monitoringą, nustatyti joms sąlygas, atsi velgdamos ekonomines situacijas. Jos turi taikyti politiką, kuri užtikrintų, kad esamos pramonės, trauktos į Priedą, palaipsniui būtų pritaikytos prie geriausių esančių technologijų. Jos gali priimti griežtesnes nuostatas.

•gyvendinimo aspektai

1. Vyriausybės institucijoms reikės nuolatiniame pastangų rinkti duomenis apie emisijas iš leidimus turinčių pramonės, aplinkos kokybės duomenis ir GETNPDK įvairiems pramonės sektoriams ir gamybos procesams.
2. Apsvarstyti, kaip pereiti nuo šios direktyvos leidimų reikalavimų prie ITPK direktyvos.
3. Apsvarstyti, kaip apibrinti ir atnaujinti rekomendacijas dėl GETNPDK skirtinguose pramonės sektoriuose ir veiklos srityse: patarimus gali duoti Europos Komisija ir Valstybės narės.

F.3 Didelis Kurų Deginančiųjų Įmonės

Direktyva 88/609/EEC dėl tam tikrų teršalų emisijų iš oru iš didelių kurų deginančiųjų įmonių apribojimo buvo pirmoji direktyva, priimta pagal bendrąją Direktyvą 84/360/EEC dėl kovos su oro tarša iš pramonės įmonių. Ji taikoma kurų deginančioms energijos gamybos įmonėms, kurių šiluminis galingumas yra 50 megavatų (MW) arba daugiau. Tikslas yra sumažinti SO₂, NO_x ir dulkių emisijas iš šių didelių kurų deginančiųjų įmonių. Tai turi būti pasiekta derinant nuostatas dėl pasaulinių emisijų iš esančių įmonių ir griežtesnes emisijų ribas naujoms įmonėms.

Esančioms įmonėms nacionalinės SO₂ ir NO_x didžiausios leistinos ribos nustatomos laipsniškais žingsniais (1993, 1998, 2003).

Valstybės narės turi sudaryti programas palaipsniui mažinti bendras metines SO₂ ir NO_x emisijas iš esančių įmonių, t.y. įmonių, kurioms pradinis eksploataavimo leidimas buvo išduotas iki 1987 m. liepos 1 d.

Leidimuose naujų įmonių arba įmonių, kurių pajūgumas padidintas iki 50 MW arba daugiau, statybai ar eksploataavimui turi būti sąlygos SO₂, NO_x ir dulkių emisijų ribini reikšmių gyvendinimui bei atitinkamos sąlygos atidirbusiųjų išmetimui. Valstybės narės gali įvesti griežtesnius reikalavimus.

Jeigu panašu, kad nauja įmonė turės ypač poveikį kitos Valstybės narės aplinkai, ta Valstybė narė turi užtikrinti, kad su kita Valstybe nare būtų atitinkamai konsultuojamasi pagal Direktyvą 85/337/EEC dėl tam tikrų valstybinių ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (t.y. A Skirsnis - Horizontalus Teisės Aktai).

•gyvendinimo aspektai

2. Šalys turės nustatyti bendras metines emisijas iš naujų ir esančių įmonių. Štai šie dideli kurų deginančiųjų įmonių eksploatuotojų ir mokslo institucijų, dirbančių vyriausybės vardu, ataskaitos.

3. Dėl nacionalinių emisijų ma inimo planų reikės susitarti su Europos Sąjunga, ir privalu sudaryti programas metinių emisijų iš esamų pagrindinių kuro deginamųjų įmonių ma inimui, kad būtų įgyvendinti nacionaliniai emisijų ma inimo planai. Tas programas reikia sudaryti glaudiai bendradarbiaujant su suinteresuotųjų įmonių eksploatuotojais.
4. Emisijų ma inimo alternatyvos turi būti nustatomos ir per išimtis. • jas gali •eiti kuro pakeitimas, energijos taupymas, energijos taupymo priemonės ir taršos ma inimo technologijos. Svarbi bus išsami finansinių apribojimų ir galimybių analizė.
5. Visose licencijose naujoms įmonėms (arba išplėtimui, viršijančiam 50MW) yra du reikalavimai, •skaitant SO₂, NO_x ir dulkių emisijų ribines reikšmes, matavimo metodai ir •rangos reikalavimai bei reikalavimai apie tai, ką daryti tuo atveju, jeigu sugest kontroliniai prietaisai, t.t. Šiuo atveju esami leidimai turi būti per išimti.

F.4 Pasiūlytoji Direktyva dėl LOJ emisijų iš pramonės

Pasiūlymas priimti Direktyvą dėl lakiųjų organinių junginių emisijų apribojimo dėl to, kad tam tikrose pramonės veiklose rėšyse naudojami organiniai tirpikliai, COM(69) 538 - galutinis, šiuo metu yra pateiktas Tarybai ir Europos Parlamentui.

Pasiūlymo tikslas yra sumažinti LOJ emisijas iš stacionarių šaltinių ir tuo būdu sumažinti troposferinį ozoną. Pasiūlymu siekiama sumažinti emisijas bent jau 50% (iki 2010 m., lyginant su 1990 m. kiekiais) kai kuriose 20 pagrindinių veiklose rėšiose, naudojančių tirpiklius. Kiekvienam šių pramonės sektorių jis nustato emisijų ma inimo planus emisijų ribinių reikšmių pagalba, kurias reikia įgyvendinti arba atitinkamomis ma inimo technologijomis arba naudojant tirpiklių pakaitalus (ma ai tirpiklių naudojančias arba jų nenaudojančias technologijas). Valstybės narės gali pasirinkti sudaryti ir įgyvendinti alternatyvinius nacionalinius planus, kuriuo pasiekiamas tas pats ma inimas.

Įgyvendinimo aspektai

1. Nustatyti vietas pagal direktyvos sferą.
2. Šalys turi nustatyti monitoringo ir vykdymo sistemas, kad pasiektų emisijų apribojimus.
3. Šalys turi nustatyti tuos •renginius, kuriems reikės leidimų, ir tuos, kurie bus registruojami.
4. Svarstant, ar pasinaudoti nacionalinio plano alternatyva, Valstybės narės turėtų nuodugniai •vertinti technikos ir pramonės inžinerinių bei administracinių sugebėjimų poreikį, kad sudarytų ir įgyvendintų planus, kuris gali būti didelis.
5. Patartina iš anksto konsultuotis su pramonės ir kitomis suinteresuotomis grupėmis.

F.5 'Seveso' Direktyva dėl Stambi Avarių, Susijusių su Pavojingomis Medžiagomis, Kontrolės

1999 m. Direktyva 96/82/EEC dėl stambi avarių, susijusių su pavojingomis medžiagomis, kontrolės pakeis senąją 'Seveso' Direktyvą 82/501/EEC, kuri buvo priimta po 1976 m. avarijos Italijoje. 1982 m. direktyvoje buvo keletas sūpareigojimū pramonės ōmoniū eksploatuotojams bei nacionaliniūms institucijoms ir Europos Komisijai, skirtū nustatyti ir kontroliuoti dideliū avarių pramonės ōringiniuose grūsmū. Naujosios 'Seveso II' direktyvos sfera yra platesnū ir paprastesnū ir ši direktyva sustiprina saugumo valdymo bei avarių planavimo reikalavimus, taikomus tam tikrū pramonės ōmoniū eksploatuotojams. Sustiprinamos inspekcijos ir kontrolės, kurias atlieka atsakingos institucijos, nuostatos ir ōvedama nauja nuostata, ōpareigojanti atsakingas institucijas atsi velgti ō direktyvos tikslus emūs naudojimo planavime.

Ar ōmonū patenka ō Seveso II direktyvos sferū, priklausys vien tik nuo to, ar joje yra pakankamai didelis kiekis konkreiū pavojingū medžiagū, kad galūt sukelti dideliū avarių pavojū. ōmonūs, kurioms taikoma ši direktyva, ir esanios netoli viena kitos turi bendradarbiauti vengiant grūsmūs ir ō kertant keliū domino efektui, tokiam kaip gaisro iš vieno ōringinio išplitimui ō kitus.

Siekiant gerinti saugumū ir mainti ōmoniū klaidū rizikū, suinteresuotū pramonės ōringiniū eksploatuotojai turūs sukurti dideliū avarių prevencijos politikū ir saugumo valdymo sistemū. Eksploatuotojas turi parengti saugumo ataskaitū ir vidaus avarių planū, bendradarbiaujant su kitomis besiribojaniomis valstybėmis, kur to reikia, norint ō kirsti keliū didelūms avarijsoms arba ō jas reaguoti.

Valstybės narūs turi ō drausti pramonės ōringinio veiklū, jei eksploatuotojo naudojamos prevencijos ir ma inimo priemonės turi rimtū trūkimū arba jei eksploatuotojas nepateikia reikiamos informacijos atsakingai institucijai per priimtiniū laikotarpū. Sustiprinamas visuomenės priėjimas prie informacijos. Atsakingos institucijos turi organizuoti inspekcijū sistemū.

ōgyvendinimo aspektai

1. Yra didelis administraciniiū ir sugebėjimū ōgyvendinti šiū naujų direktyvū poreikis. Pirmas ingnis turi bti atsakingū institucijū paskyrimas nacionaliniu ir vietiniu lygiu.
2. Reikia ōteisinti tvarkū, kuri ō tikrintū, kad visi esami ir nauji ōringiniai, kuriuose gali kilti didelūs avarijos dėl pavojingū medžiagū, panaudojo priemones, reikalingas ō kirsti keliū didelūms avarijsoms ir apriboti jų padarinius. Tam reikia pranešimū registravimo sistemos ir sugebėjimo ōvertinti pateiktas saugumo ataskaitas.
3. Vietinūs institucijos atsako ō išorūs avarių planū sudarymū. Šiū avarių planū sudarymas turi remtis vidaus avarių planu, kurū privalo pateikti eksploatuotojas su informacija apie avarių nustatymū ir konkreias pasirengimo joms priemones. Reikia informuoti asmenis, kuriuos avarija gali paveikti. Tiek vidaus, tiek išorūs avarių planai turi bti praktiškai tikrinami ir per irimi. Avarijos atveju veiksmus reikia koordinuoti.
4. Labai svarbu rinkti ir skleisti informacijū apie avarijas ir beveik avarines situacijas, kas leidia gerinti prevencijos metodus ir reagavimo ō avarijas tvarkū. Reikia apibrūti ir nustatyti informacijos rinkimo, keitimosi ir sklaidimo tvarkū.

5. Atsakingos institucijos turi sudaryti tikrinimo programą, pagrįstą arba sisteminiu atitinkamų monitoringo pavojų vertinimu, arba viena metine inspekcija vietoje.

F.5 Eko-Vadybos ir Audito Schema (EVAS)

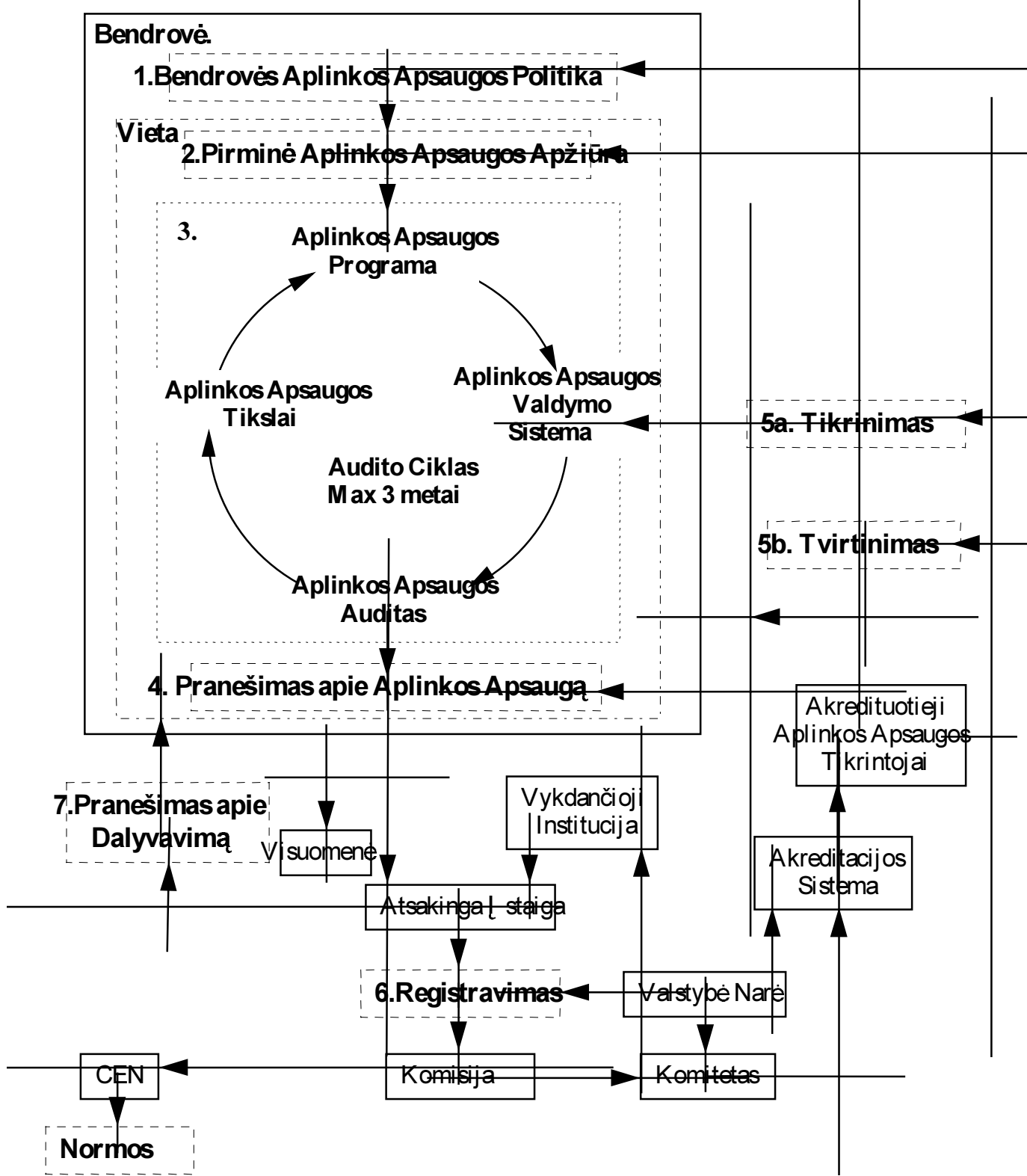
Reglamentas 1836/93/EEC dalyvaujantioms pramonės bendrovėms nustato savanorišką eko-vadybos ir audito schemą, kuria siekiama atlyginti už geresnį pramonės monitoringo aplinkos apsaugos darbą ir jį skatinti. Ši schema reikalauja, kad dalyvaujantys žmonės:

- kurti ir gyvendinti politiką, programas ir valdymo sistemas
- atlikti savo vietos auditą; ir,
- teikti aplinkos apsaugos darbo ataskaitas visuomenei.

Ji taikoma gamybos, energetikos ir perdirbimo žmonėms ir gali būti išplečiama kitoms žmonėms eksperimento pagrindu. Dalyviai privalo imtis šių žingsnių:

- nustatyti aplinkos apsaugos politiką - ji turėtų apimti atitikimo reguliuojantiems dokumentams, nuolatini aplinkos apsaugos darbo gerinimą ir poveikio aplinkai mažinimą
- atlikti vietos aplinkosauginę apimtį
- sudaryti aplinkos apsaugos programą ir aplinkos valdymo sistemą

Eko-Vadybos ir Audito Schemos Apžvalga

- atlikti aplinkos apsaugos audit• per maksimal• trij• met• cikl•;
- parengti visuomenei prieinam• pranešim• apie aplinkos apsaug•, ypa• •traukiant smulki• informacij• apie vietos poveik• aplinkai.
- atlikti nepriklausom• pranešimo apie aplinkos apsaug• patikrinim• per nepriklausomus tikrintojus, paskirtus pagal nacionalines akreditacijos sistemas.

Kitos nei EVAS nacionalin•s ar tarptautin•s aplinkos valdymo ir audito sistemos gali b•ti laikomos lygiavert•mis, jeigu jos nurodytos *Official Journal of the European Community*.

•gyvendinimo aspektai

Nors reglament• negalima perkelti • nacionalinius •statymus, šalims tikrai reikia imtis tam tikr• administracini• ingisni• •vesti juos j• •sigaliojimo Europos S•jungoje dien•:

1. Nustatyti akredituot•j• aplinkos apsaugos tikrintoj• paskyrimo ir prie i•ros sistem•. Akreditacijos sistem• •steigimas ir vadovavimas joms reikalauja konsultuotis su tuo susijusiomis šalimis.
2. Kas 6 m•nesiai išsi•sti Komisijai atnaujint• paskirt• aplinkos apsaugos tikrintoj• s•raš•.
3. Prieš •stodamos • Europos S•jung•, stojan•ios šalys gali, kaip alternatyv•, taikyti analogiškas Eko-Vadybos ir Audito schemas (ISO 14001 arba nacionalin• aplinkos valdymo ir audito schem•).
4. EVAS reglamentas reikalauja, kad Valstyb•s nar•s •kurt• atsakingas •staigas, kurios u siimt• •moni• registravimu ir registruot• •moni• s•raš• perdavimu Komisijai. Toki• •staig• strukt•ra turi b•ti tokia, kad garantuot• j• nepriklausomyb• ir neutralum•.

F.6 Eko enklas

Reglamentas 880/92/EEC d•l ES eko enklo skatinimo schemas siekia skatinti projektuoti, gaminti, pateikti rinkai ir naudoti gaminius, kuri• poveikis aplinkai per j• gyvenimo ciklus yra suma intas. Reglamentas taip pat siekia pateikti vartotojams geresn• informacij• apie gamini• poveik• aplinkai. Jis netaikomas maistui, g•rimams ar farmacin•ms med iagoms, pavojingoms med iagoms pagal Direktyvas 67/548/EEC arba 88/379/EEC, ar produktams, pagamintiems naudojant procesus, kurie gali padaryti didel• al• mon•ms ar aplinkai.

Kiekvienos gamini• grup•s skatinimo s•lygas turi nustatyti Valstybi• nari• atstov• Komitetas po konsultacij•, •traukian•i• suinteresuotas pramon•s, prekybos, vartotoj• ir aplinkos apsaugos organizacij• grupes. Gamini• grupi• eko enklo kriterijai galioja trejis metus ir yra nustatomi pagal gamini• grupi• gyvenimo ciklo vertinim•, remiantis aplinkos apsaugos aukšto lygio išlaikymu.

Kol kas eko enklo kriterijai yra nustatyti: ind• plovimo mašinoms, dirvos gerinimo priemon•ms, tualetiniam popieriui, virtuviniams popieriniams rankšluos•iams, skalbimo priemon•ms, vien• gal• turin•ioms elektros lemput•ms, patalp• vidaus da ms ir lakams, patalynei ir marškin•liams, du galus turin•ioms elektros lemput•ms, skalbimo mašinoms, dauginimo popieriui ir šaldytuvams.

•gyvendinimo aspektai

1. Nors reglament• negalima perkelti • nacionalinius •statymus, Valstyb•s nar•s tur•s paskirti atsaking• •staig•, kurios strukt•ra garantuot• jos nepriklausomyb• ir neutralum• ir kuri priimt• prašymus eko enklui, •vertint• gaminio aplinkos apsaugos parametrus nurodyt• kriterij• at vilgiu ir spr•st• d•l eko

enklo skatinimo.

2. U tikrinti, kad vartotojai ir •mon•s b•t• informuojamos apie eko enklo skatinimo schem•.
3. Siekiant, kad eko enklo schema b•t• s•kminga, reikia, kad j• inot• vartotojas ir remt• pramon• ar ma menininkai. Konsultacijos ir informacin•s kampanijos schemai remti yra beveik b•tina jos s•km•s s•lyga.

G. CHEMINIS MED IAGOS IR GENETIŠKAI PAKEISTI ORGANIZMAI

Pati svarbiausia ES chemines med iagas kontroliuojančių teisės aktų sritis yra ta, kuri susijusi su cheminių med iagų ir preparatų bandymais bei pranešimais apie juos. Kiti yra tie, kurie susiję su genetiškai pakeistais organizmais (GPO), eksperimentais su gyvūnais, gera laboratorine praktika, ir gaminius kontroliuojančios direktyvos ar reglamentai.

Direktyvos dėl Riboto genetiškai pakeistų organizmų naudojimo ir dėl Tyrimo išleidimo nustato sistemą, kontroliuojančią genetiškai pakeistus organizmus. Jos sudarytos direktyvų dėl pranešimų apie chemines med iagas pavyzdžių.

Direktyva 86/609/EEC nustato minimalias humaniško elgesio su gyvūnais, kurie naudojami bėginiams bandymams pagal ES cheminių med iagų ir preparatų direktyvas, normas.

Direktyva 87/18/EEC dėl geros laboratorinės praktikos suvienodinimo ir su ja susijusi Direktyva 88/320/EEC dėl geros laboratorinės praktikos inspekcijos ir patvirtinimo įgyvendina atitinkamus EBPO Tarybos aktus, skirtus užtikrinti, kad EBPO šalys narės pripažintų duomenis, gautus cheminių med iagų bandymais pagal šias suvienodintas geros laboratorinės praktikos normas, pagrįstumą.

Pagaliau, Direktyva 87/217/EEC dėl asbesto pateikia integruotą kontrolės priemonių asbesto išmetimui ore, vandenyje ir dirvoje sistemą.

G.1 Cheminiai Bandymai ir Pranešimai

Pavojiingų med iagų klasifikavimas, pakavimas ir žymėjimas

Tarybos Direktyva 67/548/EEC dėl med iagų, kurios pavojingos žmonėms ir aplinkai, klasifikavimo, pakavimo ir žymėjimo. 1979 m. buvo įvesta naujas cheminių med iagų, pateikiamas Bendrijos rinkai, išankstinio bandymo ir pranešimų apie jas sistema.

Direktyvoje išskiriamos 'naujos' ir 'esamos' cheminės med iagos. Esamos cheminės med iagos yra tos, kurios pateko į Bendrijos rinką iki 1981 m. rugsėjo 18 d. ir kurios yra išvardintos Esamos komerciniai cheminių med iagų Europos sąvade (EKCMES, angl. EINECS). 'Naujos' cheminės med iagos yra tos, kurioms nėra EKCMES.

Gamintojas arba importuotojas, kuris pirmą kartą Europos Bendrijoje pateikia rinkai naujas chemines med iagas, turi pateikti pranešimą apie tas chemines med iagas nacionalinei atsakingai institucijai mažiausiai prieš 45 dienas. Šio informacijos 'pagrindinio rinkinio' paskirtis būti širma nuo sveikatai ir aplinkai pavojingų med iagų. Esamos cheminės med iagos nepatenka į pranešimų. Jas jie vidini savybi pagrindu turi klasifikuoti atsakingos institucijos ir laikinai gamintojai, platintojai bei importuotojai.

Taip pat yra ma esnio pranešimo tvarka med iagoms, kuri• vieno gamintojo pateiktas rinkai kiekis per metus yra ma esnis nei viena tona.

CHEMINĖS MEDPIAGOS IR GENETIŠKAI PAKEISTI ORGANIZMAI

Bandymai	Transportavimas	Informacija Rinkai	Gaminiai
<p>Bandymai su Gyvūnais (86/609/EEC)</p> <p>Gera Laboratorinė Praktika, GLP Inspekcija (87/18/EEC)</p> <p>Ribotas Genetiškai Pakeistø Organizmø Naudojimas (90/219/EEC)</p> <p>Tyëinis Genetiškai Pakeistø Organizmø Iðleidimas (90/220/EEC)</p>	<p>Pavojingø Kroviniø Keliais (94/55/EC)</p>	<p>Pavojingø Medpiagø Klasifikavimas, Pakavimas ir Penklinimas (67/548/EEC)</p> <p>Pavojingi Preparatai (88/337/EEC)</p> <p>Tyëinis Genetiškai Pakeistø Organizmø Iðleidimas (92/220/EEC)</p>	<p>Pavojingø Cheminiø Medpiagø Klasifikavimas, Pakavimas ir Penklinimas (67/548/EEC)</p> <p>Pavojingi Preparatai (88/337/EEC)</p> <p>Tyëinis Genetiškai Pakeistø Organizmø Iðleidimas (90/220/EEC)</p> <p>Pateikimo Rinkai ir Naudojimo (A pribojimai (76/769/EEC)</p> <p>Asbestas (87/217/EEC)</p> <p>Skalbimo ir Valymo Priemonës (73/404/EEC)</p> <p>Esamø Medpiagø Rizikos Vertinimas (EC/1488/94)</p> <p>Pavojingø Cheminiø Medpiagø Importas ir Eksportas (EEC/2455/92)</p> <p>Ozonà Ardantiø Medpiagos (EC/3093/94)</p>

Direktyvoje išvardijamos 14 pavojingų medžiagų klasifikavimo kategorijų pagal jų psichines, chemines ar toksikologines savybes. Joje taip pat nurodomi pavojaus enklino simboliai ir nurodymai bei standartinės rizikos ir saugumo frazės. Direktyvoje taip pat išdėstomi pagrindiniai pavojingų medžiagų pakavimo reikalavimai.

Visos cheminės medžiagos, kurias Bendrija klasifikuoja kaip pavojingas pagal direktyvą, išvardintos I Priede, kuris reguliariai atnaujinamas. Šiame priede nustatomi pavojaus simboliai, rizikos ir saugumo frazės, kurios turi būti uždėtos rašomos etiketėje.

•gyvendinimo aspektai

1. •gyvendinimas reikalauja sukurti efektyvias administracines ir technines struktūras, galinčias tvarkyti ir •vertinti informacijos, susijusios su naujų cheminių medžiagų pateikimu rinkai, srautą. Taip pat reikalingas tvirtas tarptautinis bendradarbiavimas užtikrinti, kad visos dalys, reikalingos tokių medžiagų •vertinimui per duotą trumpą laikotarpį, būtų surenkamos ir prieinamos tam, kad nacionalinės institucijos atliktų joms suteiktą kontrolės vaidmenį.
2. Atsakingos institucijos turėtų sudaryti reikiamas duomenų bazes, kuriomis turi naudotis gamintojai ir importuotojai, kad būtų išvengta nereikalingo bandymų dubliavimo, ypač dėl bandymų su gyvūnais.
3. Bus reikalinga efektyvi muitinės ir vidaus kontrolė, kad būtų išvengta neteisėto cheminių medžiagų, apie kurias nepranešta, importo ir patekimo •rinką iš trečiųjų šalių. Dėl to pačios prieasties taip pat būtų naudingos •importuotojus ir gamintojus nukreiptos informacinės kampanijos, kad būtų padidintas išsamus reikalavimų, susijusių su pranešimais apie chemines medžiagas, laikymasis.
4. Chemijos pramonės sektoriuje turi būti sukurta tokia nuolatinė darbo atmosfera, kuri leistų efektyviai keistis informacija ir ruošti pasiūlymus esamų medžiagų klasifikavimui.
5. Naujoms medžiagoms: Turi būti sudaryti su Europos Pažymų Cheminių Medžiagų Sąrašu (*angl.*ELINCS) palyginami sąrašai ir NP (jau nebe polimeriniai) medžiagų sąrašas.

Esamoms medžiagoms: Turi būti sudarytas sąrašas, palyginamas su EKCMES sąrašu. Duomenys apie esamas medžiagas turėtų būti lyginami su EKCMES sąrašu ir Direktyvos 67/548/EEC I Priedu.

Pavojingų preparatų klasifikavimas, ymėjimas ir pakavimas

Tarybos Direktyva 88/379/EEC pritaiko ir išplečia tvarką ir normas, skirtas klasifikuoti ir ymėti pavojingas chemines medžiagas pagal Direktyvą 67/548/EEC pavojingiems preparatams. Preparatas yra dviejų arba daugiau cheminių medžiagų mišinys.

Ji taikoma preparatams, kurie pateikiami ES rinkai ir kuriuose yra mažiausiai viena medžiaga, klasifikuojama kaip pavojinga, arba kurie laikomi pavojingais. Preparatai turi būti klasifikuojami pagal didžiausią nustatytą pavojingumo laipsnį.

Ji netaikoma medicinos ar veterinarijos gaminiams, kosmetikos gaminiams, medžiagų mišiniams atliekų pavidalu ir pesticidams, kuriuos reguliuoja kiti Bendrijos teisės aktai.

enklino, tvirtumo, sandarumo ir uždarymo sistemų atveiliu pavojingų preparatų pakavimas turi atitikti tuos pačius kaip ir cheminių medžiagų kriterijus.

Remiantis smulkia informacija, valstybės narės gali laikinai udrausti arba apriboti preparato, kuris, nors ir atitinka direktyvą, yra pavojingas dėl savo klasifikavimo, pakavimo ar enklino, pardavimo.

gyvendinimo aspektai

1. Pastabos dėl pavojingų medžiagų taip pat tinka pavojingiems preparatams.

Esamos Medžiagos

Reglamentas 793/93 dėl esamų medžiagų vertinimo ir kontrolės gamintojams ir importuotojams veda sėp pareigojimui teikti duomenis apie medžiagas, kurių gamyba ar importas viršija tam tikrus kiekius. Pateiktos informacijos ir prioritetingi medžiagų nacionaliniai sąrašai pagrindu Komisija sudaro prioritetingi medžiagų, kurioms bus atliktas rizikos vertinimas, sąrašą. Rizikos vertinimo principus apibrėžia Reglamentas EEC 1488/94, kurį papildo išsamus Techniniai Nurodymų Dokumentas. Komisija gali siūlyti rizikos mažinimo priemones.

gyvendinimo aspektai

- 1 Valstybės narės turi vertinti pavojingų medžiagų riziką, remiantis gamintojų ir importuotojų pateikta informacija.
- 2 Jos turi nustatyti atitinkamas teises ir administracines sankcijas, kad būtų susitvarkoma su pramonės šakų ir importuotojų neatitikimu reikalavimams.

Eksperimentai su Gyvūnais

Direktyva 86/609/EEC dėl eksperimentams ir kitiems mokslo tikslams naudojamų gyvūnų siekiama nustatyti minimalias normas gyvūnų naudojimo eksperimentams ar mokslo tikslams, susijusiems su fundamentaliais ir taikomaisiais tyrimais, vaistais, maisto produktais ir kitomis medžiagomis ar gaminiais arba su aplinkos apsauga. Nykstančias rūšis galima naudoti tik tyrimams, skirtiems išsaugoti tuos rūšis arba esminiais biomedicinos tikslais, jei ta rūšis yra vienintelė tinkama.

Ji nustato bendruosius ir konkrečius reikalavimus gyvūnų gyvenimo sąlygoms, monitoringui, skausmo ar streso vengimui, pastebėtu defektu ar kančios pašalinimui ir humaniškam jų numarinimui pasibaigus eksperimentui.

Eksperimentai galimi atlikti tik tuomet, jei nėra jokio kito mokslinai patenkinamo būdo gauti siekiamą rezultatą nenaudojant gyvūnų.

Veisimo ir naudojimo •staigos turi b•ti patvirtintos, registruotos ir tur•ti smulkius aprašymus. Tam tikri gyv•nai, •skaitant peles, iurkes, šunis, kates ir ne mogaus primatus, turi b•ti veistiniai, jeigu n•ra patvirtinta išimtis naudoti laukinius gyv•nus. Siekiant išvengti bandym• dubliavimosi, Valstyb•s nar•s skatinamos pripa intinti duomen•, gaut• kitose Valstyb•se dalyv•se atliktais eksperimentais, pagr•stum•.

Apie visus eksperimentus turi b•ti iš anksto pranešama nacionalinei institucijai. Jei gyv•nas patirs arba gali patirti stipr• ir ilg• skausm•, tokiam eksperimentui turi b•ti išduodamas ypatingas leidimas. Prašym• leidimams ir pranešim• pagrindu iš Valstybi• nari• reikalaujama rinkti statistinius duomenis apie gyv•n• naudojim• eksperimentams.

Reik•t• skatinti alternatyvi• metod•, •traukian•i• ma iau gyv•n• ir turin•i• ma iau skausming• proced•r•, pl•tojimo ir •teisinimo tyrim•.

•gyvendinimo aspektai

1. Nacionalin• atsakinga institucija turi nustatyti reikalavimus išduoti leidimus institutams/bendrov•ms ir asmenims, atliekantiems eksperimentus su gyv•nais, ir veisimo bendrov•ms.
2. Ypatingos •staigos tur•s b•ti •pareigos išduoti leidimus ir periodiškai kontroliuoti tiek pa•ius eksperimentus, tiek •staigas.
3. Nacionalin• atsakinga institucija tur•t• •steigti informacin• tinkl• bendravimui su institucijomis kitose šalyse, kad b•t• išvengta eksperiment• dubliavimosi.
4. Nacionalin• atsakinga institucija turi •steigti duomen• rinkimo sistem•, kad b•t• pasiekti statistini• ataskait• reikalavimai. Europos Komisijai periodiškai reik•s pateikti surinktos informacijos santrauk•.

Gera Laboratorin• Praktika ir Geros Laboratorin•s Praktikos Inspekcija bei Patvirtinimas

Ši• dviej• direktyv• tikslas yra vengti privalom• chemini• med iag• bandym• dubliavimosi EBPO šalyse, pateikiant suderintas bandym• metodikas, kurios pad•s EBPO šalims nar•ms tarpusavyje priimti bandym• duomenis.

Direktyva 87/18/EC d•l •statym•, po•statymini• akt• ir administracini• nuostat•, susijusi• su geros laboratorin•s praktikos princip• taikymu ir j• taikymo bandymams su chemin•mis med iagomis tikrinimu, suderinimo reikalauja, kad laboratorijos, atliekan•ios bandymus su chemin•mis med iagomis pagal Direktyv• 67/548/EEC, atitikt• geros laboratorin•s praktikos (GLP) principus, nurodytus EBPO Tarybos 1981 m. gegu •s 12 d. Sprendimo d•l duomen• chemini• med iag• vertinimui savitarpio pripa inimo 2 Priede.

Direktyva 88/320/EEC dėl Geros Laboratorinės Praktikos (GLP) inspekcijos ir patvirtinimo nustato Geros Laboratorinės Praktikos (GLP) inspekcijos ir patvirtinimo normas bei tvarką.

Pateikdamos rezultatus, laboratorijos privalo patvirtinti, kad bandymai buvo atlikti pagal reikalavimus. Valstybės narės privalo patikrinti atitikimą šiems principams, ypač atlikdamos inspekcijas ir nagrinėdamos *auditus* pagal EBPO rekomendacijas.

Valstybės narės turi skirti institucijas, atsakingas už laboratorijų inspekcijas ir tyrimų auditą, kad būtų vertinti jų atitikimai GLP.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys privalo užtikrinti, kad laboratorijos, atliekančios bandymus pagal Direktyvą 67/548/EEC dėl cheminių medžiagų klasifikavimo, pakavimo ir enklavimo, atitiktų geros laboratorinės praktikos reikalavimus.
2. Turi būti įsteigta atitikimo principams tikrinimo sistema. Šios inspekcijų sistemų turėtų sudaryti ypač inspekcijos ir tyrimų *auditai* pagal EBPO rekomendacijas.

G.2 Genetiškai Pakeisti Organizmai

Ribotas Naudojimas

Direktyvos 90/219/EEC dėl riboto genetiškai pakeistų mikroorganizmų (GPM) naudojimo tikslas yra pateikti bendras taisykles visai ES naudoti GPM tiek tyrimų laboratorijose, tiek ir pramonės įmonėse ir suteikti atitinkamas priemones apsaugoti žmonių sveikatą bei aplinką nuo bet kokios rizikos, kylančios dėl GPM naudojančių veiklos rūšių.

Direktyva numato atitinkamą rizikos valdymo sistemą. Apie GPM naudojimą turi būti pranešama atsakingoms institucijoms. Mikroorganizmai ir veiklos rūšys, kuriose jie naudojami, pagal savo potencialią riziką yra klasifikuojami į dvi kategorijas, ir taip pat yra išdėstomos bei turi būti atitinkamai taikomos ribojimo ir kontrolės priemonės, įskaitant registracijas ir pranešimų atsakingoms institucijoms tvarką.

Efektyvus rizikos valdymas reiškia, kad reikia atlikti nuodugną riboto naudojimo rizikos vertinimą, turi būti atitinkamas ribojimo lygis ir imamas tinkamų prevencinių priemonių.

Direktyvoje taip pat išdėstomi reikalavimai, jei reikia, avarijų planavimui ir reagavimui avarijos atveju. Informacija apie saugumo priemones avarijos atveju turi būti pateikiama asmeniui, kuris gali būti paveiktas. Jei kyla avarija, naudotojas privalo pateikti šią informaciją nacionalinei atsakingai institucijai. Jei kyla avarija, kiekviena Valstybės narė privalo užtikrinti, kad būtų imamas reikiamas avarinių priemonių; tuojau pat pranešti apie pavojų kitoms Valstybėms narėms, kurios gali būti paveiktos; informuoti Europos Komisiją; ir analizuoti avarijų bei silpnų veiksmų, kad būtų išvengta panašių avarijų ateityje.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi paskirti atsakingas institucijas, kurios priimt• pranešimus.
2. Šios atsakingos institucijos privalo organizuoti inspekcijas ir kitas kontrol•s priemones.
3. Jos turi nagrin•ti gaut• pranešim• atitikim• direktyvos reikalavimams.
4. Kadangi tai spar•iai besipl•tojanti sritis, didel• d•mes• reik•t• skirti atsaking• institucij• mokymui ir mokslin•s kokyb•s palaikymui.

Tyčinis GPO Išleidimas

Tarybos Direktyva 90/220/EEC taikoma tyčiniam genetiškai pakeist• organizm• (GPO, *angl.* GMO) išleidimui • aplink• tyrim• ir pl•tojimo tikslais (B Dalies išmetimai) ir gamini• (C Dalies išmetimai), turin•i• ar susidedan•i• iš GPO, pateikimui rinkai su kai kuriomis išimtimis, apibr•tomis I B Priede.

Direktyva išreiškia prevencin• išankstinio •vertinimo ir pritarimo po i•r•. Jo pagrindinius dalykus galima b•t• glaustai nusakyti taip:

- Prieš kiekvien• eksperimentin• ar komercin• GPO išleidim• • aplink• turi b•ti atliekamas rizikos aplinkai vertinimas, atsi velgiant • parametrus, nusakytus direktyvos II Priede.
- Negalima vykdyti joki• išleidim• be atsaking• institucij• (AI) sutikimo.
- Išleid ian•ioje valstyb•je eksperimentiniams išleidimams, trunkantiems ilgiausiai 90 dien•, numatyta nacionalini• AI patvirtinimo tvarka.
- Komerciniams išleidimams numatyta Bendrijos patvirtinimo tvarka.

Direktyvoje yra aiškios nuostatos apie slaptos informacijos apsaug•. Ta•iau tam tikra informacija negali b•ti slapta, ir tod•l tai yra minimali informacija, kuri turi b•ti prieinama visuomenei. J• sudaro:

- GPO aprašymas;
- Praneš•jo pavadinimas ir adresas;
- Išleidimo tikslas;
- Išleidimo vieta;
- GPO monitoringo ir reagavimo avarijos atveju metodai bei planai.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi paskirti atsakingas institucijas, kurios priimt• pranešimus ir organizuot• inspekcijas bei kitas kontrol•s priemones. Reikalingas artimas bendradarbiavimas su pramone, kad b•t• u tikrintas informacijos gavimas. AI turi b•ti prieinamos mokslo ir technikos inios.
2. B•t• patartinos efektyvios nuobaudos, tokios kaip ilgalaikis gaminio sustabdymas, kad b•t• iki minimumo suma inta nepakankam• bandym• ir saugumo priemoni• GPO išleidimui rizika.
3. Tur•t• b•ti numatytos konkreios greito potencialiai pavojing• GPO iš•mimo iš rinkos ir j• išleidimo kontrol•s strategijos.

4. B•t• naudingas tarptautinis bendradarbiavimas, kad b•t• kei•iamasi duomenimis ir patirtimi.

G.3 Gamini• Kontrol•

Asbestos

Direktyva 87/217/EEC d•l aplinkos taršos asbestu prevencijos ir ma inimo yra pirmoji ‘• med iag• orientuota’ direktyva, kuri sujungia emisij• • or•, vanden• ir em• kontrol•. Ji skirta papildyti apribojimus asbestui, išd•stytus Direktyvoje 76/769/EEC d•l pardavimo ir naudojimo bei kitose direktyvose, aprašan•iose dirban•i•j• apsaug•, išmetimus • or• ir atliekas.

Valstyb•ms nar•ms suteikiama bendra pareiga u tikrinti, kad asbesto emisijoms • or•, vanden• ir kietoms asbesto atliekoms, kiek tai protingai •gyvendinama, b•t• u kirstas kelias, jas ma inant šaltinyje. Yra nustatoma ribin• emisij• • or• reikšm•.

Nuotekos iš asbesto cemento ir popieriaus bei kartono gamybos turi b•ti perdirbamos. Jeigu asbesto cemento gamybos perdirbimas ‘ekonomiškai ne•manomas’, asbesto kiekis atliekose neturi viršyti 30 g/m³.

Darbas su asbesto gaminiais ir pastat• griovimas negali sukelti didel•s aplinkos taršos asbesto plaušais arba dulk•mis. Perve imo ir išpylimo • svartynus metu neturi b•ti išmetami asbesto plaušai ar dulk•s ir jokie skys•iai, turintys asbesto plauš•, negali b•ti išpilami. Atliekos turi b•ti perdirbamos, pakuojamos arba u dengiamos taip, kad iš svartyn• neb•t• joki• išleidim•. Nustatomi išmetim• • or• ir vanden• monitoringo metodai.

•gyvendinimo aspektai

1. Pri•mus ši• direktyv•, daugelis Valstybi• nari• u draud• asbesto gavyb• ir naudojim•. Daugelis reikalavim• dabar pasen• ir ymiai ma iau ribojantys, negu esamos nacionalin•s priemon•s. Kadangi direktyva •veda minimalius reikalavimus, •gyvendinant ši• direktyv• gal•t• b•ti apsvarstytos grie tesn•s priemon•s, remiantis priimtais moksliniais •rodymais.
2. Asbesto turin•i• statini• sugriovimui ar pašalinimui reik•s dideli• kapitalini• •d•jim•. Turi b•ti sukurta skubesni• veiksm• vertinimo strategija. Reik•s nustatyti šiai problemai b•ding• rizikos vertinimo tvark• kartu su saugaus pataisymo tvarka.
3. Atliek• tvarkymo planuose turi taip pat b•ti atsi velgiama • poreik• išskirti saugias asbesto turin•i• atliek• deponavimo vietas.

Skalbimo ir valymo priemon•s

Tarybos Direktyva 73/404/EEC draud ia pateikti rinkai ir naudoti skalbimo ir valymo priemonės, kuriose esan•i• veikli•j• paviršini• med iag• vidutinis biologinio irimo lygis yra ma esnis nei 90 procent• keturioms kategorijoms: anijoniniams, katijoniniams, nesijonizuojantiems ir amfolitiniams. Šios veikliosios paviršin•s med iagos neturi kenkti moni• ir gyv•n• sveikatai normalaus naudojimo s•lygomis.

Bandym• metodai nustatyti atitikim• direktyvai pateikiami Tarybos Direktyvoje 73/405/EEC d•l nesijonizuojan•i• veikli•j• paviršini• med iag• biologinio irimo savybi• bandym•, kurioje išd•stomi trys ši• veikli•j• paviršini• med iag• biologinio irimo savybi• bandym• metodai. Valstyb•s nar•s turi pranešti vienai kitai ir Komisijai apie laboratorijas, kurioms išduotas leidimas atlikti šiuos bandymus.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi turėti sudaryti sistemą nacionalinei rinkai pateikti skalbimo ir valymo priemonių toksiškumo bei biologinio irimo savybių vertinimui.
2. Turi būti kurtas licencijuotų bandymų laboratorijų tinklas, ir jie veikia turi būti kontroliuojama, kad būtų u tikrintas duomenų patikimumas. Institucijos privalo turėti šias laboratorijų registrus ir pranešti Europos Komisijai apie leidimų joms išdavimą.
3. Atsakinga institucija turi pranešti kitai atsakingai institucijai ir Europos Komisijai apie visus skalbimo ir valymo priemonių, neatitinkančių direktyvos, pardavimo nacionaliniuose rinkoje apribojimus.

Tam tikrai pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimai

Tarybos Direktyva 76/769/EEC nustatė sistemą ir supaprastintą statyminę tvarką, kurios pagal ES gali u drausti ar apriboti pavojingas chemines medžiagas ar preparatus, pridama tas medžiagas ir kontrolės priemones prie direktyvos priedo.

Valstybės narės turi imtis visų reikiamų priemonių u tikrinti, kad šios pavojingos medžiagos ir preparatai būtų pateikiami rinkai ar naudojami tik pagal nurodytas sąlygas. Šie apribojimai netaikomi pardavimui ar naudojimui tyrimų ir plėtrai tikslais.

Direktyva netaikoma transportavimui, eksportui į šalį, nesančią ES narę, ar tranzitinams ir muitinės tikrinamoms medžiagoms.

•gyvendinimo aspektai

1. Medžiagų ir gaminių kontrolės priemonės pagal direktyvą turi būti perkeliamos į nacionalinius statymus.
2. Turėtų būti sudarytas ribojamų gaminių išimimo iš rinkos tvarkaraštis.

Pavojingų Cheminių Medžiagų Eksportas ir Importas

Tarybos Reglamentas (EEC) Nr. 2455/92 dėl tam tikrų pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo nustato bendrą pranešimų ir informacijos sistemą cheminių medžiagų, kurios u draustos ar griežtai ribojamos Bendrijoje dėl jų poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, eksportui į trečiąsias šalis. Reglamentas taip pat gyvendina Jungtinių Tautų Aplinkosaugos Programos/Maisto ir žemės ūkio Organizacijos (JTAP/MO, angl. UNEP/FAO) Išankstinio Informavimo apie Sutikimą (IIS, angl. PIC) tvarką ir daro ją privaloma ES Valstybėms narėms.

•gyvendinimo aspektai

- 1 Šalys turi paskirti vien• arba daugiau atsaking• institucij• reglamento vykdymui ir ryšiams su eksportuotojais.

- 2 Paskirtoji institucija (-os) turi u tikrinti, kad eksportuotojai laikyt•si pranešim• ir IIS tvarkos.
- 3 Šalys turi imtis atitinkam• teisini• ar administracini• veiks• vykdyti reglament•.
- 4 Pavojing• chemini• med iag• eksportuotojai turi pakuoti ir enklinti savo gaminius tokiu pat b•du, tarsi jie tur•t• b•ti parduodami ES.
- 5 Šalys turi glaud iai bendradarbiauti su Komisija •vertinant gr•sm•, kuri• kelia chemin•s med iagos, •trauktos • IIS tvark•, kad b•t• apibr• ti ES sprendimai d•l t• chemini• med iag• importo • ES.
- 6 Šalys turi informuoti Komisij• apie pranešimus d•l chemini• med iag•, kuri• gamyba, naudojimas, tvarkymas, vartojimas, transportavimas ir/arba pardavimas yra draud iamas ar ribojamas eksportuojan•ioje šalyje, importo • ES.

Ozon• Ardan•ios Med iagos

Reglamentas EC/3093/94 d•l ozono sluoksn• ardan•i• med iag• •gyvendina Vienos Konvencijos Monrealio Protokol• d•l ozono sluoksnio apsaugos. Jis nustato grie tas normas chloro-fluoro-angliavandeniliams (CFA, *angl.* CFC), hydro-chloro-fluoro-angliavandeniliams (HCFA, *angl.* HCFC) ir metilbromidui bei išd•sto taisykles kontroliuojam• med iag• importui iš tre•i•j• šali• bei regeneravimui, naikinimui ir perdirbimui. Jis paspartina ozon• ardan•i• med iag• u draudim• lyginant su tuo, kas buvo iš prad i• sutarta tarptautiniu lygiu. Nustatytos grie tesn•s nei Monrealio Protokolo normos CFA, HCFA ir metilbromidui. •vedama kontroliuojam• med iag•, išvardint• I Priede, gamybos, importo, eksporto, tiekimo, naudojimo ir perdirbimo kontrol•. HCFA naudojimas draud iamas, išskyrus tam tikrus •vardintus naudojimo atvejus. Reglamentas taip pat •veda Komisijos pateikt• importo licencij• sistem•.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi paskirti u reglamento •gyvendinim• atsaking• institucij•.
2. Kiekvienas gamintojas, importuotojas ar eksportuotojas turi kiekvienais metais pateikti informacij• Komisijai ir šalies atsakingai institucijai apie pagamintus, importuotus ir eksportuotus kiekius.
1. Atsakinga institucija pagal reglament• gal•t• sudaryti program• informuoti suinteresuotas šalis.
1. Kadangi reglamento •sipareigojimai skiriasi nuo Monrealio Protokolo ir yra u j• grie tesni, reglamento •gyvendinimas •ves naujus •sipareigojimus naujoms stojan•ioms šalims, tokius kaip grie tesn•s normos ir kontrol•, skirtingas naudojimo nutraukimas ir informaciniai pranešimai, kuriuos reikia si•sti Komisijai.

G.4 Pavojing• Krovini• Gabenimas Keliais

Pavojing• krovini• gabenim• keliais reguliuoja Europos Sutartis d•l tarptautinio pavojing• krovini• perve imo keliais (SPK, *angl.* ADR). Sutarties II Dalyje išskiriamos

devynios med iag• klas•s ir ypatingos nuostatos šioms •vairioms klas•ms.

Tarybos Direktyva 94/55 EC dėl pavojingų krovinių gabenimo keliais padarė Konvencijos reikalavimus taikomus ne vien tik tarptautiniams pervežimams ES viduje, bet ir kiekvienam pavojingų krovinių gabenimui keliais ES viduje. Valstybės narės turėjo perkelti šios Direktyvos reikalavimus į savo nacionalinius įstatymus iki 1997 m. sausio 1 d.

Įgyvendinimo aspektai

1. Šalims, kurios jau ratifikavo SPK konvenciją ir įgyvendino jos reikalavimus perkeldamos ES direktyvą, gali reikėti pataisyti jau įteisintą administracinę ir kontrolės struktūrą.
2. Reikėtų įteisinti papildomas kontrolės priemones pavojingų krovinių gabenimui nacionalinėje teritorijoje.
3. Nacionalinėms institucijoms reikėtų spręsti, ar iš ankščiau esančios nacionalinio saugumo taisyklės gali būti trauktos į direktyvos sistemą.

H. TRANSPORTO PRIEMONIŲ IR MECHANIZMŲ TRIUKŠMAS

Esamus triukšmo kontrolės teisės aktus galima suskirstyti į keturias kategorijas. **Motorizuotų transporto priemonių** garso emisijas aprašo dvi direktyvos, vedančios garso dydžio ribas. Trys direktyvos riboja **orlaivio** triukšmo emisijas remiantis Tarptautine civilinės aviacijos konvencija. **Buitinio prietaisų** triukšmo emisijos yra bendrosios direktyvos dėl buitinių prietaisų objektas. Paskutinis sektorius, **statybos** **rangas**, remiasi EEB atitikimo vertinimo tvarkos bendrojo direktyva, po kurios buvo priimtos septynios dukterinės direktyvos dėl konkrečių rangų tipų.

H.1 Motorizuotos Transporto Priemonės, Motociklai

Motorizuotos Transporto Priemonės

Direktyva 70/157/EEC veda kelių transporto priemonių triukšmo garso dydžio ribas ir pateikia reikalavimus garso dydžio matavimui bei išmetimo sistemoms ir duslintuvams. Keli papildymai, paskutinis Direktyvoje 96/20/EC, sumažina šiuos leistinus garso dydžius. Aštuonių tipų keleivinių ir krovininių transporto priemonių ribiniai reikšmių skalai yra nuo 74 dB(A) iki 80 dB(A). Ji taiko neprivalomo suvienodinimo su leidimais motorizuotoms transporto priemonėms ir išmetimo sistemoms principą. Valstybės narės negali atsisakyti išduoti EEC ar nacionalinio pavyzdžio kokybės sertifikatų transporto priemonėms, kurios atitinka direktyvos reikalavimus.

Motociklai

Direktyva 78/1015/EEC dėl motociklų nustato motociklų leistino garso dydžio ribas ir reikalavimus išmetimo ar siurbimo duslintuvams. Ji veda suvienodintą tikrinimo tvarką prieš išduodant garso dydžio matavimo sertifikatą. Neprivalomo suvienodinimo sistema taikoma tikrinimams, atliekamiems Valstybių narių, kurios negali atsisakyti išduoti EEC arba nacionalinio pavyzdžio kokybės sertifikatus, nors iš jų nereikalaujama siveisti šio normos vidaus gamintojams. Ribinis reikšmės pateikiamos trims motociklų kategorijoms ir jų skalai yra nuo 75 dB(A) iki 80 dB(A). Iš Valstybių narių reikalaujama gerbti vieną kitos sertifikatų galiojimą.

gyvendinimo aspektai

1. Gali reikėti pertvarkyti gamybos lėšas, kad būtų galima juos gaminiams taikyti ribines reikšmes ir matavimo reikalavimus.
2. Esamo pavyzdžio sertifikatus reikia peržiūrėti, kad būtų atraukiami pakeitimai, išreikšti direktyvoje vidaus rinkai.

Direktyva dėl Motorizuotų Transporto Priemonių Triukšmo Emisijų Gyvendinimo Aspektai

Nacionalinė Teisės Aktų Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais statymais.
- Nustatyti statymų spragas.
- Pakeisti motorizuotų autotransporto priemonių teisės aktus ir/arba nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus, reguliuojančius triukšmo emisijas.

Atsakingos Institucijos (AI)

- AI privalo turėti administracines sistemas, kad nacionaliniu pagrindu būtų taikomos triukšmo emisijų normos kelių transporto priemonėms. AI taip pat turi gyvendinti nustatytus triukšmo matavimo metodus.
- Vietinė AI galėtų prisiimti atsakomybę už į jurisdikcijoje esančių transporto priemonių inspekcijų ir monitoringą. Šis vaidmuo turėtų apimti galiojimų uždrausti transporto priemones, kurios neatitinka triukšmo emisijų normų.

Teisės Kontrolis

- Nacionalinės kokybės sertifikatų išdavimo sistemos, reguliuojančios ir veikiančios, ir šalyje gaminamas transporto priemones, gyvendinimas.
- Teisės priemonės, kad būtų užtikrintas tikrinimo tvarkos, skaitant patikrinimus vietoje ir baudas, gyvendinimas.
- Nuobaudos už maksimalių emisijų normų pažeidimus, o taip pat už normas neatitinkančių transporto priemonių importą/gamybą.
- Uždrausti transporto priemonių, neturinčių EEB kokybės sertifikato, pardavimą ar naudojimą.

Atitikimo Aspektai

- Nustatyti, ar naujos transporto priemonės, kurias siūloma pateikti šalies rinkai, gavo ES sertifikatą pagal Direktyvą EEC/92/97.
- Apsvarstyti baudų už naudojimo draudimą pažeidimus sistemos galimybes.

Dalyviai

- Užtikrinti, kad vyktų diskusijos su transporto priemonių pramonės ekspertais apie atitikimo metodus ir paskatas triukšmo mažinimo dydžiams pasiekti.
- AI turėtų susitikti su pramonės, visuomenės ir vartotojų grupėmis dėl transporto priemonių triukšmo mažinimo planavimo, skaitant priemones, skirtas vesti technologijas tylioms sunkiosioms transporto priemonėms.
- Užtikrinti, kad būtų reguliariai teikiami pranešimai visuomenei apie autotransporto triukšmo mažinimo priemones.

Finansiniai Aspektai

- Vyriausybė turi pasirūpinti AI ir administravimu.
- Pramonė turi padengti reikalavimų laikymosi kaštus.
- Vyriausybės ir pramonės bendradarbiavimas plėtojant finansines paskatas, skirtas atlyginti už ankstesnės transporto priemonės, kurios atitinka naujas triukšmo emisijų ribas, pateikimą.

TRIUKĖMO KONTROLĖ

AUTOTRANSPORTAS

Automobiliai (70/157/EEC)
Motociklai (78/1015/EEC)

MECHANIZMAI

Bendroji Buitinio Pritaikymo
Direktyva (88/594/EEC)

LĖKTUVAI

Ilgarsiniai Lėktuvai (80/51/EEC)
Reaktyviniai Lėktuvai (89/629/EEC)
Lėktuvø Eksploatavimo Apribojimai
(92/14/EEC)

STATYBOS ÅRANGA

**Bendroji EEB Kokybės
Sertifikato**
(84/532/EEC)
Kompresoriai (84/533/EEC)
Bokštiniai Kranai (84/534/EEC)
Suvirinimo Generatoriai
(84/535/EEC)
Energijos Generatoriai (85/536/EEC)
Betono Trupintuvai (85/537/EEC)
Pjovimo Årenginiai (85/538/EEC)
Hidrauliniai Ekskavatoriai, kt.
(86/662/EEC)

3. Šalys turi nuspręsti, ar taikyti dviejų šalių teisės aktus (normas vidaus rinkai, skirtingas nuo ES vidaus rinkos), ar suvienodinti nacionalines normas pagal ES standartus.
4. Šalys turi organizuoti atitikimo monitoringą ir atlikti tikrinimus vietoje bei kontroliuoti matavimus.

H.2 Lėktuvai

Ši kategorija sudaro keturios direktyvos. Pirmoji nustato triukšmo emisijų ribas lėktuvams, registruotiems Valstybių teritorijoje. Antroji pritaiko šias ribas trejų šalių lėktuvams. Trečioji sustabdo senesnių triukšmingų lėktuvų rašymą Valstybių narių registruose. Ketvirtoji nustato griežtesnes lėktuvų eksploataavimo taisykles, pritaikydama tarptautines triukšmo normas visiems lėktuvams, esantiems oro uostuose ES teritorijoje.

Civiliniai Ikgarsiniai Lėktuvai

Direktyva 80/51/EEC nustato ikgarsinių lėktuvų triukšmo emisijų ribas remiantis Tarptautinės Civilinės Aviacijos Organizacijos nurodytomis normomis. Tikslas yra sumažinti lėktuvų triukšmą atsižvelgiant į aplinkos apsaugos veiksnius, technines galimybes ir ekonomines pasekmes. Ji apibrėžia dokumentą, patvirtinančią triukšmo sertifikato išdavimą, turinį ir reikalauja, kad Valstybės narės gerbtų viena kitos dokumentų galiojimą. Išimtys gali būti daromos išskirtinai tipų lėktuvams. Direktyva 83/206/EEC pritaiko direktyvą 80/51/EEC trejosioms šalims.

Civiliniai Ikgarsiniai Reaktyviniai Lėktuvai

Direktyva 89/629/EEC nustato griežtesnes taisykles, kad būtų ribojamos triukšmo emisijos iš tam tikrų ikgarsinių reaktyvinių lėktuvų, registruotų ES teritorijoje. Kaip ir pagal Direktyvą 80/51/EEC, šios taisyklės taikomos remiantis Tarptautinės civilinės aviacijos konvencija. Ji draudžia rašyti tam tikrus triukšmingų lėktuvų tipus Valstybių narių civiliniuose oro registruose. Leidžiamos kai kurios išimtys, su sąlyga, kad bus pranešta kitoms Valstybėms narėms ir Komisijai.

Lėktuvų eksploataavimo apribojimai

Direktyva 92/14/EEC veda tam tikrų lėktuvų naudojimo apribojimus, kad būtų sumažintas triukšmas ir apribotas lėktuvų, kurie neatitinka Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 16 Priede nustatytų normų, eksploataavimas ES oro uostuose. Apribojimai taikomi civiliniams lėktuvams, kurių svoris 34 000 kg ir kurie turi 19 ar daugiau sėdynių keleiviams.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi paskirti už tarptautinių triukšmo normų taikymo kontrolę atsakingas institucijas.
2. Šalys turi priimti griežtas taikymo priemones ir nuobaudas lėktuvams, kurie neatitinka direktyvų.

H.3 Triukšmo matavimo metodai: Statybos mašinos ir ranga

Direktyva 79/113/EEC dėl statybos mašinos ir rangos triukšmo emisijų nustatymo tvarka tikrinimo metodų nustatyti triukšmo emisijas iš statybos mašinos ir rangos, t.y. mechanizmų, rankinių, mašinų ir rangos ar jų dalių, kurie naudojami darbui civiliniame statyboje ir statybos aikštelyse. Ranga, kuri pirmiausiai skirta gabenti krovinius ar mašinas ir emisijas bei miškų kelyje naudojami traktoriai, nėra traukta. Tikrinimo tvarka, skirta statybos mašinoms, turi būti taikoma nustatyti maksimalius garso emisijų dydžius ranga, kuriai išsamius reikalavimus dėl garso dydžių nustato atskiros direktyvos.

gyvendinimo aspektai

1. Direktyvos tikrinimo metodas turi pakeisti esamą metodą, jei toks iš viso yra.

Reikėtų pateikti techninius reikalavimus specializuotoms laboratorijoms ar institucijoms, kurios būtų atsakingos už kontrolės funkcijų vykdymą.

H.4 Leistinos triukšmo emisijos: Statybos mašinos ir ranga

Leistini garso galios dydžiai išdėstyti Direktyvos 84/532/EEC dėl statybos mašinos ir rangos EEB kokybės tikrinimo sistemoje, atsižvelgiant suvienodintus reikalavimus šioms rėšėms ranga. Kiekviena iš septynių atskirų direktyvų aprašo konkrečią rangą. Visos septynios 'dukterinės' direktyvos reikalauja, kad jose aprašomi gaminiai būtų pa ymėti gamintojo garantuojamus triukšmo dydžius nurodančiu enklų, ir turi priedus, kurie nustato garsinio triukšmo matavimo metodą ir tikrinimo vietoje tvarką, kai tam tikra rangos rėšis lyginama su standartiniu modeliu. Valstyboms narėms neleidžiama nesileisti savo rinkas rangos, kuri atitinka šiuos reikalavimus, bet leidžiama reguliuoti šios rangos naudojimą vietose, kurias jos laiko jautriomis (pvz., šalia ligoninių).

EEB kokybės sertifikatai galioja penkeris metus ir gali būti atnaujinami.

Kompresoriai

Direktyva 84/533/EEC nustato triukšmo ribas aplinkai ir susijusius reikalavimus EEB kokybės sertifikatų išdavimui kompresoriams.

Bokštiniai Kranai

Direktyva 84/534/EEC nustato triukšmo ribas aplinkai, triukšmo ribas operatoriaus buvimo vietoje ir atitinkamus reikalavimus EEB kokybės sertifikatų išdavimui bokštiniams kranams. Ji nustato ribas pakėlimo mechanizmui, energijos generatoriui ir pakėlimo mechanizmo bei energijos generatoriaus junginiui. Valstybės narės gali riboti triukšmo dydį darbo vietoje.

Suvirinimo Generatoriai

Direktyva 84/535/EEC nustato triukšmo ribas aplinkai ir atitinkamus reikalavimus EEB kokybės sertifikatų išdavimui suvirinimo generatoriams.

Energijos Generatoriai

Direktyva 84/536/EEC nustato triukšmo ribas ir atitinkamus reikalavimus EEB kokybės sertifikatų išdavimui energijos generatoriams.

Betono Trupintuvai

Direktyva 84/537/EEC nustato triukšmo ribas aplinkai ir atitinkamus reikalavimus EEB kokybės sertifikatų išdavimui betono trupintuvams. Valstybės narės gali riboti triukšmo dydį darbo vietoje.

olės Pjovimo •renginiai

Direktyva 84/538/EEC apibrėžia triukšmo ribines reikšmes aplinkai, triukšmo ribas operatoriaus buvimo vietoje ir tam tikrus olės pjovimo •renginių triukšmo matavimo metodus.

Hidrauliniai Ekskavatoriai

Direktyva 86/662/EEC nustato triukšmo ribas ir atitinkamus reikalavimus EEB kokybės sertifikatų išdavimui emkasoms, naudojamoms civiliniame statyboje ir statybos aikštelyse. Papildomai ji reikalauja, kad gaminys turėtų enklą su nurodytu triukšmo dydį operatoriaus buvimo vietoje. Valstybės narės gali riboti triukšmo dydį darbo vietoje.

•gyvendinimo aspektai

1. Galėtų būti sudaryta bendra septynių direktyvų •gyvendinimo programa.
2. Norint taikyti ES garsinio triukšmo matavimo metodą, gamybos •monoms reikės •sigyti atitinkamą techninį •rangą.
3. Turėtų būti sudaryta monitoringo programa.
4. Turi būti sudaryta atsakingų institucijų (“paskirtų •staigų”) sistema. Atsakingos •staigos turi būti atitinkamai aprūpintos ir jų personalas mokomas.

H.5 Buitiniai Prietaisai

Direktyva 86/594/EEC yra bendroji direktyva dėl garsinio triukšmo, kurį kelia buitiniai prietaisai. Joje vartotojams ir naudotojams pateikiamos normos ir tvarka, reguliuojanti tikslios informacijos apie buitinių prietaisų triukšmo dydį iš pristatymų, naudojant aiškius enklus kartu su kita privaloma informacija vartotojams, tokia kaip energijos suvartojimo dydį. Ja siekiama išvengti nacionalinių enklų platinimo ir skatinti gamintojus bei importuotojus pateikti mažiau triukšmingus prietaisus. Ji pateikia bendrą principą dėl informacijos apie šiuos triukšmo dydį iš teikimo visuomenei.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi vadovautis bendromis direktyvoje nustatytais bandym• ir statistini• metod• rekomendacijomis, o tai reiškia, kad u bandymus atsakingos laboratorijos privalo tur•ti atitinkam• rang• ir pasirengim•.
2. Šalys tur•t• nuspr•sti, ar jos išleis informacij• apie garsin• triukšm•, ar ne. Jei jos to nedarys, jos privalo u tikrinti, kad j• išleist• gamintojas ar importuotojas.
3. Nacionalin• atsakinga institucija turi nustatyti bendr• enklo format•.

I. BRANDUOLINĖ SAUGA IR RADIACINĖ APSAUGA

Europos Sąjunga, daugiausiai remdamasi Euratom Sutarties 31 straipsniu, priėmė keletą direktyvų ir reglamentų, nustatančių normas dirbančiųjų ir gyventojų sveikatos apsaugai nuo jonizuojančio spinduliavimo keliamo pavojaus.

Šie teisės aktai grindiami bendrąja direktyva: Direktyva 96/29/Euratom, vadinama “**Pagrindinė Saugos Norma**” Direktyva. Ši pagrindinė teisės aktų papildo konkretesni teisiniai dokumentai: Direktyva 97/43/Euratom dėl **radiacinės apsaugos, susijusios su poveikiu medicinoje**, nustato pagrindines normas daugiausia pacientams, kurie tiriami ar gydomi, apsaugai nuo radiacijos.

Direktyva dėl **ankstyvo keitimosi informacija radiologini ekstremali situacijų atveju** nustato Europos Sąjungos informavimo sistemų reaguojant į branduolines ekstremalias situacijas. Ji ragina Valstybes narės užtikrinti savalaiką informaciją apie ekstremalią situaciją skleidimą. Po jos einanti Direktyva dėl **informacijos visuomenei** reikalauja, kad normaliomis aplinkybėmis Valstybės narės teiktų išankstinę informaciją gyventojams, kurie gali būti paveikti; ekstremaliose situacijose faktiškai veikiama visuomenė privalo gauti skubią informaciją.

Direktyva dėl **dirbančiųjų išorėje radiacinės apsaugos** nusako dirbančiųjų išorėje, kurie nėra darbiniai vietoje, apsaugą.

Direktyva dėl **radioaktyvi atliekų pervežimo** ir Reglamentas dėl **radioaktyvių medžiagų pervežimo** nustato griežtą priežiūros sistemą tokių radiacijos šaltinių judėjimui. Taip pat yra priimti Reglamentai dėl uošvių maisto produktų, nustatantys maksimalius leistinus radioaktyvaus uošvimo teršalų kiekius, branduolinių avarijų atveju pateikiant rinkai maisto produktus ir pašarus.

I.1 Pagrindinės Saugos Normos

Direktyva 96/29/Euratom (pakeičianti Direktyvą 80/836/Euratom) yra bendroji direktyva, nustatanti pagrindines saugos normas dirbančiųjų ir visuomenės sveikatos apsaugai nuo jonizuojančio spinduliavimo pavojaus. Sveikatos ir saugos priemonės yra nustatytos pateisinamai veiklai, naudojami dirbtiniai spinduliavimo šaltiniai. Apskritai, apie tokią veiklą turi būti pranešama gyvendinančios šalies atsakingai institucijai arba iš pastarosios tokia veikla turi būti gaunamas išankstinis leidimas. Tarp reikalavimų yra maksimalios dozės ir veikiamsiems dirbantiesiems, ir gyventojams. Be to, gautoji dozė turi būti kiek tik įmanoma mažiausia (optimizavimo principas). Pagrindiniai dirbančiųjų operatyvinės apsaugos principai yra:

- išankstinis rizikos vertinimas ir apsaugos optimizavimas
- darbo vietų klasifikavimas
- dirbančiųjų klasifikavimas
- poveikio monitoringas
- medicininė priežiūra

Darbinei veiklai, dėl kurios ymiai išauga natūralaus spinduliavimo poveikis, taikoma tvarka, panaši • praktikos re im•. Nustatomos priemonės radiologinės ekstremalios situacijos arba ilgalaikio radiologinio poveikio atveju.

•gyvendinimo aspektai

1. Atsakingos institucijos privalo užtikrinti, kad •monės, u šiemanios praktika ir darbu, susijusiu su jonizuojančiu spinduliavimu, taikyt• standartin• sveikatos ir saugos tvark• •vertinti ir riboti poveik• vietoje. J• turi sudaryti mokymo programas, darbo instrukcijos, darbo viet• priemonės ir radiacinės apsaugos eksperto ar skyriaus buvimas.
2. Atsakingos institucijos turi sudaryti ir taikyti atitinkam• leidim•, monitoringo ir inspekcij• tvark• ir reagavimo planus ekstremalioms radiologinėms situacijoms.

Branduolinės Saugos Normų Direktyva - Gyvendinimo Aspektai

Nacionalinė Teisės Aktų Sistema

- Palyginti direktyvos reikalavimus su esamais nacionaliniais statymais.
- Nustatyti statymų spragas.
- Gyvendinti atitinkamus pakeitimus radioaktyviųjų medžiagų teisės aktuose, dirbančiųjų sveikatos ir saugos teisės aktuose bei ekstremalių situacijų planavimo teisės aktuose.

Atsakingos Institucijos (AI)

- AI privalo turėti administracines sistemas ir mokslinius, kad galėtų susitvarkyti su jonizuojančio spinduliavimo pavojumi ir vykdyti maksimali dozių reikalavimus.
- Centrinė Institucija turi plėtoti ir vykdyti pavyzdinį praktiką, skirtą poveikio apribojimui, poveikio vertinimui, medicininei priežiūrai ir operatyvinei vietai apsaugai.
- Vietinės AI galėtų priimti atsakomybę u inspekcijos ir monitoringo tvarkoje jurisdikcijoje esančioms vietoms.

Teisėnė Kontrolė

- Teisėnė priemonės turi užtikrinti deramą poveikio duomenų registravimą dirbantiems.
- 'Optimizavimo' principo taikymas.
- Nuobaudos u poveikio maksimali leistina dydis viršijimus.

Operatyvinė Apsaugos Principai

- Imtis priemonių sumažinti poveikį
- Pateikti pagrįstą poveikio vertinimo metodiką
- Sukurti medicinines priemones veiklų paveiktiems dirbantiems.
- Gyvendinti šalies u duotis dėl paveiktų dirbančiųjų apsaugos.
- Palaikyti operatyvinę apsaugą studentams ir mokiniams
- Sudaryti ir tikrinti nacionalinius bei vietinius ekstremalių situacijų planus

Dalyviai

- Užtikrinti, kad iki nustatant tvarką, dalyviai aptartų poveikio rizikos visuomenei nustatymą ir pašalinimą.
- AI turėtų rengti posėdžius su dirbančiųjų kolektyvų paliečiuose sektoriuose atstovais, kad informuotų apie dirbančiųjų apsaugos operatyvines priemones ir jas aptartų.
 - Tai turėtų būti traukti vietas eksploatuojant.
- Užtikrinti reguliarius pranešimus visuomenei apie saugos priemones, skaitant tas, kurios susijusios su bet kokiais faktiškais poveikio atvejais.

Finansiniai Aspektai

- Vyriausybė turi teikti AI ir administracinę paramą, mokslinius patarimus dėl operatyvinių priemonių ir visuomenės saugos tvarkos.
- Vietos eksploatuotojai turi mokėti už operatyvinę tvarką apsaugti dirbančiuosius ir už aplinkos bei visuomenės apsaugos optimalaus lygio pasiekimą ir palaikymą.

I.2 Radioaktyvi atliek perve imas

Ši direktyva taikoma perve imams tarp Valstybi nari ir Bendrij bei iš jos.

Turi bti paskirtos atsakingos institucijos, kurios informuot tranzito šali ir paskirties šalies institucijas.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi sudaryti administracin aparat, dokument ir monitoringo tvark radioaktyvi atliek judjimo prie irai. Tai turi apimti leidim išdavimo radioaktyvi atliek judjimui ir pranešim visoms suinteresuotoms Valstybms sistem.

I.3 Radioaktyvi med iag perve imas

Reglamentas 93/1493/Euratom nustato administracin re im, kontroliuojant u sandarint ar neu sandarint šaltini perve im per valstybines sienas Europos Sjungos viduje. Reglamente aprašyta tvarka netaikoma radioaktyvioms atliekoms ir branduolinms skylanioms med iagoms.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi sudaryti administracin aparat, dokument ir monitoringo tvark radioaktyvi med iag judjimo prie irai. Tai turi apimti leidim išdavimo radioaktyvi med iag judjimui sistem ir sipareigojim registruoti perve anias mones.

I.4 ems •kio produkt importas po •ernobylio avarijos

Reglamentas 90/737/EEC nustato slygas, reguliuojanias ems •kio produkt, išaugint treiosiose šalyse po •ernobylio branduolin•s avarijos, import. Jis nustato maksimalius leistinus radioaktyvaus u terštumokr•stumo dyd ius ribotam produkt skaiiui.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys turi nustatyti administracin, monitoringo ir vykdymo tvark, kad u tikrint atitikim reglamente nustatytiems maksimaliems leistiniems dyd iams.
2. Atsakingos radiacin•s apsaugos institucijos tur•t koordinuoti savo veiksmus su ministerijomis, atsakingomis u prekyb ir ems •k. Iš paveikt •kio sektori tur•t bti reikalaujama sigyti matavimo prietaisus.

I.5 Branduolinės avarijos atveju u teršti maisto produktai

Reglamentas 87/3954/Euratom •veda tvark•, pagal kuri• nustatomi maksimal•s leistini maisto produkt•, kurie gali b•ti pateikti rinkai po branduolin•s avarijos, radiacinio u terštumo dyd iai.

•gyvendinimo aspektai

1. Šalys tur•t• paskirti atsakingas institucijas sudaryti ir •gyvendinti potencialiai paveikt• maisto produkt• ir pašar• monitoringo program•, kad b•t• laikomasi nustatyt• dyd i• atitikimo lygi•.

(r. I.4 paaiškinimus).

I.6 Radiacin• apsauga, susijusi su poveikiu medicinoje

Direktyva 97/43/Euratom, pakeičianti Direktyv• 84/466/Euratom, yra dukterin• direktyva Pagrindini• Saugos Norm• Direktyvai 96/29/Euratom. Ji nustato konkre•ias sveikatos apsaugos taisykles jonizuojan•io spinduliavimo poveikiui medicinoje. Ji neapima medicinos personalo radiacin•s apsaugos. Pagrindin•s nuostatos yra: su šia veikla susijusio medicinos personalo kvalifikacijos reikalavimai, reikalavimai radiologin•s •rangos naudojimui (priimtino tikrinimas, grie ta prie i•ra, kokyb•s u tikrinimas), rašytiniai protokolai kiekvienam radiologin•s praktikos tipui, medicinin•s fizikos ekspert• vaidmuo.

•gyvendinimo aspektai

1. Tur•t• b•ti •kurta inspekcijos •staiga, kuri steb•t•, kad poveikis medicinoje b•t• neatsiejamas nuo ger• radiacin• apsaugos s•lyg•. Radiologin•s •rangos priimtino kriterijai turi b•ti patvirtinti atsaking• institucij•.
2. Tur•t• b•ti sudarytos mokymo programos medicinos personalui, medicinin•s fizikos ekspertams ir inspektoriams.

I.7 Informacija Visuomenei

Pagal Direktyv• 98/618/Euratom Valstyb•s nar•s privalo teikti dviej• r•ši• informacij• apie ekstremali• radiologin• situacij•, kad gyventojai gal•t• atitinkamai elgtis: •prastomis s•lygomis išankstin• informacija apie elges• ekstremalios situacijos atveju turi b•ti teikiama tiems gyventojams, kurie •traukti • ekstremali• situacij• plan•; skubi informacija turi b•ti teikiama tiems gyventojams, kurie paveikiami radiologin•s ekstremalios situacijos atveju.

•gyvendinimo aspektai

1. • vietinius ir nacionalinius radiologin• ekstremali• situacij• planus turi b•ti •trauktos visuomen•s informavimo priemon•s.

2. Atsakingos institucijos turi parengti ir skleisti išankstinę informaciją apie sveikatos apsaugos priemones ir veiksmus, kurių reikia imtis radiologinės ekstremalios situacijos atveju.
3. Branduolinių renginių eksploatuotojai bei vietinė valdžia turi vienytis organizuojant ir platinant informaciją.

I.8 Dirbantiesiems Išorinėje Radiacinėje Apsauga

Direktyva 90/641/Euratom dėl operatyvinių dirbantiesiems išorinėje, kuriems gresia jonizuojančio spinduliavimo poveikis jų veiklos metu kontroliuojamose teritorijose, apsaugos siekiama užtikrinti, kad dirbantieji išorinėje gautų to paties lygio apsaugą kaip ir paveikti dirbantieji, tiesiogiai darbiniai vietose branduolinių ir radiologinių renginių eksploatuotojų. Dirbantysis išorinėje yra tas, kuris darbiniai išorinėje esanti žmonė, bet kuri dirba branduolinių ir radiologinių renginių eksploatuotojų atsakomybėje esančiose vietose.

Keitimasis informacija, kaip nustatyta Direktyvoje, reikalingas tarp išoriniais žmonėmis ir eksploatuotojo prieš pradėdamas kiekvieną darbą. Apibrėžiamas sveikatos ir saugos pareigų paskirstymas tarp išoriniais žmonėmis ir eksploatuotojo (pvz., informacija ir instrukcijos dirbantiems išorinėje).

Reikalaujama, kad dirbantysis išorinėje nešiotų radiacijos magnetinę kortelę ar knygelę su asmens ir poveikio monitoringo duomenimis (direktyvos I Priede apibrėžti duomenys). Poveikio duomenys turi būti nedelsiant atnaujinami po kiekvieno darbo. Dirbantieji, kurie vyksta darbu per sienas kitoms valstybėms, turi nešioti asmens dokumentą.

•gyvendinimo aspektai

1. Atsakingos institucijos turi užtikrinti, kad būtų aiškiai apibrėžtas ir taikomas atsakomybės pasidalijimas tarp išoriniais žmonėmis ir eksploatuotojų.
2. Individualias monitoringo magnetines korteles ar knygeles turi išduoti atsakingos institucijos.

1 PRIEDAS

KAIP AIŠKINTI ES APLINKOS APSAUGOS TEISŲ AKTUS

•vadas

Visuose teisės aktuose yra standartinės struktūros ir sąvokos, kurias reikia atsižvelgti, jeigu juos norima teisingai suprasti ir aiškinti. Kai kurie šie bruožai yra formalūs (pvz. jie leidžia atpažinti teisės aktus), o kai kurie yra esminiai ir veikia teisės akto aiškinimą. Tačiau ES teisės akto struktūra susideda iš to paties elementų:

- Pavadinimo
- Kompetencijos
- Deklaratyviosios dalies
- Esminio nuostato
- Sigaliojimo datos

1.1 Pavadinimas

Teisės akto pavadinimas turi keletą elementų. Jis parodo instituciją, kuri priėmė šį dokumentą (Taryba ir Parlamentas, bendru sprendimu, arba Taryba ar Komisija, kaip gali pasitaikyti) ir dokumento tipą (reglamentas, direktyva ar sprendimas). Jis suteikia dokumentui informacinį numerį, susidedantį iš trijų elementų - metų, eilės numerio ir Sutarties, pagal kurią dokumentas buvo priimtas (aplinkos apsaugos teisės akto atveju tai paprastai bus EB Sutartis). Pavadinimas taip pat nurodo dokumentą pagal datą, kada jis buvo priimtas, ir trumpą dokumento turinio aprašymą. (Praktiškai dokumentai paprastai atpažinami pagal jų informacinį numerį ir nuorodą į Official Journal of the European Union, kuriame jie spausdinami, puslapyje.)

1.2 Kompetencija

Paskui dokumente bus nurodytas jo priėmimo teisinis pagrindas ir panaudota tvarka. Taip yra todėl, kad egzistuoja ES teisės principas, jog institucijos gali veikti tik pagal to kompetenciją, kuri joms suteikia Sutartis, ir laikydamosios teisingo procedūrinio reikalavimo. Dauguma aplinkos apsaugos teisės aktų priimami naudojant ypatingą kompetenciją, kuri suteikia 130s straipsnis, bet senesni teisės aktai ir dabartiniai teisės aktai, kurie, kaip manoma, pirmiausiai susiję su prekybos tarp Valstybių narių sąlygomis, o aplinkos apsaugos reikalais tik tarp kitko, vietoj to grindiami 100 arba 100a straipsniu.

1.3 Deklaratyvioji dalis

Po pareiškimo apie kompetenciją, kuria remiamasi (kuris lietuviškame tekste prasideda od iu 'Atsi velgiant...'), eina keletas deklaratyviosios dalies punktų (kurie lietuviškame tekste prasideda od iu 'Kadangi...'). Ši deklaratyvioji dalis paaiškina teisės aktų kilmę ir jų siekius bei tikslus. Todėl ji yra svarbi toliau einančio teisės akto supratimui.

Deklaratyviosios dalies punktų skaičius priklauso nuo konkretaus teisės akto sudėtingumo ir ilgumo. Tačiau reikėtų pastebėti, kad tokiu dokumento sudarymo stiliumi siekiama vis šiek tiek skirsnų (t.y. kompetencijos išdėstymų ir deklaratyviųjų dalių) padaryti vienu ilgu sakiniu. Tai gali apsunkinti teksto supratimą, nors kiekvienas deklaratyviosios dalies punktą skirtas aprašyti atskirą dalyką.

1.4 Esminės nuostatos

Esminės nuostatos skirstomos į straipsnius. Paprastai įvairios nuostatos apibrėžia teisės aktuose vartojamas sąvokas ir aprašo bendruosius sąlygavimus bei apibrėžimus.

Svarbu, kad direktyvų gyvendinamame nacionaliniame teisės akte būtų naudojami tie patys apibrėžimai kaip ir direktyvoje. Taip šie išlaikys savo ypatingą Europos Sąjungos reikšmę po jų traukimo iš nacionalinių statymų. Neleidžiama, kad nacionalinės sąvokos vartojimo prasmė turėtų poveikį ES sąvokos taikymui.

Toliau straipsniai aprašo konkretias nuostatas, o šios gali būti skirstomos dalimis, kad būtų lengviau sekti teksto prasmę. Ypač techniniai dalykai (pvz., moksliniai sąrašai, augalų ir gyvūnų kategorijos ir reikšmių sąrašai) gali būti aprašomi atskirai, prieduose, kad būtų lengviau sekti tekstą.

Paprastai yra daroma taip, kad, nepriklausomai nuo naudojamos teisės akto formos (t.y. reglamentas, direktyva ar sprendimas), paaiškus Valstybėms narėms paliekama spręsti pagal savo nacionalinius statymus dėl reikiamų administracinių nuostatų ir nuostatų apie vykdymą ir nuobaudas vedimo. Kitaip tariant, atitinkama nuostata ES teisės akte galima tiesiog pareikšti, kad Valstybės narės turi imtis reikiamų priemonių u tikrinti atitikimą ES teisės aktų reikalavimams, nenurodant, kokios tai turi būti konkretios priemonės.

1.5 Įsigaliojimas

Direktyvos atveju dokumentas baigsis straipsniu, reikalaujančiu, kad Valstybės narės įsivestų statymus, po statyminių aktus ir administracines nuostatas, reikalingas gyvendinti direktyvą iki nurodytos datos - inomos kaip perkėlimo data. Šiame straipsnyje paprastai bus reikalaujama, kad Valstybės narės praneštų Komisijai apie tuos įsivertimus, kuriuos jos įmėsi direktyvai gyvendinti. Kiti galutiniai terminai konkreiems veiksams, tokiems kaip taršos iš esamų pramonės įmonių ma inimas ar aplinkos kokybės normų gyvendinimas, gali būti nustatyti atskirai straipsniuose, aprašančiuose tuos veiksmus. Jie inomi kaip 'gyvendinimo datos'.

1.6 Teisės aktų įvairiomis kalbomis problema

Vienas Europos Sąjungos teisės aktų sunkumas yra tas, kad jie turi būti veikti 11 oficialių kalbų (kadangi visos Valstybės narės turi teisę gauti dokumentus, ypač teisės aktus, savo kalba).

Teisėms tvirtai laikosi numonės, kad atskiros nuostatos turėtų būti aiškinamos taip, jog būtų pasiekti išdėstyti teisės aktų tikslai apskritai, o siaurais, pa odini aiškinimais turėtų būti nepaisoma, jeigu jie prieštarautų tiems tikslams. Taigi ES teisės aktus reikėtų skaityti atsi velgiant kontekstą, kuriame teisės aktai atsiranda, o ne kaip izoliuotą tekstą.

THE ENVIRONMENTAL ACQUIS

in force 6 March 1998

This survey of EU environmental legislation in force by 6 March 1998 updates the list in Annex 2 to the 'Guide to Approximation of European Union Environmental Legislation' from July 1997.

Two new sectors: « **J: Climate change** » and « **K: Civil protection** » have been added to the sectors « A-I » found in the Guide.

For easy reference the survey also includes policy documents and international environmental conventions of relevance for the Associated Countries, which were not included in the Guide. These documents are listed in two new chapters : « **P : Policy** » and « **X : International co-operation** »

Pieces of environmental legislation for which other Commission services than DG XI have the principal responsibility are put in square brackets.

A number of Council and Commission *decisions*, which were not included in Annex 2 to the Guide, have been included in this survey. In chapter "**I. Nuclear Safety and Radiation Protection**" a reference to provisions on health and safety in the EURATOM Treaty has also been included.

A. HORIZONTAL

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Environmental impact assessment, 85/337/EEC,**
amended by 97/11/EC
- **Environmental information, 90/313/EEC**

- **Reporting, 91/692/EEC**

Decision 94/741/EEC - Questionnaire on waste

Decision 96/511/EC - Questionnaire on air pollution

Decision 97/101/EC - Exchange of information on air quality

Decision 97/622/EC - Questionnaire on waste

Regulations

- **European Environment Agency, EEC/1210/90**

- **LIFE, EEC/1973/92**

amended by EC/1404/96

2. White Paper legislation

none

B. AIR QUALITY

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Air Quality Framework, 96/62/EC,**

including 3 older directives (to be replaced by new requirements under the framework directive):

SO₂ and particulates, 80/779/EEC,

amended by 89/427/EEC and 91/692/EEC

Lead, 82/884/EEC

amended by 91/692/EEC

Nitrogen oxide, 85/203/EEC,

amended by and 91/692/EEC

- **Tropospheric Ozone Pollution, 92/72/EEC**

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **[Emissions from motor vehicles, 70/220/EEC,**
amended by 74/270/EEC, 77/102/EEC, 78/665/EEC, 83/351/EEC, 88/76/EEC, 88/436/EEC, 89/458/EEC, 89/491/EEC, 91/441/EEC, 93/59/EEC, 94/12/EEC, 96/44/EEC and 96/69/EEC] "Auto-Oil" proposal COM(96) 0163 (COD)
- **[Emissions from diesel engines - soot, 72/306/EEC**
amended by 89/491/EEC and 97/20/EC]
- **[Emissions from diesel engines 88/77/EEC**
amended by 91/542/EEC and 96/1/EEC]
- **[Emissions from motor vehicles - roadworthiness test for emissions, 92/55/EEC]**
- **VOC emissions from storage and transport of petrol, 94/63/EC**
- ***Lead content of petrol, 85/210/EEC***
amended by 87/416/EEC
- ***Sulphur content of liquid fuels, 93/12/EEC***
replacing 75/716/EEC
- **Emissions from non-road mobile machinery, 97/68/EC**

Proposal on the quality of petrol and diesel fuel, COM(96) 0164 (COD) - "Auto-Oil".

** The proposed directive on the quality of petrol and diesel fuel, COM(96) 0164 (COD) will replace 85/210/EEC and the limit values for sulphur content in diesel fuel for road vehicles found in 93/12/EEC.*

Regulations

none

C. WASTE MANAGEMENT

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Waste from the titanium dioxide industry, 78/176/EEC**
amended by 83/23/EEC and 91/692/EEC,
related directives:
Procedures for the surveillance of titanium dioxide industry,
82/883/EEC
Harmonisation of reduction programmes, 92/112/EEC
 - **Municipal waste incineration for new installations, 89/369/EEC** ,
Municipal waste incineration, existing installations 89/429/EEC
 - **Hazardous waste incineration, 94/67/EEC**
Decision 96/302/EC,
Decision 97/283/EC
- Proposal for a directive on Landfill of waste, (COM(97)105)-final*

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **Disposal of waste oils, 75/439/EEC**
amended by 87/101/EEC and 91/692/EEC
- **Waste Framework directive 75/442/EEC**
amended by 91/156/EEC and 91/692/EEC
Decision 76/431/EEC
Decision 94/3/EC
Decision 96/350/EC
- **Disposal of PCBs and PCTs 96/59/EC**
- **Hazardous waste, 91/689/EEC**
amended by 94/31/EC

Decision 94/904/EC

- **Sewage sludge and soil, 86/278/EEC**
amended by 91/692/EEC
- **Batteries, 91/157/EEC**
amended by 93/86/EEC
- **Packaging waste, 94/62/EC**
Decision 97/129/EC
Decision 97/138/EC

Regulations

- **Supervision of shipment of waste, EEC/259/93**
amended by 120/97/EC
Decision 94/575/EC
Decision 94/721/EC
Decision 94/774/EC
Decision 96/660/EC

D. Water quality

1. Non-White Paper legislation

Directives

Proposed Water Quality Framework Directive, (COM(97)49 –final

- **Urban waste water, 91/271/EEC**
Related decision 93/481/EEC
- **Nitrates, 91/676/EEC**
- **Dangerous substances to the aquatic environment, 76/464/EEC**
including 7 “daughter”-directives, all amended by 91/692/EEC:
Mercury discharges from chlor-alkali industries, 82/176/EEC
Cadmium discharges, 83/513/EEC
Other mercury discharges, 84/156/EEC
HCH discharges, 84/491/EEC
List one substances, 86/280/EEC,
amended by 88/347/EEC and 90/415/EEC

- **Bathing water, 76/160/EEC**
- **Drinking water, 80/778/EEC**
amended by 91/692/EEC
- ***Surface water for the abstraction of drinking water, 75/440/EEC**
amended by 79/869/EEC and 91/692/EEC
Decision 77/795/EEC on common procedures for exchange of information
Amended by decisions 84/422/EEC, 86/574/EEC and 90/2/EEC
- **Measurement and sampling of drinking water, 79/869/EEC**
amended by 81/855/EEC
- ***Ground water 80/68/EEC**
amended by 91/692/EEC
- ***Fish water, 78/659/EEC**
amended by 91/692/EEC
- ***Shellfish water, 79/923/EEC**
amended by 91/692/EEC

** will be incorporated in the proposed Water Quality Framework Directive (COM(97)49)*

Regulations

none

2. White Paper legislation

none

E. Nature protection

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Habitats, 92/43/EEC**
related decision 97/266/EC
- **Wild birds, 79/409/EEC**
amended by 81/854/EEC, 85/411/EEC, 91/244/EEC and 94/24/EC

- **Skins of seal pups, 83/129/EEC**
amended by 85/444/EEC and 89/370/EEC

Regulations

- **Endangered species, 338/97/EC**
amended by regulations 938/97/EC and 2307/97/EC
implemented by regulations 939/97/EC and 2551/97/EC
amended by regulation 767/98/EC
- **Import of whales, 348/81/EEC**
- **[Protection of the Antarctic 90/3943/EEC]**
- **Leghold traps, EEC/3254/91**
implemented by 35/97/EC
- **[Protection of forests against atmospheric pollution, EEC/3528/86**
amended by EEC/1696/87, EEC/2157/92, EEC/926/93, EEC/836/94, EC/1091/94, EC/690/95, EC/1398/95 and 307/97/EC]
- **[Protection of forests against fire, EEC/2158/92**
amended by EEC/1170/93, EC/804/94 and 308/97/EC]

2. White Paper legislation

none

F. Industrial pollution control and risk management

1. Non-White Paper legislation

Directives

- ***Air pollution from industrial plants, 84/360/EEC**
amended by 91/692/EEC
- **Large combustion plants, 88/609/EEC**
amended by 94/66/EC
- **Integrated Pollution Prevention and Control, IPPC, 96/61/EC**

- **Seveso - Control of major accident hazards, 96/82/EC**
replacing 82/501/EEC, amended by 87/216/EEC, 88/610/EEC and 91/692/EEC

Proposed Directive on industrial emissions of VOC-solvents , COM(96) 538-final.

** will be replaced by the IPPC Directive. 96/61/EC*

Regulations

- **Regulation on Eco-Label, EEC/880/92**
Decisions on eco-label criteria for:
Dishwashers, 93/431/EEC
Soil improvers, 94/923/EEC
Toilet paper, 94/924/EEC
Paper kitchen rolls, 94/925/EEC
Laundry detergents, 95/365/EEC

Single-ended lightbulbs, 95/533/EEC

Indoor paints and varnishes, 96/13/EEC
Bed-linen and T-shirts, 96/304/EEC
Double-ended lightbulbs, 96/337/EEC
Washing machines, 96/461/EEC
Copying paper, 96/467/EEC
Refrigerators, 96/703/EEC
Tissue paper, 98/94/EC
other related decisions:
93/326/EEC,
93/517/EEC
94/10/EC
- **Regulation on EMAS, EEC/1836/93**
related decisions
97/265/EC,
97/267/EC

2 White Paper legislation

none

G. Chemicals and Genetically Modified Organisms

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Animal experiments, 86/609/EEC**
Decision 90/67/EEC
- **[Good laboratory practice, 87/18/EEC**
*related directive 88/320/EEC on inspection
and decision 89/569/EEC]*
- **GMOs, contained use, 90/219/EEC**
amended by 94/51/EC
related decision
91/448/EEC
- **Asbestos, 87/217/EEC**
Amended by directive 91/692/EEC

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **Classification, packaging and labelling of dangerous substances, 67/548/EEC**
*amended by 69/81/EEC, 70/189/EEC, 71/144/EEC, 73/146/EEC, 75/409/EEC,
76/907/EEC, 79/370/EEC, 79/831/EEC, 80/1189/EEC, 81/957/EEC, 82/232/EEC,
83/467/EEC, 84/449/EEC, 86/431/EEC, 87/432/EEC, 88/302/EEC, 88/490/EEC,
90/517/EEC, 91/325/EEC, 91/326/EEC, 91/410/EEC, 91/632/EEC, 92/32/EEC,
92/37/EEC, 92/69/EEC, 93/21/EEC, 93/67/EEC, 93/72/EEC, 93/90/EEC, 93/101/EEC,
93/105/EEC, 94/69/EC, 96/54/EC, 96/56/EC*
related decision 85/71/EEC
- **[Classification, labelling and packaging of dangerous preparations, 88/379/EEC**
*amended by 89/178/EEC, 90/492/EEC, 91/155/EEC, 93/18/EEC, 93/112/EEC,
91/442/EEC, 95/65/EEC]*
- **[Restrictions on the marketing and use of certain dangerous substances and preparations, 76/769/EEC**
*amended by 79/663/EEC, 82/806/EEC, 82/828/EEC, 83/264/EEC, 83/478/EEC,
85/467/EEC, 85/610/EEC, 89/677/EEC, 89/678/EEC, 91/173/EEC, 91/338/EEC,
91/339/EEC, 91/659/EEC, 94/27/EC, 94/48/EC, 94/60/EC, 96/55/EC and 97/10/EC,
97/16/EC]*
- **GMOs, deliberate release, 90/220/EEC**
amended by 94/15/EC, 97/35/EC
related decisions:
91/274/EEC
91/596/EEC

92/146/EEC
93/572/EEC
93/584/EEC
94/385/EC,
94/505/E
94/730/EC
96/158/EC
96/281/EC
96/424/EC
97/98/EC
97/392/EC
97/393/EC
97/549/EC

- **[Detergents, 73/404/EEC**
amended by 82/242/EEC and 86/94/EEC
related directive on testing the biodegradability, 73/405/EEC]
- **[Transport of dangerous goods by road 94/55/EC]**
- **Placing on the market of biocidal products 98/8/CE**

Regulations

- **Existing substances, EEC/793/93**

related regulations:

Principles for the Evaluation of Risks, EC/1488/94
First list of priority substances, EC/1179/94

Second list of priority substances, EC/2268/95,
Delivery of information on existing substances, EC/142/97
Third list of priority substances, EC/143/97

- **Import and export of dangerous chemicals, EEC/2455/92**
- **Ozone depleting substances, EC/3093/94**

H. Noise from vehicles and machinery

1. Non-White Paper legislation

none

2. White Paper legislation

Directives

- **[Motor Vehicles 70/157/EEC**
amended by 73/350/EEC, 77/212/EEC, 81/33/EEC, 84/372/EEC, 84/424/EEC, 87/354/EEC, 89/491/EEC, 92/97/EEC and 96/20/EC]
- **[Motor cycles 78/1015/EEC**
amended by 87/56/EEC and 89/235/EEC]
- **Construction plant equipment (framework), 79/113/EEC**
amended by 81/1051/EEC and 85/405/EEC
- **Subsonic aircraft, 80/51/EEC**
amended by 83/206/EEC Subsonic jet aeroplanes, 89/629/EEC
- **Limitation of the operations of aeroplanes, 92/14/EEC**
- **EEC type approval for construction plant and equipment, 84/532/EEC**
- **Compressors, 84/533/EEC**
amended by 85/406/EEC
- **Tower cranes, 84/534/EEC**
amended by 87/405/EEC
- **Welding generators, 84/535/EEC**
amended by 85/407/EEC
- **Power generators, 84/536/EEC**
amended by 85/408/EEC
- **Concrete breakers, 84/537/EEC**
amended by 85/409/EEC
- **Lawn mowers, 84/538/EEC**

amended by 87/252/EEC, 88/180/EEC and 88/181/EEC

- **Hydraulic excavators, 86/662/EEC**
amended by 89/514/EEC and 95/27/EC
- **Household appliances, 86/594/EEC**

Regulations

none

I. Nuclear safety and Radiation Protection

0. Treaty establishing the European Atomic Energy Community (E.A.E.C-Euratom).

- Title two, provision for the encouragement of progress in the field of nuclear energy, chapter III: Health and safety, articles 33, 35 and 37.

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Radiation protection related to medical exposures, 97/43/EURATOM**
- **Information of the public, 89/618/EURATOM**
- **Radiation protection of outside workers, 90/641/EURATOM**

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **Shipments of radioactive waste, 92/3/EURATOM**

supplemented by decision 93/552/EURATOM

- **Basic Safety Standards, 96/29/EURATOM**
related decision on early exchange of information in case of a radiological emergency, 87/600/EURATOM

Regulations

- **Maximum permitted levels of radioactive contamination of foodstuffs following a radiological emergency, 87/3954/EURATOM**
amended by 2218/89/EURATOM
related regulations:
770/90/EURATOM,
2219/89/EURATOM,
944/89/EURATOM.
- **Imports of agricultural products following the Chernobyl Accident, 90/737/EEC**
amended by 95/686/EC and 97/727/EC
- **Shipments of radioactive substances, 93/1493/EURATOM**

J. Climate change

- **Monitoring mechanism for Community CO₂ and other greenhouse gas emissions,** Council decision 93/389/EEC.

K. Civil protection

- **Community action programme in the field of civil protection,** Council decision 98/22/EC
- **Strengthening Community co-operation on civil protection,** resolution of the Council and the representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, of 31 October 1994, OJC 313 10. 1. 94
- **[Single European emergency call number,** Council decision 91/396/EEC]

- **Community information system for the control and reduction of pollution caused by hydrocarbons discharged at sea**, Council decision 86/85/EEC
amended by Council decision 88/346/EEC
- **Advisory Committee on the control and reduction of pollution caused by hydrocarbons discharged at sea**, Commission decision 80/686/EEC,
amended by decision 85/208/EEC and decision 87/144/EEC.
- **Strengthening Community co-operation on civil protection**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 31 October 1994, 94/C, OJ 313/01.
- **Community co-operation on civil protection**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 23 November 1993, 90/C, OJ 315/01.
- **Improving mutual aid between Member States in the events of a natural or man-made disaster**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 23 November 1993, 90/C, OJ 315/02.
- **New developments in Community co-operation on civil protection**, Resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 13 February 1989, 89/C, OJ 44/03.
- **Introduction of Community co-operation on civil protection**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 25 June 1987, 87/C, OJ 176/01.

P. Policy

- **5th Environmental Action Programme**, Resolution by Council and representatives of Member States of 1 February 1993, OJ C 138 17.05.93, p/1
- **Community action programme to promote environmental NGOs**, Council

decision 97/872/EC

- **Community strategy on waste management**, Council resolution of 24 February 1997, OJ C 076 11.03.97, p.1
- **Reuse of waste paper and use of recycled paper**, Council recommendation of 3 December 1981, 81/972/EEC
- **Environmental agreements**, Council resolution of 7 Oct. 1997, OJ C 321 22.10.97, p.6
- **Environmental agreements**, Commission recommendation, 96/733/EC
- **Groundwater protection**, Council resolution of 20 February 1995, OJ C049 28.02.95.,p.1
- **Cost allocation and action by public authorities on environmental matters**, Council recommendation 75/436/EURATOM. ECSC,EEC of 3 March 1975
- **Renewal of Community action plan on radioactive waste**, Council resolution of 15 June 1992, OJ C 158 25.06.92, p.3
- **Radioactive waste management**, Council resolution of 19 December 1994 OJ C 379 31.12.94, p.1
- **Protection against indoor exposure to radon**, Commission recommendation, 90/143/EURATOM
- **EC action programme on the control and reduction of pollution caused by hydrocarbons discharged at sea**, Council resolution of 26 June 1978, OJ C 162.08.78, p.1
- **Improving mutual aid between Member States in the event of natural or technological disasters**, resolution of Council and representatives of Member States of 8 July 1991, OJ C 198 27.07.91,p.1

- **Community action programme to combat pollution by cadmium**, Council resolution of 25 January 1988, OJ C 030 04.02.88. p.1
- **Future Community policy concerning the European coastal zone**, Council resolution of 25 February 1992, OJC 059. 06. 03. 92
- **Community strategy for integrated coastal-zone management**, Council resolution of 6 May 1994, OJ C 135 18.05.94, p. 2
- **On the application of Art. 37 of the Euratom Treaty**, Commission recommendation, 91/4/EURATOM
- **Technological problems of nuclear safety**, Council resolution of 22 July 1975, OJ. NO. C185, 14/08/1975, p.0001-0002
- **Technological problems of nuclear safety**, Council resolution of 18 June 1992, OJ. NO. C172, 08/07/1992, p.0002-0003

X. International co-operation

- **Convention on the protection of the Mediterranean Sea against pollution (Barcelona convention) – Protocol for the prevention of pollution of the Mediterranean Sea by dumping from ships and aircraft's**, OJ L 240 19.09. 77, p.3
- **Protocol concerning co-operation in combating pollution of the Mediterranean Sea by oil and other harmful substances in cases of emergency**, OJ L 162 19.06.81, p.6
- **Convention on long-range transboundary air pollution – Resolution on long-range transboundary air pollution**. OJ L 171 27.06.81. p. 13
- **Convention on the conservation of European wildlife and natural habitats**, OJ L 038 10.02.82, p.3,

related decision 98/145/EC

- **Convention on the conservation of migratory species of wild animals**, OJ L 210 19.07.82, p.11
- **Convention on international trade in endangered species of wild fauna and flora**, OJ L 384 31.12.82 p. 7
- **Protocol for the protection of the Mediterranean Sea against pollution from land-based sources**, OJ L 067 12.03.83, p. 3
- **Protocol concerning Mediterranean specially protected areas**, OJL 068 10.03.84 p.36, adopted by Council decision 84/132/EEC
- **Council decision of 12 June 1986 on the conclusion of a Protocol to the 1979 Convention on long-range trans-boundary air pollution on long-term financing of the co-operative programme for monitoring and evaluation of the long-range transmissions of air pollutants in Europe (EMEP)**, 86/277/EEC, OJ L 181 04.07.86, p. 1
- **Protocol to the 1979 Convention on long-range trans-boundary air pollution on long-term financing of the co-operative programme for monitoring and evaluation of the long-range transmission of air pollutants in Europe (EMEP)**, OJ L 181 04.07.86, p.2
- **Council decision of 14 October 1988 concerning the conclusion of the Vienna Convention for the protection of the ozone layer and the Montreal Protocol on substances that deplete the ozone layer**, 88/540/EEC, OJ L 297 31.10.88, p. 8
- **Vienna convention for the protection of the ozone layer**, OJ L 297 31.10.88, p.10
- **Montreal Protocol on substances that deplete the ozone layer – Declaration by the European Economic Community**, OJ L 297 31.10.88, p. 21
- **Convention on the International Commission for the Protection of the Elbe**, OJ L 321 23.11.91, p. 25

- **Amendment to the Montreal protocol on substances that deplete the ozone layer**, OJ L 377 31.12.91, p. 30

- **Basel Convention on the control of trans-boundary movements of hazardous wastes and their disposal**, OJ L 039 16.02.93, p. 3

- related decision 97/640/EC*

- **Protocol to the Convention of 8 October 1990 between the Governments of the Federal Republic of Germany and the Czech and Slovak Federal Republic and the European Economic Community on the International Commission for the Protection of the Elbe**, OJ L 045 23.02.93, p.26

- **Protocol to the 1979 Convention on long-range trans-boundary air pollution concerning the control of emissions of nitrogen oxides or their trans-boundary fluxes**, OJ L 149 21.06.93, p. 16

- **Convention on biological diversity – Declarations**, OJ L 309 13.12.93, p. 3

- **Amendment to the Montreal Protocol on substances that deplete the ozone layer**, OJ L 033 07.02.94, p. 13

- **United Nations Framework Convention on Climate Change – Declarations**, OJ L 073 16.03.94, p.2

- **Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area, 1974, (Helsinki Convention)**, OJ L 073 16.03.94, p. 2

- **Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area, 1992, (Helsinki Convention revised in 1992)**, OJ L 073 16.03.94, p. 20

- **European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental and other Scientific Purposes**, 18.03.1986, Strasbourg, Council of Europe

- **Convention on Trans-boundary Effects of Industrial Accidents**, 17.03.1992,

Helsinki UN-ECE

- **Protocol to the Convention on Long-range Trans-boundary Air Pollution of 1979 on the further Reductions of Sulphur Emissions, SO₂ 13.06.1994, Oslo**
- **UN Convention on the Law of the Sea, 10.12.1982, Montego Bay, Jamaica**

3 PRIEDAS

ATITIKIMO LENTELĖ

Šiame priede pateikiamas pavyzdys nacionalinių teisės aktų atitikimo ES teisės aktams lentelės, kuri gali būti naudojama stebėti atskiros direktyvos aproksimacijos eigą. Šis pavyzdys yra sudėtingesnis nei daugelyje Valstybių narių naudojamas lentelės tipas, kadangi jame pateikiamos direktyvos teksto ištraukos ir nuorodos, ir jame parodomas kiekvieno punkto atitikimo lygio atvaizdavimas simboliais.

Dačiau yra naudojama paprasta dviejų stulpelių lentelė, kurios kairiajame stulpelyje pateikiami tik direktyvos konkrečių straipsnių ir kartais paragrafų numeriai, o atitinkama teisinė nuoroda – esant pasilyti teisės aktų pateikiama dešiniajame stulpelyje su visais paaiškinimais apie prieštaraujančius nacionalinius statymus.

Atitikimo kiekvienam reikalavimui lygis gali būti pa ym•tas (labai bendrai) pagal toki• skal•:

– tiesiogiai prieštarauja (pvz., u drausta med iaga, kuri leid iama ES rinkoje)

0 Teis•s akt• n•ra

–/+ Nacionaliniai reikalavimai neatitinka ES reikalavim• arba atitinka iš dalies (pvz., geriamojo vandens norm•, kurios yra panašios, bet ne visai tokios pat, rinkinys)

+ Perkelta viskas.

1996 m. rugs•jo 27 d. Tarybos Direktyva d•l aplinkos oro kokyb•s vertinimo ir valdymo

Straipsnis	ES Direktyva		Nacionaliniai teis•s aktai		Atitikimas*
	•sipareigojimas	Galutinis terminas	Esami	Pasi•lyti	
	Priartinti nacionalinius •statymus, po•statyminius aktus ir tvark•	21.5.98			
1 str.	Tikslai				
2.1-10 str.	Apibr• imai				
3 str.	Paskirti atsakingas institucijas	21.5.98			
4.1 str.	Komisija turi sudaryti ribini• reikšmi• ir jautrumo slenks•i• pasiekimo tvarkarašt• I Priedo teršalams	ne v•liau kaip 31.12.96 teršalams nuo 1 iki 5 pagal direktyvos 92/72/EEC 8 str. ozonui ne v•liau kaip 31.12.97 teršalams nuo 9 iki 13	netaikoma		
4.2 str.	Komisija turi pakartotinai per i•r•ti tuos elementus, kuriais remiasi ribin•s reikšm•s ir jautrumo slenks•iai		netaikoma		
4.3 str.	Turi b•ti sudarytas matavimo kriterij• ir metod• s•rašas bei kiti metodai aplinkos oro kokyb•s vertinimui				
4.4 str.	Taryba gali ribinei reikšmei nustatyti laikin• leistino nukrypimo rib•		netaikoma		
4.5 str.	Taryba turi priimti teis•s aktus, numatytus 4.1 str., ir nuostatas, išd•styta 4.3 ir 4 str.		netaikoma		
4.6 str.	Pranešti Komisijai, jei imamasi grie tesni• priemoni• nei 4.5 str.				

4.7 str.	Pranešti Komisijai, jei nustatomos ribinės reikšmės ar jautrumo slenksčiai teršalams, kurie neminimi I Priede ir kuriems netaikomos Bendrijos nuostatos				
----------	---	--	--	--	--

5 str.	Atlikti parengiamųjų aplinkos oro kokybės vertinimų	viausiai tada, kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
6.1 str.	Vertinti aplinkos oro kokybės remiantis ribiniais reikšmėmis ir jautrumo slenkiais	viausiai tada, kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
6.2 str.	Srašas zonų, kuriose matavimas privalomas 4.3 str. atvilgiu				
6.3 str.	Leidimas naudoti matavimus ir modeliavimo metodų derinys ypatingais atvejais				
6.4 str.	Leidimas naudoti modeliavimo arba objektyvaus vertinimo metodus nustatant dydžius ypatingais atvejais				
6.5 str.	si pareigojimais teršalų matavimams				
7.1 str.	Imtis bendrųjų priemonių u tikrinti atitikimus ribiniais reikšmėmis	viausiai tada, kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
7.2 str.	Turi būti pateikiamas panaudotų vertinimo priemonių sąrašas				
7.3 str.	Sudaryti trumpalaikius veiksmų planus	viausiai tada, kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
8.1 str.	Sudaryti sąrašą zonų, kuriose dydžiai viršija ribines reikšmes kartu su leistino nukrypimo riba	viausiai tada, kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
8.2 str.	Sudaryti sąrašą zonų, kuriose dydžiai yra tarp ribinių reikšmių ir ribinių reikšmių kartu su leistino nukrypimo riba	viausiai tada, kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
8.3 str.	Parengti planus ar programų zonoms, išvardintoms pagal 8.1 str., kad būtų pasiektos ribinės reikšmės pagal IV Priedą	kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
8.4 str.	Parengti integruotus planus zonoms, kuriose daugiau nei 1 teršalas yra didesnis nei ribinis reikšmė kartu su leistino nukrypimo riba	kai sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			

8.6 str.	Valstybės narės turi konsultuotis, kai viršijama ribinė reikšmė kartu su leistino nukrypimo riba arba jautrumo slenkstis po didelės taršos, kylanios kitoje Valstybėje narėje				
----------	---	--	--	--	--

9 str.	Sudaryti s•raš• zon•, kuriose dyd iai ma esni u ribines reikšmes	kai •sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
10 str.	Imtis priemoni• tuo atveju, jei viršijami jautrumo slenks•i• dyd iai	v•liausiai tada, kai •sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
11.1-3 str.	Perduoti informacij• ir ataskaitas Komisijai	kai •sigalioja pirmoji papildoma direktyva (4.5 str.)			
12.1 ir 2 str.	•kurti Komitet•, padedant• Komisijai, ir nustatyti jo tvark•		netaikoma		
13 str.	Remtis direktyva nacionaliniuose teis•s aktuose perkeliant ši• direktyv• Praneši nacionalines nuostatas Komisijai	<i>*pri•mus teis•s akt•</i> <i>*kaip •manoma grei•iau</i>	* Pastaba: Kursyvu pateikti galutiniai terminai n•ra aiškiai nurodyti direktyvoje.		
I Pried.	S•rašas atmosferos teršal•, • kuriuos reikia atsi velgti vertinant ir valdant aplinkos oro kokyb•				
II Pried.	Veiksniai, • kuriuos reikia atsi velgti nustatant ribines reikšmes ir jautrumo slenks•ius				
III Pried.	Gair•s pasirenkant oro teršalus vertinimui				
IV Pried.	Informacija, kuri• reikia •traukti • vietines, regionines ar nacionalines aplinkos oro kokyb•s gerinimo programas				

4 PRIEDAS APIBRĖJIMAI

Perkėlimas

Ši sąvoka reiškia kiekvieną statyminę, reguliacinę ar administracinę privalomą priemonę, kurios dėsi Valstybės narė atsakinga institucija, kad trauktų savo nacionalinę teisės tvarkąsipareigojimus, teises ir pareigas, esančias ES aplinkos apsaugos direktyvose. Tokiu būdu perkėlimas apima ne vien tik direktyvos odį atgaminimą nacionaliniuose statymuose, bet taip pat ir kiekvieną papildomą nuostatą, tokią kaip prieštaraujančią nacionalinią nuostatą pakeitimas ar anuliavimas, kas yra reikalinga norint užtikrinti, kad nacionaliniai statymvisuma tinkamai atspindėtų direktyvos nuostatas.

Praktinis Taikymas

Praktinis taikymas apibrėjiamas kaip atsakingų institucijų atliekamas ES statymų traukimas atskirus sprendimus, pavyzdžiui, išduodant leidimą arba rengiant ar vykdančią planą ar programą. Nacionalinės institucijos ES teisės aktus taiko tiesiogiai, jei to reikalauja reglamentų ir direktyvų nuostatos. Tačiau, teisingai perkėlus direktyvą, ji taikoma nacionaliniame perkėlimo priemonių pagalba. Jis taip pat apima infrastruktūros ir nuostatą, kurios leistų atsakingoms institucijoms vykdyti savo sipareigojimus pagal ES statymus ir priimti atitinkamus sprendimus, sukėrimą.

Vykdymas

Vykdymas plačiai apibrėjiamas kaip visos atsakingų institucijų priemonės, kuriomis skatinama ar priverčiama kitus vykdyti esamus teisės aktus (pvz., monitoringas, kontrolė vietoje, sankcijos ir privalomos atstatomosios priemonės), kad būtų gerinamas aplinkos apsaugos politikos veikimas, galutiniu tikslu laikant bendros aplinkos kokybės pagerinimą.

Šaltinis: *Implementing Community Environmental Law*, Komisijos Pranešimas, COM(96) 500, 1996 m. spalio 22 d.

p.02.18.05.051lith2
LTL